

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

నంపుటము ౧౬ } చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ ఆగస్టు 21-వ తేది మంగళవారము { No 121
Vol. 16 } శ్రీ విభవనామ సంవత్సర నిజశ్రావణమాస శుద్ధ పృష్టి. { సంచిక ౧౨౧

ఆమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
బావుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

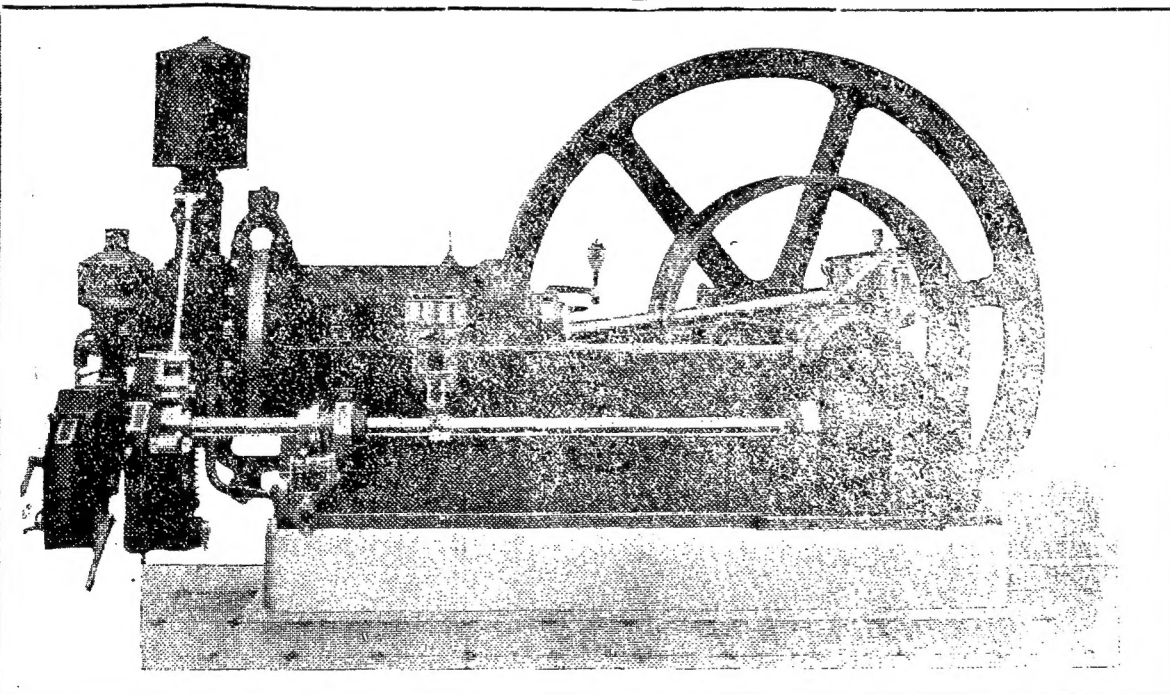

ఆమృతాంజనము అన్ని విధములకు
నొప్పులకు నంజీవివంతిది.
వంచభావ చీటి చూచి కొని
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీనా 1-3 0-10-0
డజన్ 1-3 రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసిది.
ఆమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబూళిపేట, మద్రాసు
శక
109, ప్రేరిరోడ్డు, భోధ్య, బొంబాయి

The Best and Reliable Engine in the Market with up-to-date Improvements.

రాబ్సన్ హెంప్రీస్ సార్లు క్రూడ్ ఆయిలు యింజనులు

ఎలెక్ట్రిక్ ట్రైపు
యింజనులు, డ్లైవ్
మోటారులు, తీగ
లు మొదలగునవి సప్ల
యి చేయబడును. ఇం
జనీరును పంపి ఫిట్టింగు
చేయించి వప్పగించ
బడును.

ఇంజనులు
ఎల్లప్పుడు
రెడీ స్టాక్ లో
ఉంచును.

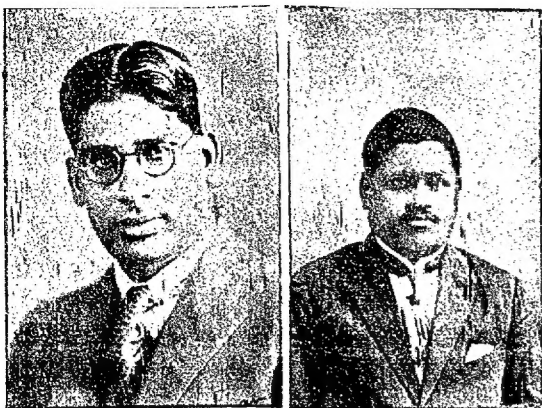
నిమిషములోన (వేడిచేయ నవసరము లేకుండగనే) చల్లదనములో స్టార్టు అగును. క్రూడ్ ఆయిలు బహుతక్కువగా కాలును.
లోడ్లు లాగుటలో అనమానమైన ఇంజనులు. అగుగుడల, విరుగుడల బహు తక్కువ. ఇంజనులు భారీవిగా నుండును. నడిపించుటకు వేర్పరిచినము
అవసరము లేదు. క్రొత్త ఇంజనీరింగు పద్ధతిలమీద తయారు కాబడినది ఎంతకాలమైనను ఏ విధమైన యిబ్బందులు కలుగజేయక తృప్తికరముగ
పనిచేయును. ఈ యింజను పనిచేయుట చూచినవారు యితర యింజనులు కొనుటకు బిస్వకొనరు.

మరిన్ని రాబ్సన్ హెంప్రీస్ సెమిడీజలు క్రూడ్ ఆయిల్ యింజనులు, రాబ్సన్ ఇంప్రూవుడు గ్యాసు ఇంజనులు గ్యాసు స్టోలులున్నా, సప్లయి చేయబడును
“రాబ్సన్” అన్ని ట్రైపుల యింజనులకు స్పేర్ సామానులు రెడీస్టాక్ లో దొరకును.

మెషినరీ సామానులున్నా, రైసుహాల్లులు, బాల్ బేరింగు హాల్లులు హాల్లురసామానులు, బెల్టింగులు బాల్ బేరింగులు, నీటిపంపులు
పుల్లీలు వగైరా యావత్తు మిల్లుసామానులు, విదేశములనుండి వివిధా తైప్పించి స్టాక్ లోవుంచి సప్లయి చేయుచున్నాము.

సోల్ యేజెంట్లు:—లండన్ ప్రేడింగు కంపెని, 7, సెకండులైనుబీచ్, మద్రాసు.

హెడ్జ్ ఆఫీసు:—లండన్ ప్రేడింగు కంపెని, బెజవాడ. (ఇండియా)

(1)

(2)

(1) డా॥ కె. వి. కృష్ణసుబ్బారావు:—గిండిగా కింగ్ ఇన్స్టిట్యూటునుండి ఉన్నతవిద్యకై ఆమెరికాకు శోయి అచ్చట విశ్వవిద్యాలయములందు ప్రశంసాపాత్రముగ విద్యనైర్వీరించు విశ్వవిద్యాలయమునందు డి. బి. పరీక్షయందు ప్రథానులుగ నుత్తీర్ణులైరి. ఎడింబరోలో ఎం. ఆర్. సి. పి. చదువు నున్నాడు. (ప్రె. ఫో. బి.)

(2) ఎన్. జి. రంగరామానుజంగారు:—ఈడ రామ మునిసిపలు కౌన్సిలు సభ్యులు. ఇంగ్లాండులోని మునిసిపలు పరిపాలనగూర్చి ప్రత్యేకపరీక్షమునందు విజయమునైనాడు. బారిస్టరు పరీక్షకురాడ చదివెదరు. (ప్రె. ఫో. బి.)

(1)

(2)

(3)

మునిసిపలు ఎన్నికలు

(1) ఎన్. ఎస్. రామస్వామి అయ్యంగారు:—ఈత్యాలపేట డివిజనునుండి కార్పొరేషను సభ్యులుగ ఎన్నికౌనబడిరి. (ప్రె. ఫో. బి.) (2) కె. వెంకటస్వామినాయుడుగారు:—ఎల్లూరు డివిజనునుండి కార్పొరేషను సభ్యులుగ ఎన్నికౌనబడిరి. (ప్రె. ఫో. బి.) (3) ఆర్. మదనగోపాలునాయుడుగారు:—తెలలిపాడు పేట డివిజనునుండి కార్పొరేషను సభ్యులుగ ఎన్నికౌనబడిరి. (ప్రె. ఫో. బి.)

బ్రవెలిను బేసెనునందు శనివారమునాడు మునిసిపలు ఎన్నికయందు ఓటరులు అత్యుత్సాహముతో పాల్గొనిరి. ఆర్. మదనగోపాలు నాయుడుగారు గెలిచిరి. (ఎన్. పి. బి.)

తూర్పు, పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణాజిల్లాలలోని రీసెటిలుమెంటు సమస్య

రె. మండేశ్వరశర్మగారి వ్రువనాసము (స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమండ్రి, ఆగస్టు 14:—ది 11-8-28 తారీఖున రాజమండ్రిలోని పట్టణమున జరిగిన బ్యాంక్ ఓజీషునందు ముంబైలోని రిజిస్ట్రార్ జనరలు, కృష్ణాజిల్లాలోని రీసెటిలుమెంటుగూర్చి వ్రువనాసించిరి. భూమిపై ప్రభుత్వమునకు వసూలుచేయునది ఆదేశించినందున పశ్చిమగోదావరి పురపాలకసమితి నిరూపించిరి. భూస్వామ్యము రాజుడి కాక రైతుదేవుని మహాభారతము, మహాస్పృహనుండి చూపించిరి. మహమ్మదీయ పాలనములో కూడ యీసాంప్రదాయమునే గమనించినందున, వారి తిరుపాత ప్రభుత్వమునకువచ్చిన ఆంధ్రయులుకూడ దీనిని గమనించవలెననియు నుడిచిరి. భూమిపన్నును రాబడిపన్నుతోను, జమీందారుల పేక్కునన్నుతోను, డిగునుతిపన్నుతోను సరిపెట్టి, భూమిపన్ను యొంత నిరంకుశత్వముగ నున్నదో చూపిరి.

సెప్టెంబర్ నెటిలుమెంటు ఆఫీసరు హోల్లెన్బర్గ్ గారి రిపోర్టును విమర్శించుచు, సామాన్య సిద్ధాంతములనుబట్టియేగాక, సెటిలిమెంటు మార్పులనుబట్టికూడ, ఆరిపోర్టును సమర్థించుటకు పిలువెత్తున్నదనియు పత్రికరి. మాడుజిల్లాలోను 11½ లక్షల జిరాాయి భూస్వాములు బున్నారనియు, అందు ఒకలక్ష భూస్వాములు మాత్రమే భూములు అమరకమున కిచ్చి పట్టణములలో నున్నారనియు, అట్టి లక్ష భూస్వాముల అమరకపుకవుల నుబట్టి తేల్చిన 10½ లక్షలభూస్వాములపై పన్నులను హెచ్చించుట కేవలము అధిర్యమనియు, బ్యాంక్ ప్రజలుకూడ యిట్టి పద్ధతిని ఖండించినందున నుడిచిరి. అమరకపుదారులకై ననుకంపకప్రకారము మరకాని, కిన్నకాని వసూలుగల కష్టముగా నున్నదనియు, యీసంగతిని సెటిలుమెంటు ఆఫీసరుగారు ఏలమరచికో తెలియజేస్తున్నదనియు వ్రువనాసించుట పత్రికరి.

గత సెటిలుమెంటులోకంటే సేటి రిపోర్టుప్రకారము తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో ధాన్యపుంటు భూమి తగ్గినదని స్పష్టమగుచున్నదనియు, మిగత జిల్లాలలోకూడ యీపరిమితి అంతగా హెచ్చలేనదియు పత్రికరి. దంపపంటకు ధాన్యమే స్థానముగా తీసికొనబడుచున్నందున యీవిషయము ముఖ్యమనిరి.

పూర్వముకంటే యిప్పుడు పంట తగ్గినదనగతి, సెటిలిమెంటు ఆఫీసరుగారికి తప్ప, యితరు లెల్లరకు తెలిసినవిషయమనియు, రిపోర్టులో సెటిలిమెంటు ఆఫీసరుగారు కొన్ని పరిశోధనలు చేసియుంటిమని వ్రాసినందున, పూర్వముకంటే హెచ్చుపంట పున్నట్లే చూచి పరిశోధనలను వారికి తేల్చినట్లుగా వ్రాసినందున యీ పరిశోధనలు చేసినట్లు తెలియిరిపోర్టులో వ్రాయకుండుట ఆశ్చర్యకరముగా నున్నదనియు, యిప్పుడైనను వివరములతో ప్రచురించుట న్యాయమనియు శర్మగారు చెప్పిరి.

ధరలనుగూర్చి మాట్లాడుచు కంట్రోలు సంవత్సరములలోని ధరలను దామాషా కట్టుటలో ఏల తీసివేయలేదనియు అట్లు తీసివేయకపోవుట స్వాధీనము అనియు మండేశ్వర శర్మగారు అడిగిరి. మరకపు హడావిడియే ధరలు హెచ్చుటకు ముఖ్యకారణమని శర్మగారు అభిప్రాయపడిరి. ధరలు హెచ్చినవి నన్ను నను జిరాాయి భూస్వాములలో మార్పుతికమంకి యీ హెచ్చుధరలను లాభము కలుగలేదనియు, జిరాాయి భూస్వాములలో మార్పుతిక మండిరి ఎకరములకన్న అస్తి ఎక్కువలేదనియు నుడిచిరి. హెచ్చు ధరలను తక్కువ భూస్వాములెవ్వరు కాగుపడలేదని పన్నుల విచారణసంఘమువారే తెల్పినందున, అట్టి సంవత్సరములలో దొరతనమువారికి యీ విషయములో ఏల యింకను సందేహమనియు శర్మగారు ప్రశ్నించిరి.

భూముల ధరలనుగూర్చి మాట్లాడుచు పంట శాశాటికి తగ్గుచున్న భూములధరలు ఎక్కువైనమాట వాస్తవమేననియు, అట్లుగలట కారణము లేకపోలేదనియు శర్మగారు పత్రికరి. బ్యాంకులు సరియైనస్థితిలో మన జీవితములో లేవనియు, ప్రజలు బ్రతుకుటకు మార్గములు బహు తక్కువయినందున, అందుచేత వ్యవసాయవృత్తినే చాలమంది స్వీకరించవలసి వచ్చుచున్నదనియు ఆ కారణముచేత పంటలు క్షీణించుచున్న భూమి ధరలు మాత్రము ఎక్కువగుచున్నవనియు నుడిచిరి.

ప్రజల ఆరికనితి వెనుకటికన్న యిప్పుడు బాగున్నదని సెటిలిమెంటు ఆఫీసరుగారు వ్రాసినందున, యిది సత్యమయినందున సభ్యుల నడిగిరి. పాతబుర్రులనునెన్న న తీర్చికొనలేక బాధపడుచున్న రైతుల ఆరికనితి, బాగున్నదని వ్రాయుటకు సెటిలిమెంటు ఆఫీసరుగారికి ధైర్యమెట్లు కల్గినదో వారికి తెలియజేయలేదనిరి. 1750 రైతులకు పరిశీలించితిమని సెటిలిమెంటు రిపోర్టులో వ్రాయబడియున్నదనియు, యీపరిశీలనపరంగముగ జరిగినదాయనియు, జరిగినచో ఏయే గాములలో, ఎవ్వరు జరిగినదో సెటిలిమెంటు ఆఫీసరుగారు తెల్పగలరాయనియు శర్మగారు నుడిచిరి. మాడుజిల్లాలో వెయ్యి పరపతిసంఘములుండగాపోలిక సంఘములనుమాత్ర మి సెటిలిమెంటు ఆఫీసరుగారు రక్షించి క్రొత్తపన్నును ప్రజలపై వేయ ప్రయత్నించు

టస్వామినియు, సెటిలిమెంటు ఆఫీసరుగారి లెక్కలు నిజమైనచో ప్రతిరయితుకు 5000 అస్తి వుండవలెననియు, యిది సత్యమని సభ్యులు నమ్మగలరాయనియు శర్మగారు పత్రికరి. ఇంతేకాకుండా ధాన్యపుంటు తగ్గుచున్నదనియు కూలి పెరుగుచున్నదనియు, ఉప్పు, పొన్ను, స్థాంపు, రిజిస్ట్రేషన్, రోడ్లభీజాలు పెరిగినవనియు, యిట్టి సంవత్సరములలో ఎక్కువ పన్నును నొరతనము విధించుట అసమంజసమనియు నుడిచిరి.

కవులపై ఆధారపడి ఎక్కువ పన్నులను విధింపరాదనియు, న్యాయకాభిధికారిచే యీమాడు జిల్లాలలోని రీసెటిలుమెంటు బహిరంగముగ తిరిగి విచారణకావలెననియు శర్మగారు చెప్పిరి. ప్రజల ఆరికనితి తగ్గినది విచారించుటగానాన్వయిగగలు, ఉద్యోగతరులు కల ఒక కమిటీని ఏర్పరచమని నొరతనమువారినిగోరిరి. బ్యాంక్ రాయతుల విషయము రైతుల ముగ్గుకార్తా యనిరి.

అజీరము కలుగకుండుటకు

సులభ సాధనము

ఒక టీస్పూను గ్లిసరైను

భోజనము చేయుగానే ఒక టీస్పూనుగ్లి సరైనును త్రాగినచో అజీరము కలుగదు.

పండిన టామాటోలో రుద్దినచో చేతులమీద కలిగిన బలముగ సిరాదాగులు గూడ పోవును.

బట్టుమీద మరకలు పోవుటకు వెంటనే వుల్లిపాయ (ఆనియను) రసమును రాయవలెను.

గాజుకాక్కును తీయవలెనని మొదట కొద్దిగా స్వీటు అయిలును దానిమీదవేసి యొకగంట నిలవయించినచో గాజుబిరదా సులభముగా పూడివచ్చును.

గాజువల్లులను కడుగునపుడు ఆ నీళ్లలో ఒక టీస్పూను అమోనియా వేసినచో ఆ వల్లులు బాగుగా తళతళలాడుచుండును.

(1)

(2)

(3)

(1) మిస్ ఎ. సి. దేవకిగారు:—బి. ఎ. డిగ్రీపరీక్షయందు రాజధానియంతట ప్రథమస్థానమునం దుత్తీర్ణురాలయ్యెను. మేరీకళాశాల విద్యార్థిని. ప్ర.భె. కాండేతుగారి మేనకోడలు.

(2) మిస్ ఇ. కల్యాణికుట్టియమ్మగారు:—క్విట్ మేరీ కళాశాల చరిత్రవిద్యార్థిని. బి. ఎ. ఆనర్స్ పరీక్షయందు మొదటితరగతిలో ప్రథమస్థానమునం దుత్తీర్ణురాలయ్యెను.

(3) మిస్ ఇ. జార్జిగారు:—మదరాసు క్రైస్తవకళాశాల విద్యార్థిని. ఫిలాసఫీకాఖయందు ఎం. ఎ. డిగ్రీపరీక్షలో రాజధానియంతట ప్రథమరాలగ నుత్తీర్ణయ్యెను.

ద. ఇం. బ్రహ్మసమాజమునందు శనివారమునాడు మదరాసు స్త్రీలు డా॥ ముత్తలమ్మి రెడ్డిగారి అధ్యక్షతక్రింద “భద్రోత్సవము” జరిపిరి. సమాజమునందలి యితర సభ్యురాండ్రతోబాటు డా॥ ముత్తలమ్మిరెడ్డిగారు మధ్య గూర్చొని యున్నారు. (ఎన్. పి. బి.)

తెల్వేసమ్మెదారుని కేసు

ఎస్కూరు పోలీసుకోర్టు 20-8-28

గతకుక్రవారమున కోర్టుయొక్క శరణునకు లోబడిన శ్రీయుత అధికలస్వామి (శాగవట్లం తెల్వే పనివాండ్ర సంఘాధ్యక్షుడు)గారి తిరుగు నొక బెయిలు దరఖాస్తు శ్రీయుత డి. ఎస్. గురుస్వామి శాయుడు (అవ్వొక్కేలు) గారిచే నేడు ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటు అబ్బాస్ ఆలీఖానుగారి యెదుట బెట్టబడినది.

సి. ఐ. డి. యనస్వెక్కర, సి. ఎస్. వెంకటరామయ్య రుగారు సదరు దరఖాస్తునకు ప్రతికూలముగా వచ్చిరి. నేరస్థుని మీదను, మరి 18 మంది మీదను నొక ఛార్జి షీటు తిరుచినా పల్లి డివిజనులు మేజిస్ట్రేటుయెదుట నుంచబడియున్నదనియు, సదరు మేజిస్ట్రేటుయెదుట నైరేస్థుని తాను బెట్టగలుగుటకు గాను నేరస్థుని తనస్వాధీనముం దుంచవలెననియు సి. ఐ. డి. యనస్వెక్కరు కోరెను.

నేరస్థుని ఒకడినమువర్తకు రిమాండులో నుంచుటకు మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరవ్రాసెను.

భూమితనఖా సెంట్రలు బ్యాంకు:—

ఏర్పాటుచేయుట అత్యవసరమనియు బ్యాంకునకు ప్రారంభ దశలో ప్రభుత్వము సాయమొసగవలెననియు 16-8-28 తేదీన ముగింపబడిన సమావేశములో తీర్మానంపబడినది. ఈసమావేశమున హాజరయినవారిలో ముఖ్యులు:—

గౌ॥ ఎం. ఆర్. నేతురత్నం ఆయ్యగారు (అభివృద్ధి కాఖా మంత్రి) గౌ॥ వి. రామదాసుపంతులు, ల్యాంపు (ఇండియా యింపీరియలు బ్యాంకు యేజంట్లు) వుడ్డు, సి. రంగశాధరావు (పరిశ్రమల డైరెక్టరు)గారు. (ప్రీప్రెసు.)

ఏలూరువార్తలు

ఈనెల 17 వ. తేదీ గల ఆంధ్రపత్రికలో ‘యేలూరు వార్తలు’ అను కీర్తి కర్రంద వ్రాయబడిన యంశములో నైమను కమిషను యెదుట సాక్ష్యము నిమిత్తము నన్ను పిలిచినారని అందుకయ్యే ప్రయోగపుఖత్తులకొరకు గవర్న మెంటువారు 500 లు శాకు యిచ్చినారని ప్రకటించుటలబింటిని, ఈయం శము కుద అబద్ధము. అయితే నేను ప్రకటించిన “స్వరాజ్య ఆందోళన ఖండనము” అను గ్రంథము గొర్న మెంటులో పెద్ద ఉద్యోగీయులకొందరితోపాటు యన్ డియోక్ స్టామ్యూటరీ కమిషను సెక్రటరీ గారికి కూడా పంపించుటయు ఆసంబధ మయిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు న్యూఢెల్లినండి వచ్చుట వెల్లుబు మాత్రము విలాసములను బట్టి తెలిసికొని సాక్ష్యమునే అనుమానముతో ఆవ్యాసమును వ్రాసియుండుదు. కేసు ఆ పుస్తకమును ప్రకటించినది మొదలు శాస్త్రుత్తరములలోని సంగతులు తెలియకపోయినను కొందరు అడ్రెస్సులు తెలిసికొనుచున్నారని నేను అనుమానించుటకు కారణములు గలవు.

యం॥ తిమ్మయ్య.

పరవతినంఘాధ్యక్షునివద్ద డబ్బు కాజేయుట

మధుర, ఆగస్టు 19:—శ్రీమీశాక్షి దేవిసానములో బంట్లోతుగానన్న మాడసానికోన అనునతడు అరెస్టు చేయబడి జైలులో పెట్టబడినాడు.

అరయూర్ పరపతి సంఘాధ్యక్షుడు కేంద్ర సంఘము నుండి 4,200 రూపాయలు తీసికొనివచ్చుచుండగా మాడసాని కోన అనునతడు మాయచే నతని తన యింటిలోనికి తీసికొని వెల్లి డబ్బులాగుకొని పంపెను. పోలీసులతని వెంబడించి పట్టుకొని జైలులో పెట్టిరి. విచారణ జరుగచున్నది.

రాష్ట్రీయ శాసనసభలు

బీహారు శాసనసభ

నైమను కమిటి తీర్మానము

రాంచి, ఆగస్టు 20:—నేటిదినము బీహారు శాసనసభలో నైమనుకమిషను ఉపసంఘ నియామకమునయమై తీర్మానముపాఠాశింపబడునని ప్రకటించబడుటచే గ్యాలరీలన్నియు ప్రేక్షకులతో నిండిపోయెను. గౌ॥ వి. జె. పటేలుగారు గౌరవ ప్రేక్షకుల గ్యాలరీయందు కూర్చొనియుండిరి.

సిప్తనుగాన తీర్మానముపాదించుచు బెంగాలు అస్సాము బొంబాయి వంటి శాసనసభలలో నైమనుకమిషనువారికి తోడ్పడ ఉపసంఘములను నియమించిరినియు, నైమనుకమిషను ఆందర క్రమక్రమముగ ఆమోదించుచుండుటచే బీహారు శాసనసభవారు ప్రతికూలాభిప్రాయమును ప్రకటించుటవల్ల లాభముండదనిరి. బీహారువారు ఉపసంఘమును నియమింపనున్న నైమనుకమిషనువారికి బీహారు రాష్ట్రపు అవసరములనుగురించి పరియగు వివరములు తెలియదనియు అందువల్ల నిష్పము కలుగుననియు సిప్తనుగాన నూచించిరి.

విశ్రుత్తి మహమ్మదుహుస్సేనుగాన తీర్మానమును బలపరచుచు ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము లోపభూయిష్టమైనదని నిరూపింపబడినదనియు, నూతన సంస్కరణములు ఎట్లుండవలయునో నూచించుట తను ధర్మమనియు, నెవ్రూ కమిటినివేడికము కూడ సహకారవిధానము వంకకు మొగ్గు చూపుచున్నదనియు, స్వరాజ్యసంఘాటలు ఈవిషయమున తటస్థముగ నుండుట అవర్గదాయకమనియు చెప్పిరి.

కార్మికలపక్షమున రాయి బహదరు హుశేంద్ర శాధముకర్ణిగారు తీర్మానమును బలపరచిరి. స్వరాజ్య పక్షపు శాయకుడగు శ్రీకృష్ణసింగగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు ప్రభుత్వమువారి ఆక్రమములను వివరించిరి. భారతీయులయొక్కయు బ్రిటిషువారియొక్కయు ఆశయములు భిన్నమలనియు, అందుచే భారత భావిరాజ్యాంగ నిర్మాణమును భారతీయులే తమారచేసికొనవలయుననియు నూచించిరి.

స్వరాజ్యపక్షమునకు చేరిన లంగరాజు విశ్రేగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు బిరియాల హక్కులను మాంటూరు చెలమ్మపర్దగార్లు 10 సంవత్సరములకు ప్రభుత్వము ఆంగీకరించియు ఇంతవరకు ఎట్టి కార్యము జరుగలేదనియు.

నిమ్నజాతులు క్రైస్తవులపక్షమునరెవరెండువృజంజంజం గారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

అంతటితో సమావేశము ఆపుదలచేయుచుండెను. రెట్టి దినము మరల ఈతీర్మానముపై చర్చజరగను. (ఆ.ప్రీ)

బెంగాలు శాసనసభ

కలకత్తా, ఆగస్టు 20:—నేటిదినము బెంగాలు శాసనసభలో నైమన్సిబిల్లుపై చర్చజరిగెను. భూసారము తగ్గినప్పుడున్న భాగ్యముల ధర అధికమైనప్పుడున్న జమీందారులు సేటి పాడుదల సౌకర్యములను కలగజేయునప్పుడు టెనెంటులకు కొంత పరిహారము నివ్వవలయునని కోరుచున్న సంఘ లుపవాడింపబడినది. కాని అన్ని సవరణలు నిరాకరింపబడినది. ఆ. ప్రీ.

మధ్యపరగళాల శాసనసభ

శాగపూరు, ఆగస్టు 20:—రేపటిదినము మరల గౌ॥ రాఘవేంద్రరావుగారిపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మాన ముపాఠాశింప కొంతమంది సభ్యు లుద్దేశించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. మంత్రి గౌ. రాఘవేంద్రరావుగారు జాతీయ పక్షపు సభ్యుత్వమునకు రాజీనామ ఇచ్చి వేరొక పక్షము నేర్పరచుచున్నారని తెలియుచున్నది. ఆ. ప్రీ

శ్రీరామకృష్ణ-ఒక ఆంగ్ల మాసపత్రిక

ఈపత్రిక 1928 మార్చి నెలలో ఆద్రాపట్టణమున ప్రారంభింపబడినది. మార్చి, ఏప్రిలు, మే, జూను నెలలలో వెలువడిన శాఖగుసంచిలను అందుకొంటిమి. ఈ పత్రికకు సాలుచందా ఒకరూపాయి మాత్రమే. సంపాదకుడు శ్రీయుత జి. ఎల్. ఎస్. శర్మగారు. ఈ పత్రికలో సుప్రసిద్ధులగువారిచే వ్రాయబడిన మరీసంబంధములగు వ్యాసములును ఇతర వ్యాసములును గూడ ప్రకటింపబడును. భారతదేశమునందు శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస శిష్యు శేర్పరచిన పెక్కుమతముల న్యతాంతములును మహనీయుల ఉపదేశములును గూడ నిందు ప్రకటింపబడుచుండును. వలయువా రిటుల వ్రాయవలెను. “జి. ఎల్. ఎస్. శర్మగారు, ఎడిటరు, శ్రీరామకృష్ణ, పోస్టు ఆద్రా, బెంగాలు శాగపూరు కైల్వే”

(ಲಾ ವಿಶೇಖರಿ)

కార్తిక సంభవము

నిజాం రైలు పనివారి సమ్మె

ఇతరస్థలములకు వ్యాపించుచుండుట

సికంద్రాబాద్, ఆగస్టు 20:—ట్రాఫిక్ నూపరం తెంజెంటు యిప్పుడే చేసిన ప్రకటనలో స్వల్పవ్యత్యం మందు తెలియ జేయడం, కారణము చెప్పకుండా పనిలోనుండి యాగిపోవుట చింత కల మనియ్యవలె చేసిన కం పేసివారుకూడా కఠినముగా ప్రవర్తించుట యందురునియ్య చెప్పుచున్నాడు. కాని యజమానులకు పనివారికి మొదటినుండి వచ్చుచున్న స్నేహభావమును ఒక్కసారిగా తెంచుకుంటున్న 21 తేదీన సాయంత్రము 6 గంటలకా పనివారికి గడువు నిచ్చుచున్నాననియు ఆ సమయమున వారు కనీసం చేరకపోయినయెడల వారిని పెట్టు కొనవలసియుండునని ప్రాయచున్నాడు. ఇట్టి వారి కంపేసి వారి తీసికేసి క్రొత్తవారిని గృహములనుండి పంపివేయబడుట మాత్రమే కాక, తెలపుతేక పనిలోనుండి అగిపోయినందుకు కోర్టులో చర్యగూడ వున్నట్లుచెబును. (ఆ. వెన్.)

సికంద్రాబాద్, ఆగస్టు 20:—సమ్మె భాజీపేట, భోన్ గిరి, మహబూబ్ నగరు, ఉమ్మదానగరులకు వ్యాపించినది. వాడి జంక్షనులో కూడ పనివారు ఆందోళనపడుచున్నార. లోలో కర్మాగారములలో 2800 పనివారికి 25 మంది మాత్రము పాజ రయ్యున్నారు. ఇంజనీరింగు కర్మాగారములలో 840 పనివారు పనులుమానినారు. లోలో సమ్మెపనివారికి మద్దతుచేయుటకు పి రిట్టు చేసివారని అధికారులు చెప్పుచున్నార. లాలూదా రన్సింగ్ పేటలో 12 ఆగస్టున పనికొనెచ్చిరి. మనస్థూల నెక్కిందు కొనుబండ్లు సరిగానే నడుచుచున్నవిగాని సరకులను తీసికొను బట్టు సరిగా పోవుటలేదు. ఎక్కడి సామాను అక్కడ నిలిచి పోయినది.

21 తారీఖు ఉదయము పనులలో చేరినవారు, బర్తన్న చేయబడుచురని ఏజెంటు ప్రకటనచేసినాడు. సమ్మెవారియెడల సాక్షాత్తుల బాపుచు శ్రీయుత బాజీ కృష్ణారావుగారు ప్రకటన గావించినారు. సికంద్రాబాద్ పాదుల సమ్మెదారులకు తగిన సాయము చేయవలసినదని వారు ప్రార్థించుచున్నారు.

సమ్మె ప్రబలుచుండుట-పనివారి నిశ్చలత్వము

హైదరాబాదు, ఆగస్టు 20:—నిన్న రైల్వే పనివారి సమ్మె హైదరాబాద్ కు దగ్గరనున్న స్థలములకు వ్యాపించెను. మీటర్ గేజ్ లో రైల్వే పరిశుక్షులును, కూలీలు, చెక్కులు వంచు వారు సీతాపలమండి, బొలంబ్, బాలకృష్ణాయలను స్టేషనులలో పనులుమానిరి. ఏజెంటు 'బాక్సులైమ్' పద్ధతిని తీసికేసి, సోమవారము పనులలో చేరివారికి జీతములిప్పించెదనని ప్రకటించినను లాభములేకపోయెను. ఎక్కడిపని అక్కడ అగిపోయినది. ఈ లోలో యింజనీరింగు పనివారుకూడా పనులలో నుండి అగిపోయిరి. జీతములు హెచ్చుచేసెదమన్నను 2/3 వంతులు పనివారు పనులకు పోవనిరాకరించిరి. కట్టలమీద పనివారు సమ్మెలో చేరి. పూర్వా భాజీపేట, నిజామాబాద్ మొదలగు స్థలములకూడ సమ్మె వ్యాపించినదని తెలియుచున్నది. బెల్లగూడలో ఆంగ్లో హైందవులు యింజనీరింగు బొగ్గుకేసి రైల్వే నడుపుటకు బ్రహ్మ ప్రయత్నములు చేయుచున్నార. గార్లు, స్టేషన్ ఉద్యోగియులు చెక్కులు వంచుట గేట్లుతీయుట మొదలగు పనులు చేయుచున్నారు. రైల్వే నడచుచునేయున్నది గాని ఆలస్యము జరుగుచున్నది.

నిన్న జరిగిన సభలో నాయకులు పనివారిని కనులలో చేర్చువలసినది కోరిరి. ఏజెంటు తమకష్టములను నివారించునన్ను చెరకుండుట తమ ఉద్యమమునకు భంగకరమని చెప్పిరి. కాని సమ్మెదారు తీవాక్యములను పెడచెవినిబెట్టిరి. తమకష్టములు నివారించుటకాక సమ్మెచేయుటకు వారు మనస్సు నిరాకరించేకొనినారు. తమకు పనివారిసంఘము సాయముచేయకపోయినయెడల పనివారు స్వయంసహాయము చేసికొందురని వారు తెలియజేసిరి. (ఆ. వెన్.)

నేటిపరిస్థితులు-అక్కడక్కడ పనివారు పనులలో చేరుచుండుట

చీఫ్ పర్యవేంటు జే ఇన్ స్పెక్టరు బాక్స్ ట్రాక్ గారి ప్రోత్సాహములన నిన్న ఉదయము పనులుమానినవారిన సికంద్రాబాదు గాంగ్ పనివారు కనులలో చేరిరి. భోన్ గిరిలో స్వల్పజీతగాండ్లు పనులలో చేరిరి వర్తమానము వచ్చినది. భాజీపేటలో పనివారు కూడ చేరుతుంటు. దౌర్జన్యరహితమైన పిక్కెటింగు సాగుచున్నది. నిన్న ఏజెంటు బెదరించుచు చేసిన ప్రకటనవలన కూలీలలో సంవలనముగలిగి సాయంత్రము మొదలుబండి వచ్చువారికి వారు స్టేషనువద్ద చేరిరి. స్టేషను లో పెద్ద ఉద్యోగి యొలు స్వయంసహాయక వస్తువులను చేయుచుండిరి. బాంధ్యులు ప్రయాణీకులకు కష్టములేకుండా సహాయముచేయుచుండిరి. పరిస్థితులు

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజము, ఏలూరు

22 వ తేది బుధవారము నాడు సాయంకాలము 6 గంటలకు

చెన్నపురి ఆంధ్ర నాటక సభవారి ఆదరణక్రింద

రామదాసు నాటకము.

రామదాసు:—సువర్ణముంటా కంకణభూషిత శ్రీయుత దేవులపల్లి లక్ష్మీనరసింహ

రావుగారు.

కబీరు:—శ్రీయుత ఘంటసాల రాధాకృష్ణయ్యగారు.

తానీషా:—శ్రీయుత కొచ్చెర్ల కోటరంగారావుగారు.

ధర్మకర్త:—శ్రీయుత ముంజులూరి కృష్ణారావుగారు.

అమర్తా మున్నగుపాత్రలు—శ్రీయుత కానూరి హేమాంబరదాసుగారు

రాయలు ధియేటరులో ప్రదర్శింపబడును.

విమమముగానేయున్నది. ఈ ఉదయము ఏజెంటు క్రిందిప్రకటన గావించినాడు:—

"18 వ తారీఖున ఏజెంటు చెప్పినవరకులను కూలీలు నిరాకరించివారు. సోమవారమునాడు ఉదయము వారు పనులలో చేరకపోయినయెడల బర్తన్నచేయుటయేగాక రైల్వే గృహములనుండి వెళ్ల గొట్టబడుదురు. తీసికేయబడిన పనివారు మరల పనులలో చేరదలచినచో మాకు పనివారు ఆవసరమైనయెడల క్రొత్తగా చేరువారిని తీసికొనబడుదురు. ఇదివరకు మాపనిలో నున్నందుకు దాక్షిణ్యమేయు చూపబడదు. పనిలోనికి రావలెదలకు జీతవివరపడదు." లోలో యింజనీరింగు కర్మాగారములలో 68 గురు పనిలోనికి వచ్చిరి. ఇంజనీరింగ్ కర్మాగారములలో 25 వ, 25 మంది ఆగ్ వాలాలును మానె జేయువాడును పనులలోనికి రాలేదు. బండ్లు అగిపోకుండా ఆంగ్లో హైందవీవ్యంలు చాల సహాయము చేయుచున్నారు. లాలోగూడాలో పనులకు పోవు వారిని సమ్మె దారులు అడ్డపెట్టుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. సమ్మె దారులు చాల కాంతముగానే యున్నారు. రైల్వే సరిగానే నడచుచున్నది. (ఆ. వెన్.)

జమీన్దార్ పురం సమ్మె

కలకత్తా, ఆగస్టు 21:—పోయిన వారములో తాతా కంపెనీ అధికారులు పనివారు పనులలో చేరకపోయిన తీసికేయబడుచురని చేసిన ప్రకటన కారణముగా పనివారు సమ్మె చేసిరనియు, బహు స్వల్పసంఖ్యకులుమాత్రమే పనులకువచ్చి రనియు తెలియుచున్నది. ఆ. వెన్.

సుభాష్ బోసు లేబర్ సంఘాధ్యక్షుల సంగీకరించుట

సుభాష్ బోసుగారు జమీన్దార్ పురము కార్మిక సంఘాధ్యక్షులసంగీకరించివారు. ఈసంఘములో హోమిగారి అధ్యక్షులకు సావించబడిన సమ్మెవారి సంఘముకూడా చేరినది. మొదటికి కంపెనీవారిచే నోవ్యుకొనబడినది. రెండవది సివ్యుకొనబడ లేదు. సమ్మెదారుల సంఘము యీరెండింటిని కలిపి మొదటి దాని పక్షమున ముగ్గురరెండవదాని పక్షమున ముగ్గురు అధికారులతో రాయబారముచేయవలెనని కోరెను. ఆసలుసంఘము వేరుగానుండవలెనని కోరెను. ఈ రెండు సంఘములను కలియబు చేత యేర్పడిన క్రొత్త సంఘము సుభాష్ బోసుగారి అధ్యక్షులకు తమ పదవులను నిర్ణయించినది.

లేబర్ సంఘ తీర్మానము

జమీన్దార్ పురం, ఆగస్టు 20:—ప్రాథమికకార్మికసంఘ కార్యనిర్వాహకులు యీ క్రిందితీర్మానమును గావించినారు.

"రైల్వే రులు 17 తారీఖున జారీచేయించిన ప్రకటనకు జవాబుగా జమీన్దార్ పుర కార్మికులు పనులను మానివేయుట సంబంధము లేకదా తృప్తికరముగా పరిష్కారమువరకు పనివారు కనులలో చేరరాదని యీ సంఘము యొక్క ఉద్దేశము.

(సుభాష్ చంద్రబోసు అగ్రాసభాధిపతి సంతక మున్నది.)

సుభాష్ బోసుగారు యిచ్చుట చేయుచున్న ప్రచారము వలన చాలమంది పనివారు పనులు మానివేసినారు. సభలో బోసుగారు పనివారి దైర్ఘ్యమునకును నిశ్చలత్వమునకును వారిని చాల కొనియాడెను. జయము సమకూరువరకు వికసుక్రము గలిగియుండవలసినదని వారిని కోరెను. (ఫీ. వెన్.)

గౌ. మంత్రి రాఘవేంద్ర

రావుగారి రాజీనామా

కలకత్తా, ఆగస్టు 21:—నేడు మధ్యరాష్ట్రమున ననపథ గౌ. సర్ చిట్టాబసుగారి అధ్యక్షులకు సమావేశమున వచ్చు సభలో గొప్ప ఉదేకము ప్రబలియుండెను. సభలో సానములన్నియు నిండియుండెను.

గౌ. విద్యామంత్రి రాఘవేంద్రరావుగారు తమ సానమున లేక జేరొక సానమున కూర్చొనియుండిరి. రావుగారు మంత్రిపదవికి రాజీనామా నిచ్చి రనియు, గవర్నరుగారి ఆమోదిం చి ర నియు అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. రావుగారియెడల విశ్వాస రాహిత్యమును చెల్లుచును, సభాభర్తను నిలుపుజేయవలెనని కొర్రు అడ్డు మెంటు తీర్మానములు మొత్తము సుమారు పది అధ్యక్షులను అందజేయబడియుండెను. రావుగారు రాజీనామానిచ్చి యున్న అని చర్చింప నవకాశములేకుండెను.

దేశముగారు తాము రాజీనామానిచ్చుట: సానములు చెల్లువును ప్రకటనగావించిరి. (ఫీ. వెన్.)

బోలార్ రైలు ప్రమాదము

మైత్రాగారిపై నేరము మోపించుటకు

10,000 బహుమానము

కలకత్తా, ఆగస్టు 22:—బోలార్ రైలు ప్రమాదమున అరెస్టుచేయబడిన ముగ్గురు ముద్రాయాలపక్షమున దెబ్బకు మోస్త్రేట్లు యెదుట ప్లిడద అర్జీ పెట్టెను. బోలార్ పోలీసులు యానాగరిని యెవరియెదుటికో తీసికొని పోయినారు. జే. సి. మైత్రా (యూనియన్ కార్యదర్శి) గానె మోపినయెడల రూ 10,000 బహుమానము యింకా కొట్టి కార్యములు యిచ్చెదమని చెప్పిరనియు తెలుపబడెను. మోస్త్రేట్లు అర్జీ దాఖలు చేసికొని పెట్టెబర మూడవతేదీవరకు పోలీసులలో నుండుటకు అనుజ్ఞయిచ్చెను. (ఫీ. వెన్.)

ఆనందమోహనుని స్మారకదినము

కలకత్తా, ఆగస్టు 20:—కాంతాదును, పవిత్రుడును, సుదును నగు ఆనంద మోహనుని 22 వ తారీఖు సమావేశము యీ సాయంత్రము ఆల్బర్ట్ హాల్లో జరిగె. చాలమంది ప్రముఖులు సభ నలంకరించిరి. సారేంద్రనాథ్ దేవదారు ఆనందమోహనుబాసుగారు బ్రహ్మచే పృష్టింపబడిన బోలో బహు ఉత్తముడని నుడివెను. విశిష్టవందనానాధ్యాయమూర్తి మన్మథ్ నాథముఖర్జీ, సర్ దేవనందనానాథమోహనంద ఘట్టగారు మాట్లాడిరి. రామానందుడు ఆనందమోహను వంగదేశీయులలో నిక్కిలివి యుత్తమును, పరిశ్రమను, సరకుడును నగు ముఖ్యులొప్పుడని నుడివెను. (ఫీ. వెన్.)

గవర్న మెంటు ప్రకటన

టిన్నెట్టి, ఆగస్టు 19:—విద్యాలయములలో నివేదిత చేయువానిని ప్రభుత్వద్రవ్యము నివ్వరాదని మువారు ప్రకటించిరి. (ఆ. వెన్.)

భారతరాజ్యాంగ నిర్మాణ

ప్రత్యాపిక

ప్రత్యాపిక

సామాన్యము, నివేదికకు చెన్నపురినాయకుల

అమోఘము

గోఖలే భవనమందునభ

సామాన్యమునాటి రచించబడిన భారతరాజ్యాంగ నిర్మాణ ప్రత్యాపికను చదివి, ప్రజలకు విశేషించుటకుగాను నిన్నటి సామాన్యము గోఖలే భవనమున గాకి ఛాల్లము, రామారావుగారి అధ్యక్షతకీంద గొప్ప పారసభ యొక్క టి జరిగెను. సభాభవనమునందు విద్యార్థులచేతను, తదితర పుర ప్రజలుచేతను నిండిపోయెను.

అధ్యక్షులు

డాక్టరు యం. రామారావుగారు ప్రభుత్వమున మాట్లాడుచు ఈ నివేదిక ఏకగ్రీవముగనుండుట గమనింపదగిన విషయమనియు, సంఘమునాటి ప్రత్యేక ప్రతినిధులు అగోచర్య ప్రతినిధులై ప్రాయములు నెట్లొందవలసినవారోచే నిజేక గ్రీవమున నివేదికను తయారుచేయుట యన యసామాన్యమున దుర్బలమనియు, అట్టిదానిని సంఘమునాడు సాధింపజాలినది యు పట్టిరి.

భారతీయులు నిర్మాణకార్యములందు అసమర్థులగుదుర్యాదము నీవివేదికకుండించి తగిన జవాబుపగినది. ఇదివరలో మేధావియు ననేకులను జూపింపుచు భాదించి, దుష్కరములగు తోపచేసిన మాతృములును, దుష్కరములగు సమస్యలనేకము లీ సంఘముచే పరిష్కరింప, సమహితత్వముతో, విశాలదృక్పథముతో, అత్యుత్తమ భారతసాంప్రదాయగుణముగ పరిష్కరింప బడినవి. నివేదికయందంతటను యిచ్చిపుచ్చుకొను సమరసభావము వెల్లివిరియుచున్నది. ఒకటి రెండు అంగీకరించదలచుటకు తప్ప దేశములోని మిగిలిన పర్యవేక్షకులు, వారాపరికలన్నియు సమస్తరాజకీయ నాయకులను ఈవిషయము ఏకాభిప్రాయము, సజ్జనుభూతిను ప్రకటించుచున్నారు. ప్రస్తుతమును నిస్సారమున ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమునూర్చి వెంటనే నిజమగు భాగ్యతాముల ప్రభుత్వము నొసంగవలసినదిగ కమిటీవారు గావించిన ప్రధానమైన సిఫార్సును అభిలషితు సమావేశమువారింగీకరింతురని నమ్ముచున్నాను. ఇండియా కార్యదర్శిపదవిని, వారి కాన్నియును రద్దుచేయ వలెననునది ము రి యొ క ము ఖ్య ము గు కి ఫారు. సంఘమునాడు దూరదృష్టి, సాధ్యాసాధ్య విచారణలవారై అధినివేతస్వాతంత్ర్యమును భారతీయుల పన్నీపిత లక్ష్యముగ నిర్ణయించిరి. గాంధీమహాత్ముడే యీ నివేదిక నామోడించి యాశీర్వాదించుటవలన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదు లింతటనైన త్రితీయాంధోళిని గడంగుతుండునని నమ్ముచున్నాను.

సాంఘిక ప్రాతినిధ్య సమస్యను సంఘమునాడు కడు జాగరూకతతో మిగుల సమర్థతతో చర్చించిరి. సర్ ఆల్బర్ట్ టహిముగారే సంఘమునాటి సూచన లామోడించుటచేసి, యొకను ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము కావలయుననికొర హించు, మహామృదీయ, సాంఘికవాదు లెవ్వరైన నుండినచో అట్టి వారు ప్రపంచచక్రము పరిగ తిరిగిపోలేదనియు, ప్రపంచ ముందంతట నెలకొనియున్న ప్రజాప్రభుత్వదర్శములను గ్రహీంపలేదనియు విశదమగును. చెన్నరాష్ట్రమునది (బాహ్య) చేతరుల ధీతి నిరాధారమనియు, వారికి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య ము నావశ్యకమనియు పూర్వానుభవము వ్యక్తము చేయుచునే యున్నది. స్వదేశ సంస్థానముల సమస్య సంఘమునాటిచే చక్కగ పరిష్కరింపబడినది. సంఘమునాడు నూచించిన కేంద్రప్రభుత్వమున దురెండుపల్లములు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల కేకసంస్థ యుండు పద్ధతి నాకంగీకారము. సార్వభౌమమున వోటింగు అధికారము కలన పరిపాలన ప్రజాప్రభుత్వదర్శ సమన్వితమై యుండ గలదు. శ్రీ వి. రామదాసుపంతులుగారు నూచించినటుల సెనెటునుకు రాష్ట్రసంస్థల పథుల సెన్నుకొను పద్ధతి నాకును సమర్థముగాదు. అందుచేత సెనెటురాష్ట్రసంస్థలకు లాబడియుండు, సహజీకరముగ సమస్యలను విచారించెడి గుణమును గోల్పోవును. సెనెటుయొక్క స్వతంత్రత కేమాత్ర మాటంకముండరాదు. అందుచే మరొకవిధానమును దేసినై అభిలషితు సమావేశములో గావించవలెను. కాసనసభలందు నామోడింపదలచి తుర్రుట్టించబడవలెను. సంఘమునాటి సూచనలనిట్లు జాల్పభివృద్ధికి మిగుల తోడ్పడును.

అంతర్జాతీయత, ఉరియా రాష్ట్రములను భాషా ప్రయత్న సూత్రము ననుసరించి వెంటనే ప్రత్యేకించుటావశ్యకము.

భారతదేశము అధినివేత స్వాతంత్ర్యము నొక కంఠముతో ఛాంఛియచున్నది. భారతీయుల యాశయము లీ నివేదిక

యందు వ్యక్తీకరింపబడినవి. (బ్రిటిషు ప్రభుత్వము తన వాగాన ము చెల్లింపనెంచిన నైమను కమిషనువారు సామాన్యము తో సంప్రదించి వారి నివేదికనుపరిచి భారత రాజ్యాంగ నిర్మాణమును వ్యజింపవలెను. లేక కేవల రంధ్రాన్వేషణకారకు విచారణ ప్రహసనము గావించిన దేశమంతయు కమిషనును సంపూర్ణముగ బహిష్కరింపగలదని నుడివెరి.

“బర్లెన్ మోడ్ నవాలుకు జవాబు”

సామాన్యమునాడు రచించిన యీ రాజ్యాంగ నిర్మాణము బర్లెన్ మోడ్ ప్రభుత్వ మొందవులకు “రాజ్యాంగ నిర్మాణమును తయారుచేయుట, చూడము” అని కావించిన సవాలుకు తగిన జవాబు అనుచు శ్రీ యస్. పత్తయ్యగారు తమ యావత్కావమున కుపక్రమించిరి. భారతదేశమునందు వలె పలువిధాల, సుతవ్యవస్థలు కలిగి, భారతవర్షమునలెనే పరాధీన స్థితియందును ప్రపంచమున దేయితరదేశముగాని ఈ రాజ్యాంగనిర్మాణమును బోలిన చిత్తుపట్టును నొకదానిని తయారు చేయగలరాదని మరొక సవాలు చేయుచున్నాను. కాని రాజ్యాంగనిర్మాణమును చేయదగిన దంతయు, ఈ ప్రస్తుత సామాన్యమునాటి చిత్తుపట్టును చేయబడిన దనికాని, యంతకుమించి చేయదగిన దెదియు లేదనికాని ఎవ్వరు ననజాలరు.

“సర్వజనామోడము సంతోషావహము”

ఈసార్వ జేమునందంతటను సమస్తజనుల నమ్మకము, సంస్తుతులకు ప్రాప్తమున తెంతయు మదావహము. మనల్కాముల కెల్లను మనల్కాములకు సర్ ఆల్బర్ట్ టహి మునం టి వారే నిశ్చయకముగ నీ రి. పార్టీయొడ సంప్రీతిని గవ్వరచి, పర్యవేక్షకుల వోటుచేయు నధికార మొసంగు పద్ధతి మహామృదీయమందలి సమభావనీధాంతముల ననుసరించిన దై నెందున మహామృదీయలందరిద్దాని సంగీకరింపవలయుననికొరులుయే కమిటీవారి స్వాతంత్ర్యస్థితి, సమభావమును, విశాల దృక్పథమును విశేషపరచుచున్నవి. చెన్నపురియందు సైతము అఖండ త్యాగధనులను, ఉత్తమ దేశభక్తులను మాలనా యాతూలుహుస్సేనుగారి రిపార్టును మనస్ఫూర్తిగ నామోడించిరి. లక్ష్మీయందు బరుగబోవు అభిలషితు సమావేశమునాటి రిపార్టును భిన్నాభిప్రాయముల బోనాడి ఏకగ్రీవముగ నామోడింతునని యాశించుచున్నాను. భారతవర్షమునకు లిఖితరూపకముగు రాజ్యాంగవిధానముండుటావశ్యకమునట కెన్నియో చారిత్రికముగ హేతువులగును. 1858 సం॥లో మొట్టమొదట భారతప్రభుత్వ చట్టము నిర్మించబడినప్పటినుండియు క్రమముగ పార్లమెంటువారు గావించిన కాసనముల ద్వారా భారత దేశ రాజ్యాంగవిధానము నిర్ణయింపబడినది. అందుచే ఈ దేశపు భావిరాజ్యాంగ నిర్మాణమునకు ప్రై మేడవారింపిన పార్లమెంటరీ కాసనములే పునాదిగ నుండవలసినవి. కాని వీనివలన చలనరాహిత్య మేర్పడినది. తరితామవికాస మంతరించినది. అనగా ఈ రాజ్యాంగవిధాన మొక ప్రత్యేక పద్ధతి వలన మార్పు చేయబడవలెనేగాని పార్లమెంటునందు చట్టములు మార్పు చేయబడవలెనని మార్పునొందజాలవు. లిఖితరూపకముగు రాజ్యాంగనిర్మాణమునందు సంతతుల లభికముగనుండును. భారత రాజ్యాంగ నిర్మాణము స్వతంత్రముగ బ్రిటిషు పార్లమెంటు అధికారముతో బడియుండుటవలనను, ఇండియను “కుప్రీవోర్డు” తీర్పులకు బద్ధమైయుండుటచేతను భారతదేశపు పార్లమెంటు సంపూర్ణ సామ్రాజ్యాధికారమును కలిగియుండ జాలదు. భారతదేశముందు, కేంద్ర, సంయుక్త ప్రభుత్వపద్ధతుల విడివిడియుండజాలవు. వీని రెండింటికొకవరకు పరస్పరసంబంధముండలేదు. రాష్ట్ర కాసనసభాధికారమునకు వశముజేయబడిన ప్రభుత్వయంత్రాభులకు కేంద్రసంస్థకు లాబడియుండునట్లు జేయవలెనని కమిటీవారు గావించిన సూచనను నేనంగీకరించుచున్నాను. భారతదేశము రాష్ట్రభావభూతముచే నొప్పి యున్నందున యంతకంటెను మరేవిధానముచే నీసమస్యను పరిష్కరింప జూచినను జాత్యాభివృద్ధికి ధంగము వాటిల్ల గలదు.

అధినివేతస్వాతంత్ర్యమా? సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమా?

భారతదేశమునలె దానిసస్థితి యందున్న దేశమునకు రాజ్యాంగ విధానమును నిర్ణయించుట లా ప్రపంచాభివము, దేశభక్తి, ఆదర్శకదృష్టిగలవారైనచో కేవలము ప్రజాశాసన ప్రతికక్షులను, దేశభక్తి విరహితులను తప్ప మిగత దేశమునందలి అధికసంఖ్యాకులైన అంగీకారయోగ్యముగు రాజ్యాంగప్రజాభివ తయారుచేయవలెను. ప్రపంచమున దేశానికిగాని సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే ఆశయమనియు, గవ్య స్థానమనియు నేనంగీకరింతును. కాని ప్రస్తుతము అధినివేత స్వాతంత్ర్యస్వరూప మైతిది. అధినివేతస్వాతంత్ర్యమున దేశ సంతతులతో నేమో సమస్త అంతరంగిక పరిపాలనావ్యవహారములపై సంపూర్ణాధికారము కలిగియుండుట, అధినివేత రాజ్యముల యధికారము లేనిది గ్రేటు బ్రిటను గావించు పరదేశముల

తో రాజీలవలన గలుగు లాభనష్టములకు బాధ్యత వహించ నక్కరలేదు. యిదివరకు గ్రేటు బ్రిటను విదేశములతో గావించుకొనిన పరిపాలనలు అధినివేతములనుమిలినవి మార్పు చేయబడజాలవు. అధినివేతముల అమోఘమును ముందుగ బడసి యుండనిచో గ్రేటు బ్రిటను గావించు ఏ యాదములో గాని అధినివేతరాజ్యము పాల్గొనవలసినవిధములను, నానాభాజ్య సమితినుండి విడిపడంబడు అధినివేతములను స్వాతంత్ర్యముగలదు. మన యాత్య గౌరవమునకు ధంగములేక మన యాశయముల నెల్ల తృప్తికరముల కీ విధానము చాలదా? అంతదే గాదు కాంగ్రెసువారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకై అందోళన గావించుటకీ విధానముయొక్క అటుక మేమి ధృఢ నుండజాలదనిమాడ కమిటీవారు తెలియజేసిరి. యొక ని విధానము మిగుల ఆపరణ, యోగ్యమై నుసాధ్యమై యున్నదని మాడ చెప్పవలెననిది. సత్యముగైగా రింకను మాట్లాడుచు రెండు కేంద్రసంస్థల ద్వారా పరిపాలనను సాగించు పద్ధతి క్రమమైనదిగాదనియు, ప్రధాన కేంద్ర సంస్థయందు విషయములు సమమర్మముగ, శాంతభావముతో చర్చింపబడజాలవని భయము కల్గిన గవర్నరు జనరలు గారికి తాత్కాలికముగ “వీటో” యధికార మొసంగవచ్చుననియు రెండవ చేయరు అనావశ్యకమనియు, గవర్నరు జనరలు చక్రవర్తిచేతనే నియమించబడి, వారిచేతనే తీసివేయబడ గల పద్ధతి గావించుటవలన (బ్రిటిషు కానిస్టేబులకు, అనగా బ్రిటిషు వర్తకుల యధీనమునకు వచ్చికి లాబడియిండునని పట్టిరి.

చట్టమునందుగల పర్యవేక్షకుల కొసంగబడిన సమానావకాశములు, విద్యాపాకర్యములు, స్త్రీలయధికారములు, పంచమోడరణ విధానములు, ప్రకటనాస్వాతంత్ర్యము, కాక్కుల హక్కులు, శిశు సంరక్షణము, ఆయుధములపయోగించుట, మొదలగువాని నెల్ల విరించి ఏ సంఘమునాటికైనను ఏవిధముగనైన యిట్టిహక్కులు, సంరక్షణలు కలంగగలవా యని ప్రశ్నించిరి. దేశమునందలి స్త్రీ పురుషులందరకును వోటింగు అధికార మొసంగుట కెట్టి యాటంకముండరాదనిరి. జనసంఖ్యను బట్టి వివిధ సంఘములకు కాసన నిర్మాణసభ లందరి ప్రతినిధి పర్యవేక్షకులు లా సంగు విషయమై కమిటీ వారు తగిన సానుభూతితో విచారించి యుండలేదనిరి. స్వదేశసంస్థానములకును, భారత స్వపరిపాలన ప్రభుత్వమునకు గల సంబంధమును గూర్చి కమిటీవారు గావించిన సూచన లమూల్యములు. ఆత్మగౌరవోపేక్షలగు స్వదేశ సంస్థానాధీశు లెవరుగాని సర్ లెన్సిస్టాంటుగారి విధానముతో సెట్టి జోక్యము కలగజేసికొన జాలరు. స్వదేశ సంస్థానాధీశులకు ఏ విషయములోగాని భారత ప్రభుత్వమువలన స్వాతంత్ర్యము కలగవలదు తోచినపక్షమున నుప్రీముకోర్టున కపీలుగావించి వారి నిర్ణయమును బడయవచ్చును. ఆంధ్ర, కర్ణాటక, ఉత్తర రాష్ట్రములకు భాషాప్రయత్న రాష్ట్ర విభజన సూత్రము ననుసరించి ప్రత్యేకింపవలెను అని పలికిరి.

శ్రీ బహదూరు అనూముడు సయ్యదుగారు :—మాట్లాడుచు సామాన్యమునాటి నివేదిక అభిలషితు సమావేశము వారి కొర కుట్టేకేంపబడినదేగాని కొందరు యరభిప్రాయపడుటలుల నైమను కమిషనువారియెదుట సాత్తుమొసంగుటకు కాదని పలికిరి. ఈ నివేదిక దిల్లీ అభిలషితు సమావేశముందు హిందూమహమ్మదీయ సంఘములచే యంగీకరింపబడిన పరకులను బాదావు అన్నిటిని అంగీకరించినది. మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకముగ నొ సంగ బడిన పద్ధతి స్థానములు గాక యితరస్థానములుగూడ ఎన్నికలలో పాతముగు నుట అనుభవమువలన యదాదముని చెప్పవచ్చును. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యముల తొలగించుటతో సంకుచితి యగు సాంఘికాభిమానము నశింపగలదు. మహమ్మదీయ స్త్రీలకు (పరదాగలవారికి)లోటుజేయు పాకర్యములుగూడ గావించబడ గలవు. కాసనసభలందు స్థానముల ప్రత్యేకింబుటవలన కొంత యనుమానము, భీతి జనింపజేయబడుచున్నది. ఈ ప్రత్యేక స్థానములగలవారై మహమ్మదీయులు హిందువులతో ఘోర దలచినను తమకంటెను మూడురెట్లుధికముగనుండిన హిందువుల నెట్లుసాధింపజాలెదరు? కావున ఈ భయ సంఘములు పరస్పర విశ్వాసముపై నాధారపడవలెనేగాని యానిధముగు ప్రత్యేకహక్కు సంరక్షణ లేర్పాటుచేసికొనుటవలన లాభము లేదు. హిందూ దేశముదే యితరసంఘములకంటెను ముఖ్యముగ మనల్కాములకే భారత స్వపరిపాలన అత్యావశ్యకమైయున్నది. స్వపరిపాలనమే యుండినచో భిన్నాభివ దురంతముగాని, పంజాబు హత్యలుగాని జరుగుట కవికాశముండదు. కావున సోదరమహమ్మదీయు లీరిపార్టును అలక్ష్యభావముతో చూడక తగిన శ్రద్ధతో పరిశీలించి ఆమోడించెదని సమ్మతమున్నామనిరి. అధ్యక్షులు సభలు ముగించుచు తమకును రెండవచేయరు యుండుటవలనపరముగాదనియు, ఉండునెడల తమ గావించిన సూచన లామోడింపబడవలెననియు పట్టిరి.

పిదప సభ ముగింపబడినది.

సర్వపక్షసభవారి రాజ్యాంగవిధానము

శిశుసంఘము ప్రకటన

ఇంతకంటే మంచి సూచనలుండబోవు

లాహోరు, ఆగస్టు 20. — సెహ్రూ సంఘమువారి నిజే దికయందు ప్రత్యేక సంఘములకు కాసరసభలలో స్థానముల ప్రత్యేకించుటగూర్చిన శిష్యులపై శిశుసంఘమునందు వా దోపవాదములు జరుగుచున్నవి. అందుచే చిత్తగ్రాహకములగు సర్వార్థ శార్థాలసేను కవిమరు, అమర్సింగు జబ్బులు, బాబా గురదత్తుశింగార్డు మరి 21 రు గలసి ఒక ప్రకటన గావించిరి. అందు యిట్లు గలదు. సెహ్రూ సంఘ నిజేదికను మేము శ్రద్ధగ చదివితిమి. ఇంతకాలము నకై కొన్ని అల్పసంఖ్యావర్తములకు స్థానముల ప్రత్యేకించు ఆ చారము తొలగిపోయిన బాగుండెడిది. కాని ప్రస్తుతసమయ మున సెహ్రూ సంఘమువారు మాచించిన విధానముకంటే యీ సాంఘికసమస్యను పరిష్కరించుటకు వేరు విధానము యుపయోగమైనది యుండబోదని దలంచుచున్నాము. మన దేశముయొక్క రాజ్యాంగస్వత్వమును గూర్చి తదితరవిషయ ములగుట్టి నిజేదికయందు గావించిన కొన్ని మాదనలతో అ చ్చటచ్చట మేమేకీభించక పోయినను కమిటీవారియత్నములను మనఃకర్షణగ ప్రశంసించుచున్నాము. శ్రమకడి తయారజేసిన యీ నిజేదికకై కృతజ్ఞత తెల్పుచున్నాము. సర్వార్థ మంగల్ శింగార్డు కమిటీయందు శిశుసంఘము తరపున బాగవనిజేసి రి వారియత్నముల ఫలితముగనే శంభాబుతో అధికసంఖ్యా వర్త ములకు స్థానములు ప్రత్యేకించుట నిరాకరించబడెను. వారి అభిప్రాయములను మేము బలపరచుచున్నాము. వారికి శిశుసంఘము వారంతయు కృతజ్ఞులు. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

నివేదిక అమలుజరుపుటకు ప్రచారముచేయవలెను

బొంబాయి, ఆగస్టు 20. — కె. ఎం. మాంసిగారు సెహ్రూకమిటీ నిజేదికను ప్రశంసించుచు యీ నివేదికయందు మాదింపబడిన రాజ్యాంగవిధానమునే బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి కింకరించునట్లు జేసి ఇండియాలోను ఇంగ్లాండులోనుగూడ ప్రచారముజేయుటకై కమిటీవారికి అధికారవకాళముల నొ పంగవలెననిరి. బాటియ ప్రతిభలు కాంటునంటి యెవరెవరి వద్దనో సాక్ష్యముగొని నైమను కమిషనువారు అదావిడి జేయవచ్చు యీ సమయమునందే దేశీయాదర్శములను రూఢిగ చెల్లుచు ప్రచారముజేయుటత్యవసరము. అయ్యది వివిధపక్ష ప్రాతినిధ్యముగల స్వల్పసంఖ్యగల ఉపసంఘమే జరుపగలదు. వానికి విశేష ధనసహాయముండవలెను అని జెప్పిరి.

శ్రీ జగద్గురు శంకరాచార్యులవారు

లాహోరు, ఆగస్టు 20. — సెహ్రూసంఘము నిజేదికను గూర్చి ఫ్రీ ప్రెస్ ప్రతినిధి సందర్శింపగా శ్రీజగద్గురు శంకరాచార్య స్వామి, భారతి కృష్ణ తీర్థ గారిట్లు చెప్పిరి. “ఇదివరకనే ఉపసాధ్యవనేకలనుండి మనమేకరిపాలనా పద్ధతులను ఖండించుచుంటిమె అనియే యీ నిజేదిక యందు గూడనుంటియే మాయ సంతృప్తికై కారణము. ఉద్యోగనియామకములందు, తీర్మానముల నిరాకరించుటయందు గవర్నరులకు వైస్రాయిలకు అధికార ముండరాదు. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము యేరూపమునగూడ నుండరాదు.”

జమియతు ఇస్లాము సంఘము అసంతృప్తి

బొంబాయి, ఆగస్టు 20. — జమియతు ఇస్లామియా కార్యనిర్వాహకవర్తమువారు 18 వ తేదీనను సమావేశమయి, అమీరాలిగారి మరణమునకై చారము చెల్లుచు బాక్సోలీరయి తుల నభినందించుచు నైమను కమిషను సహకారమును గోరుచు తీర్మానించిన బొంబాయి కాసరసభ చర్యను నిరసించుచు తీర్మానించిరి.

సెహ్రూకమిటీవారు భారతదేశముయొక్క అదర్శము అధికారక స్వత్వముగ నిర్ణయించినందులకు తమ అయ్యవలెల్లుచు తీర్మానించిరి. ముఅవ్వకూషిగారు మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకస్థానముల నుంచుటకై పట్టుదల జూపినందుకు ప్రశంసింపిరి. జూలయ 7-వ తేదీన జరిగిన ఒడంబడికను కమిటీవారి సుదీర్ఘసంవేదము విచారము చెల్లిసి.

ఈ జిప్తప్రజలయొడ సానుభూతి చెల్లుచు తీర్మానించిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

కెనల్ పాపా ఆఫ్ గన్ రాజు సోదరుని వరించుట

పెనాబర్, ఆగస్టు 18. — కెనల్ పాపాగారు ఆఫ్ గన్ స్టాకమునకు రావని అనుమానముగారితడ గొట్టు చెల్లెలను నుబ్ర బాన్ రాకొమారిని అనుమానముగోరు సంగతిని అమలులకు తెలియబరచిరిని స్వీయముగా తెలియ పచ్చినది. ఈ విషయము కాలూగలో చర్చించబడునపుడు దయచేయవలసినది అనుమానముగారు కేరల్ గోవిందానివారినగూడ తెలియుచున్నది. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

వాతావరణస్థితి

1928 నం ఆగస్టునెల 21-వ తేది మంగళవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	వర్షాపతనము గ్రామీణులలో	వర్షాపతనము అంతర్గతములలో	వర్షాపతనము గ్రామీణులలో	వర్షాపతనము అంతర్గతములలో	వర్షాపతనము గ్రామీణులలో	వర్షాపతనము అంతర్గతములలో
గోపాల్ పూర్	87	77	0.5	18.8	—	4.8
విశాఖపట్నము	88	80	0.1	14.7	+	2.1
కాకినాడ	90	77	+	8.4	—	5.5
మచిలీపట్నము	89	77	0.1	7.8	—	8.7
కర్నూలు	88	74	0.2	12.0	+	0.6
బళ్లారి	87	74	...	6.9	+	1.6
అనంతపురము	1.0	8.2	+	0.2
కడప	90	72	1.9	10.4	—	0.8
నెల్లూరు	88	75	0.8	6.2	+	0.2
మద్రాసు	85	75	+	7.8	—	1.0
కడప	88	78	2.6	14.9	+	7.2
సీలము	86	71	2.1	12.8	+	1.2
కోయంబూరు	84	71	...	1.9	—	2.0
తిరుచనాపల్లి	92	78	...	8.8	—	1.1
నాగపట్నము	95	78	0.8	7.8	+	2.1
మధుర	91	78	...	4.9	—	1.1
పొంబన్	87	81	...	2.0	+	1.1
పాలక్కోట	0	—	1.1
తిరువేండ్రము	82	75	+	19.5	—	4.0
కొచ్చిన్	81	78	0.6	46.8	—	14.2
కాలికట్టు	85	78	+	60.1	—	16.0
మంగళూరు	81	72	0.8	89.5	—	0
తెంకసూరు	76	65	0.7	15.8	+	4.7
మెరకార	86	61	0.8	68.7	—	17.1
కొడైకనాల్	61	58	...	8.2	—	5.4
కూనూర్	68	59	+	6.0	—	...

సర్వార్థము: — గోపాల్ పూర్ 0.5" మచిలీపట్నములో, విశాఖపట్నములో 0.1" వర్షించెను. కాకినాడలో చినుకులు పడెను.

కడప: — కడపలో 1.9" అనంతపురంలో 1.0" కర్నూలులో 0.2 వర్షించెను. ముఖ్య పట్టణముగ నున్నది. పగటి వేడిమి 8 మొదలు 4 డిగ్రీలు తక్కువ. కడపలో రాత్రివేడిమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నూలు: — కడపలో 2.6" నెల్లూరులో 0.8" వర్షించెను. మద్రాసులో చినుకులు పడెను. ముఖ్య విస్తారముగ నున్నది. పగటివేడిమి 6 మొదలు 12 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రి వేడిమి 8 మొదలు 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

ఎ. ఎ. నారాయణ అయ్యర్,

సహాయ వాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

ఇస్లాగోష్టి

“ఇస్లాగోష్టి” సాంఘికముగా చదివిరి. దీనికైలి విక్రీలి నాధుర్యముగా నున్నది. గృహస్థాశ్రమములోని సాఖ్యములు, ఇక్కట్లులు, బాగుగా వర్ణింపబడినవి. ఈ గ్రంథము పాఠశాలలో చదువుకొనే బాలురకు గాక గృహస్థాశ్రమములో ప్రవేశింప బోవునట్టియు, ప్రవేశించినట్టియు, యువతీయువకులకు కొంత లోకానుభవము కలుగజేయును.

వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.

కావలెను

బుదగలోని శ్రీ ఆంధ్రవాణియ కళాశాలకు నెల 1 కి రు 85/- ల తరఫునుబాద ప్రధానగణితులు. హెడ్ అక్కాం పెంటు) కావలెను. అక్కాంట్సు కరస్పాండెన్సునందు అనుభవముగలిగిన స్కూలు ప్రెసలుపరీక్ష ప్యాసు అయినవారు మాత్రమే ఈ క్రింద పంతులము చేసినవారికి 81-8-28 తేదీ లోపుగ దరఖాస్తులు పంపవలెను.

ఆంధ్రవాణియ
కళాశాల,
బుదగ.

కృత్తివెంటి గంగరాజు,
కార్యదర్శి, పాలకంఘము,
అంధు కట్టెనీలు.

వికమత్యమే బలము

కార్మికులకు సుభాష్ బోసుగారి హితబోధ

జమ్మత్ పురం, ఆగస్టు 20. — శనివారమునాడు సాయంత్రము పనివారి సభ జరిగెను. సుభాష్ బోసుగారు మాట్లాడుచు రని తెలిసి చాలమంది పనివారు వచ్చియుండిరి. సభా భవనము కిట్టిటలాడుచుండెను. హామీగాని అగ్రాసభాధి పత్వము వహించియుండెను. భారత సారిక్రామికులు భారత కార్మికులను పెట్టు యిబ్బందులను గురించి సంఘటికగాగు తీవ్రముగా మాట్లాడిరి.

బోసుగారు ఉపన్యసించుచు పనివారిని వికమత్యముగా నుండి జయము పొందుడని కోరెను. సమ్మెలో చేరనివారిని చేర మనెను. ఒక్కని నాయకత్వమున నడువవలసినదని కోరెను. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

మంత్రి ముత్తయ్య మొదలిగారి పర్యటనము

కుంభకోణము ఆగస్టు 20. — మద్రాసు ప్రభుత్వములో రెండవ మంత్రిగారగు ముత్తయ్య మొదలిగారు యొక్కడికి దయ చేసి జిగువ అనకట్టును దర్శించిరి. తిరువునదాలో వాస్తవ్యులగు మురుగేశ్వరేశ్వరగారు మంత్రిగారికి తేనీ రిచ్చి పచ్చించిరి. విరాసీద రుబందరు మంత్రికి ఆహ్వానపత్రము సమర్పించుచు మున్సియార్ (ప్రాజెక్టులను తమకుగలగునట్లుమును తెల్పిరి. వారి కష్టములను విచారించదనని నడిచి మంత్రిగారు వారి పత్రము నకు కృతజ్ఞత తెలియజేసిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

తంజావూరులో ఆసుపత్రిని తెరచుట

తంజావూరు, ఆగస్టు 18. — ఆరోగ్యశాఖా మంత్రియగు ముత్తయ్య మొదలిగారిచ్చటికి ఉదయము పరచేసి, వైద్యుల వర్త మునిసిపల్ సంఘాధ్యక్షుడు, ఉద్యోగీయులు, ఆసుపత్రిలో డాక్టర్లు వగైరాలు వారి నాహ్వానించిరి.

ఉదయము 8 గంటలకు మంత్రిగారు శ్రద్ధచికిత్సశాలను ప్రసవమునకువచ్చువారికి చికిత్సచేయుభవనమును ఎక్కువకాఖను బహిరంగపరచిరి. తరువాత కేత్ర, కర్మనాసికాసంబంధములైన లోగములకు చికిత్సచేయు ఆసుపత్రిని తెరచిరి. జిల్లాకలెక్టరును అనేక పెద్దలును సభ నలంకరించిరి.

జిల్లా డాక్టరు సరోజిగారు మంత్రి నాహ్వానించిరి. మంత్రి ఆసుపత్రిలో జరుగుచున్న మంచి పనిని ప్రశంసించుచు, యంతదబ్బు ఖర్చుచేసిన ప్రభుత్వమువారు ఇంకా కొంత ఖర్చుపెట్టి ఆసుపత్రిని మరింతికి చెప్పులకు వెనుకీ యరచని తెప్పెను.

సాయంత్రము మంత్రి మునిసిపల్ ఆయుర్వేద వైద్యశాలను తెరచిరి. (అ. ప్రె.)

పార్వద్దు పత్రికవై కేసు

సెప్టెంబరు 11 వ తేదీకి వాయిదావేయబడుట

జేబూరు రైలుప్రమాదసందర్భములో కలకత్తా పార్వద్దు పత్రికవారు ప్రకటించిన ఉత్తరమునకుగాను 158 పి. తక్షణ క్రింద ప్రభుత్వమువారు పార్వద్దుపత్రికా సంపాదకులపై తెచ్చిన కేసు హైకోర్టు ఇంజక్షను ఉత్తరపునల సెప్టెంబరు 11 వ తేదీకి వాయిదావేయబడినది. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

చిత్తూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

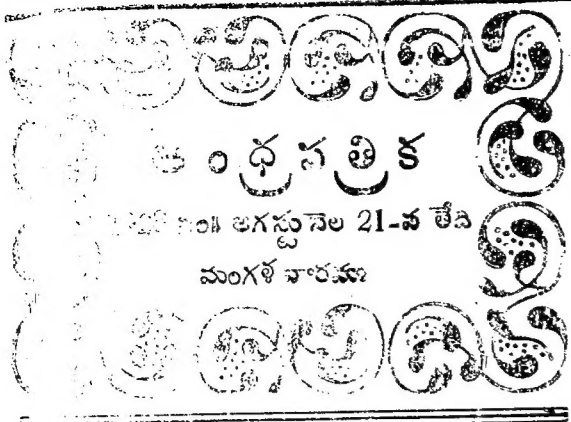
శ్రీయుతులు మునుస్వామి నాయుడుగారి

చిత్రపటము

ఆగస్టు, 20. — గతవారమున నారాయణవరముందు జరిగిన జిల్లాబోర్డు పథలో ఇప్పటికి గుమారు అరవవత్సరములగు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగనందు శ్రీయుతులు రావుబాదూరు బి. మునుస్వామి నాయుడుగారి చిత్రపటమును జిల్లా బోర్డు హాలులో నుంచుటకు తీర్మానించిరి. ముమునకు గుమారు రూపు 600 కావలయునని యంచనా జేయబడినది. అప్పుడే రూపు 650 వసూలైనవి.

కలరా

కలరావ్యాధి మండలములకు తీవ్రముగ విజృంభించి యున్నది. తిరుపతి, తిరుతిని, చిత్తూరు, పలమనేరు తాలూకాలో నీవ్యాధి విక్రీలి తీవ్రముగ నుండునట్లు తెలియుచున్నది. అధికారు లీవిషయమై తగుశ్రద్ధ గైకొనవలెను.

కలనల్ వెడ్డివుడు:

నెహ్రూ కమిటీ రిపోర్టు

శ్రీకృష్ణ

తేబరుపక్ష ప్రముఖులగు కలనల్ వెడ్డివుడుగారు నెహ్రూ కమిటీ రిపోర్టుగూర్చి చెలిపిన యభిప్రాయములు చాలముఖ్యమయినవి. హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యము నిచ్చుతలంపు ప్రభుత్వమువారికి లేనపుడు స్వరాజ్యవిధానములను తయారుజేసిన ప్రయోజనమును కలనల్ వెడ్డివుడుగారు రుజువుచున్నారు. ప్రస్తుతావస్థాకాలలో వీరికి హృదయపరివర్తనము గలుగజాలలేదు. నెహ్రూ కమిటీ రిపోర్టు బుద్ధిసూక్ష్మతతో కూడినదని రాజకీయముగ దీని కెట్టివిలువ లేదు. వెడ్డివుడుగారు భావించుచున్నారు. కాని హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలన మీయకుండుటకు మాకు ఇష్టము లేదు. వెడ్డివుడుగారు ముఖ్యమయినది ఏమనగా నెహ్రూ కమిటీ రిపోర్టును, బ్రిటిషు దయాధర్మమును ప్రతిఘటించుచు వెడ్డివుడుగారి యభిప్రాయమును స్వీకరించుట. కాని భారతీయులు స్వశక్తి నధికముగా విశ్వసించుటచే బ్రిటిషు వారి అనుగ్రహము నుండి ఆధారపరచుకొనుట లేదు. గాంధీమహాత్ముడు సూచించినటుల వివిధపక్షములవారును ఏ కాభిప్రాయమునకు వచ్చునెడల వీరి కోర్కెల నెవరును సంతకముగ నిరాకరింపజాలరు. వీరిల దృఢసంకల్పము విజయమునకు మూలసాధన మగును. వెడ్డివుడుగారి మందలింపువలన ఒక్క మేలు గలుగ గలదు. మేమిదివరకు సూచించినటుల స్వరాజ్య విధానమును తయారు జేసినంతమాత్రమున భారతీయులకర్హము ముగిసిన దని భావింపజనదు. స్వరాజ్యసంపాదనకై దీక్షతో కృషిచేయు వలసిన సమయము ముప్పటినుండియే ప్రారంభమగును.

భారతదేశము స్వరాజ్యవిధానమును తయారు జేసినందున, అనవసరవ్యయము గావించి తెల్లకలనల్ ను సంతకమునండి పంప నవసరము లేదు. భారతీయప్రముఖులు పలుసార్లు తెలిపినట్లు, కాని బ్రిటిషువా తీసంగతిని పెడచెప్పి జేయదు. వీరి అవిశ్వాసము నిరాధారమని తేలెను. వెడ్డివుడుగారు చెలిపినవిషయముల గాంచి ను స్వరాజ్యము నొనగకుండ తప్పించుకొనుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము లేదయో యొకసాకు జెప్పిరిగాని, వారు స్వరాజ్యవిధానముపట్ల నిజమగు పట్టుదల సూపుట లేదు. గ్రహించవచ్చును. స్వరాజ్యవిధాన మిప్పుడు తయారుచేయబడెనుగాన, వీరికమిషన్ క్రొత్తసాకు బుద్ధివచ్చును. అందుచే, సర్వపక్షములవారు గోరు స్వరాజ్యవిధానము సఫలమగుటకై భారతీయులు యావచ్చుక్రింది భారతీయుల యవసరమగుచున్నది. భారతీయులకు స్వరాజ్య మన నేమియో తెలియదు. నలుకుటకుమాత్రము బ్రిటిషువారి కికిమిద

వీలుండదు. సైమనుగారి కీ రిపోర్టు మిగుల సంకటముగ నుండునని, వెడ్డివుడుగారు తలచుచున్నారు. తమను భారతీయులు బహిష్కరించుటచే తమకు హరి ఇచ్చు ఏదియో తెలియలేదని చెప్పటకు వీలుండదు. తేబరుపక్షమువారికముండు దేమి చేసెదరను ప్రశ్నవిషయమై వెడ్డివుడుగారు చెప్పిన జోన్యము వింతను పురికొల్పుదు. ఏలన, తేబరుపక్షమువారు తమ అనమర్యత నిదివరకే చాటియుండిరి.

తేబరు పక్షమువారు చేసిన తీర్మానమును నిజమని నమ్మి, భారతీయులు స్వరాజ్య విధానమును తయారుజేసినందున, ఇంగ్లండులో నేపక్షమువారును నెహ్రూకమిటీ రిపోర్టును చట్టముగ గావించబోరనియు, వెడ్డివుడుగారు ముందుగానే తెలుపుచున్నారు. తేబరుపక్షమువారి ప్రవర్తనము, వీరి అవిశ్వాసమును మరింత బలపరచుచున్నది. రిపోర్టునందలి విశాల సూత్రములను తా మంగీకరించుచున్నను, వివరములతో తా మేకీభవింపజాలమని, తేబరుపక్షమువారు చెప్పెదరట. వివిధసమస్యలగూర్చి ధర్మసంబంధములను వెలిబుచ్చెదరట. తుట్టుతుడకు భారతీయులు మరింతకాలమువరకు నేచియుండవలె నని నలహా చెప్పెదరట. తేబరు పక్షమువారు హోతుముగ జెప్పసంగతులను ఇతర పక్షములవారు ప్రత్యక్షముగానే చెలిపెదరు. భారతీయశాసనములు, ఆచరణసాధ్యములు గా వని ప్రకటించెదరు. హార్డుకాక్సు అనువారు "నాజ్ టైము" పత్రికలో వ్రాయుచు, నెహ్రూకమిటీ సూచనలు అభూతకల్పనలనియు, ప్రజాపరిపాలనము హిందూదేశమునకు బనికిరాదనియు, బ్రిటిషు యిండియాలో చాలభాగములను సంస్థానాధీశుల వరముజేయుట మేలనియు, సూచించిరి. వీరి బోలు వారే గాక, జాన్ స్టెనుగారిని బోలు తేబరు ముఖ్యులుగూడ రాజకీయ స్వరాజ్యము పనికిరాదని చాటుట, వింతగ నుండక మానదు. హిందూదేశ దుస్థితికి, స్వరాజ్యము ప్రక్రియయనుట వట్టిభ్రమయని, ఏ రొకప్రక్రియకైనదికి జెప్పరట. అందుచే, తేబరుపక్షమువారు హిందూదేశము నుద్ధరించెదరను భ్రమ యిదివరకే వదలిపోయినది. ఇంకను ఏమయిన మిగిలియున్నయెడల, కలనల్ వెడ్డివుడుగారి యభిప్రాయములు దీనిని పూర్తిగా తొలగింపగలవు. స్వరాజ్యసిద్ధి భారతీయుల దృఢసంకల్పముపైనే ఆధారపడియుండునను సత్యము పరిస్పృశమయినది. దీని నికముందు మరువకుండుట యావశ్యకము.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము: దేశభాషామూలకవిద్య

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించిన ముఖ్యద్దేశ్యములలో ఆంధ్రభాషామూలక విద్య గల పుట యొకటి. ఇంతవర కీయద్దేశ్యము నెరవేరకుండుట కోచనీయము. మాతృభాషామూలక విద్య గలపుటకు ప్రారంభము గావించవలయునని, ఉపసంఘమువారు సూచించుచు రిపోర్టును బంపిరి. దీనిని విచారించుట కింతవరకు రెండుసభలు జరిగెను. ఒకసభలో చర్చ జరుగలేదు. గతశనివారమునాడు జరిగిన అకడమిక్ కౌన్సిలు సభలో, కొంతదూరము చర్చజరిగి, మరియొకసభవర కిది నిలిపివేయబడెను. సభలోజరిగినచర్చ జూచిన, కొందరుసభ్యులు విశ్వవిద్యాలయద్దేశ్యములను

మరచి, రెడ్డొచ్చె మొదలైనవను వైఖరి నవలంబించుట కోచనీయము. నారాయణస్వామి అయ్యరుగారికి దేశమునందు పదిసంవత్సరముల ప్రైకాలమునుండియు ఎట్టి భావపరివర్తనము జరుగుచున్నదో తెలిసినటుల దోచదు. చిన్నపాత శాలయగు గురుకులమునందు సాగుచున్న విద్యా విధానమును అనుసరింపగూడదని వీరు తెలిపిరి. కాని, జెజవాడకు చేరువనే ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయము గల దనియు, దీనియందు దేశభాషలో విద్య గలపుచున్నారనియు, ఇతనియగ్రంథము లీభాషలోనే వ్రాయబడెననియు, వీరు గ్రహించుట మేలు. కార్వే పండితుని మహిళావిశ్వవిద్యాలయమునందు, ఉన్నతవిద్య దేశభాషలో గలపబడు చున్నది. సాక్షురు కమిషనురిపోర్టు దేశభాషామూలక విద్యను అభిమానించెను. తమిళ విశ్వవిద్యాలయ సంఘమువారు, తమిళములో ఉన్నతవిద్యను నేర్పవలయునని గోరిరి. దేశభాషలో విద్య నేర్పినగాని, దేశభాషలో పరిపాలనము జరుగనేరదు. దేశభాషలో పరిపాలనము జరిగినగాని, జాతీయస్వపరిపాలనము సిద్ధింపదు. తగుప్రొత్సాహ మున్నచో, దేశభాషలో ఇతనియగ్రంథములను తయారుజేయు వీలుగలదని, ఇదివరకే రుజువయ్యెను. దేశభాషలద్వారా విద్య గలపుచో, హిందూదేశపు ఐకమత్యమునకు భంగము కలుగునను పురాతన నిరర్థకవాదమును నారాయణస్వామి అయ్యరుగారు మరల పైకి లేవనెత్తుట జూడ, వీరి నితను ఆంగ్లభాషామూలక హామీ వదలలేదని తోచును. ఆంధ్రసభ్యులు కొందరు, దేశభాషామూలకవిద్య నాదర్శముగ నంగీకరించుచున్నను, ఇప్పుడప్పుడే దీనిని ప్రవేశపెట్టుట ప్రమాదమని వాదించిరి. ఇంకను ఎంతకాలమీ ఆదర్శము ఆకసమున వ్రేలాడుచుండవలయునో తెలియదు. దేశభాషలో విద్యనేర్చుచో విద్యార్థులు ఇబ్బందిపడుదురని జాలిపడుట ఎంత నిరాధారమో యూహింపవచ్చును. అందుకుమారుగ మూడువంతులు బరువు తొలగినందులకు విద్యార్థులు సంతసింపగలరు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మికనయినను దేశభాషలో విద్య గలపబూననియెడల దీని ప్రయోజన మంతరించును. దీని ప్రత్యేకవ్యక్తిత్వ ముడుగంటును. ఇంతకుపూర్వము దేశభాషా మూలక విద్య పట్ల అభిమానము గనుపరచిన రివరెండు ఎ. బి. జాన్ స్టెనుగారు గతసభలో వేరువిధముగ ముచ్చటించుట విచిత్రము. అయినను వీరి ననబనిలేదు. ఆంధ్రసభ్యులే మాతృభాష యనిన భయకంపితులై ఆంగ్లభాషలో విద్య గలపకున్న ఆకసము విరిగి భూమిపై వ్రాలునని భీతి జెందుచున్నపుడు బ్రిటిషు సభ్యులొకరు వ్యతిరేకాభిప్రాయము జూపుట వింతగాదు. బ్రిటిషుబాలురు జర్మనుభాషలో విద్యను నేర్పవలసి వచ్చునెడల జాన్ స్టెనుగా రేమని జెప్పెదరో యూహింపవచ్చును. ఏ సంస్కరణ మయినను కొంత సాహసమును ధైర్యమును జూపనిది ముందుకు బోజాలదు. లేనిపోని యిబ్బందుల గూర్చి చింతించుకొలదియు అవి యెన్నడును ప్రతిబంధకములుగ దోచుచునే యుండును. కాలము జరిగినకొలదియు దేశభాషామూలకవిద్య అనలే సాధ్యపడదని తోచవచ్చును. తుడకు నేటి సానుభూతి గూడ అదృశ్యముగాగలదు. విదేశీయులెవ్వరయినను దూర మూలో చించునెడల ఏ దేశమునందయినను, మాతృభాషలో

విద్యను గలపుటయే సమాజమనియు, లాభకర మనియు, తదితరవద్దటి అస్వాభావిక మనియు, అసర్వపాతు వనియు నంగీకరింపకమానరు. ఆంగ్ల భాషలో విద్యను సేర్వీకరించినవరకు, జేయగలిగిన ఘన కార్యము లెవ్వియు గనుపించవు. దేశభాషలలో పత్రికలు వెలువడుచున్నవి. దేశభాషలలో సభలును సమావేశములును నిరాఘాటముగ జరుగుచున్నవి. దేశభాషలలో అద్భుతముగ నుపన్యసించువారు బయలుదేరిరి. శాస్త్రగ్రంథములును, చరిత్రగ్రంథములును దేశభాషలలో వెలువడుచున్నవి. ఇట్టి అనుకూల పరిస్థితులలో సయితము దేశభాష ద్వారా విద్యను గలపుటకు వెనుదీయుచో, ఇక ముందెప్పుడు గలపుటకు వీలుండునో తెలియదు. ఆంగ్ల విద్యాధికులకును, సామాన్యపు జనులకును మధ్యగల యంతరమును తొలగించుటకు, మన ప్రముఖులకింకను బుద్ధిపుట్టుకున్నది. రాజోపు అకాడమిక్ కౌన్సిలుసభయందయినను, ప్రొఫెసరు వెంకటరంగయ్యగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము నామోదించి, తమకారవమును ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయగౌరవమును కాపాడగోరెదము.

మద్యము కార్యరేపను ఎన్నికలు

మద్రాసు కార్యరేపను ఎన్నికలలో, నీమారు పక్షవద్దటి ననుసరించి ప్రచారము జరుగలేదు. వ్యక్తులబలమే ప్రధానాధార మయ్యెను. ఇంతకు పూర్వము కాంగ్రెసు పక్షాభ్యర్థులు, నిలిచి పోటీ జేసిన, గద్దె రంగయ్య నెయుడు, కె. శ్రీరాములు నాయుడుగార్లు యీమారుగూడ ఎట్టిపోటీలేకయే విజయము గాంచుటబట్టి, ఏడుబావులు, కొత్తాలుబావులు డివిజను వోటరులు వీరు సలిపిన కృషిని గుర్తించి గౌరవించిరిని విదితమగును. వీరలకు మాయభింద నములను తెలుపుచున్నారము. కార్యరేపను ఎన్నికలకూర్చి నిన్నటి జప్తినుపత్రిక శివమెత్తిన వానిచందమున వ్రాసిన వ్రాతలు సందర్భశూన్యముగ గనుపట్టును. పై యిరువురు సభ్యులును ఈమారు గూడ కాంగ్రెసుపక్షమునకు జెందినటులే ప్రకటించిరి. వీరికిని శ్రీనివాసయ్యంగారికిని అభిప్రాయభేద ముండుటచే వీరి విజయమును కాంగ్రెసువిజయముగ భావించ వీలులేదని జప్తినుపత్రిక యుక్తివాదము సలుపుచున్నది. జప్తినుపత్రికకుగలిగిన సంతృప్తికి భంగముకలిగింప నక్కరలేదు. బ్రెలివిను బేసిన డివిజనులో గెలు పొందిన ఆర్. మదనగోపాల నాయుడుగారి విజయమును ప్రశంసించుచు, తేబరు పత్తాభ్యర్థి యోడి పోయినందులకును, స్వపత్తాభ్యర్థి గెలిచినందులకు ను, జప్తినుపత్రిక ఉప్పొంగుచున్నది. కాని గెలు పొందిన సభ్యుడు క్రొత్తగ బయలుదేరిన కాన్స్టిట్యూషనుపక్షములో జేరి యున్నంత మాత్రాన, వీరి విజయమును జప్తినుపక్షవిజయముగ పరిగణించ గూడదని చెప్పనగునా? జప్తినుపత్రిక జేసిన వాడము బట్టి ఇట్టి యూహయే నరియగుచున్నది. ఎన్నూరు డివిజనుకు కె. వెంకట స్వామినాయుడుగారును ముత్యాలపేట డివిజనుకు యం. యస్. రామస్వామి అయ్యగారును సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. వీరందరును తమ తమ ధర్మములను జయప్రదముగ నిర్వహించెదరు గాక యని కోరెదము. కార్యరేపను సభ్యులు పక్షభేదములచే ప్రేరితులై పౌరుల షేమమును మరచినటుల ప్రభు

త్వమువారు విమర్శించినపుడు, అట్టిభేదములు లేవనియు పౌరసేవనే సభ్యులెల్లరును ప్రధానముగ భావించి కృషిసలుపుచున్నారనియు కార్యరేపను వారు జవాబుచెప్పిరి. ఈమారు పక్షభేదముల ననుసరించి ఎన్నికలు జరుగనపుడు, ప్రాతనంగతులను ప్రవిష్ట స్వరాజ్యపక్షమువారిని ఇచ్చవచ్చినరీతిని నూపించుట జప్తినుపత్రికకు పాడిగానేరదు.

డి. బి. కృష్ణకానాయుడుగారు: మలయాళభాష

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు అకాడమిక్ కౌన్సిలు సభలో సభ్యులు కొందరు దేశభాషామూలకవిద్య గాంచి భయపడుచుండ, మద్రాసు ప్రభుత్వపు లామెంబరుగ డి. బి. కృష్ణకానాయుడుగారు ప్రెసిడెంట్ కాలేజీ మళయాళ సంఘమువారి యెకట మళయాళభాషాప్రాశస్త్యమును దెలుపుట యుక్తముగనున్నది. మాతృభాషలో వలె అన్యభాషలో ప్రవీణతను సంపాదించుటకు సాధ్యపడదని కృష్ణకానాయుడుగారు భావించుచున్నారు. ప్రజల కుపయోగకరముగ నుండవలయుననుచో, మాతృభాషలోనే వ్రాయవలయునని, నాయుడుగారి యుద్దేశ్యము. గిబ్బను అను ఆంగ్ల చరిత్రకారుడు రోమను సామ్రాజ్యముకూర్చి అన్యభాషలో వ్రాయ నుద్దేశించి విఫలమనోరథులై, మాతృభాషలో అద్భుతగ్రంథమునువ్రాసి, ఇంగ్లండుకు మహోపకార మొనర్చెను. కేరళప్రజలు తమ భాషను మెంపొందింపవలయునని, నాయుడుగారు వేడుచున్నారు. అవసరమగుచో, అన్యభాషాపదములను ఎరువు చెచ్చుకొనుట తప్పగాదని, నాయుడుగారి తలంపు. దేశభాషలలో గ్రంథములను వ్రాయుట దుర్లుట మను నూహ నిరాధారమని చెప్పవచ్చును. ఆంగ్లభాష ఎన్ని అన్యభాషాపదములను ఎరువు చెచ్చుకొనలేదు? పేదములను, ఉపనివత్తులను, భగవద్గీతను, బౌద్ధమతగ్రంథములను, ఆంగ్లభాషలో భాషాంతరీకరించి యుండ, వీనిని భారతీయులు శ్రద్ధతో పఠించుచున్నారు. సంస్కృతభాషకు సరిపోవు పదములు ఆంగ్లభాషలో లభించినపుడు, ఆంగ్లభాషలో వాడు పదములకు తెలుగుభాషలో తగిన పదములు దొరకవనుట, వ్యర్థవాదము. ప్రాచీనగ్రంథములందు, వెదకిన, దాదాపుగ నన్ని పదములును దొరకును. సంస్కృతభాషా పరిచయ మేమాత్ర మున్నను క్రొత్తపదములను కల్పింపవచ్చును. బొత్తుగ లభింపనియెడల, ఆంగ్లభాషా పదములనే వాడవచ్చును. సంకల్పబల మున్నచో, కార్యసిద్ధి యసంభవము గానేరదు.

చీనా: ఇతరదేశములు

చీనా స్వాతంత్ర్యమును గుర్తించి, క్రొత్త ఒడంబడికల నేర్పరచుకొనుటకు, అమెరికామున్ముందుగ నంగీకరించెను. జర్మనీ, క్యూబాప్రభుత్వములు గూడ ఇందు కంగీకరించినటుల వార్తలుదెలుపుచున్నవి. బ్రిటీషువారు గూడ పూర్వవిముఖతను విడనాడిరి. నాకాకింగు సంఘటనల విషయమున సమాధానము గుదురుటచే ఇంగ్లండుగూడ క్రొత్త ఒడంబడిక జేసికొనునని నమ్మవచ్చును. ఇతరదేశములు గూడ చీనా హక్కులను గుర్తించుట ప్రపంచకల్యాణమునకు

లాభకరము. జపాను అభిప్రాయ వింకను స్పష్టముగుటలేదు. క్రొత్త ఒడంబడికల నేర్పరచుకొను విషయములో జపాను ఇంతవరకు సుముఖత జూపకున్నది. జపానుకు ముందుగా చీనాతో గలియుట ఇష్టములేదని విదితమగుచున్నది. ఇక సయిగును జపాను తనవైఖరిని మార్చుకొననిచో నగు బొట్లపాలు గాగలదు. చీనాస్వేచ్ఛను గుర్తించువరకు జపానునరకులను బహిష్కరింపవలయునని చీనాప్రముఖు లొకరు ప్రకటించిరి. చీనాలో జాతీయ ప్రబోధము కలిగినవిమ్మట జపాను కేవల బౌద్ధమోక్షము మూలమున తనపంతమును సాగించుకొనదలచుటకన్న అవివేకము వేరండదు. భావిపరిణామ మెటులుండునో చూడవలయు.

కాంగ్రెస్ సభ్యత్వ

కేరళ రాష్ట్ర సంఘము మోతీలాలు నెన్నుకొనుట కాలికట్, ఆగస్టు 20:—విన్నపిగిన కేరళ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ సభలో పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు కాంగ్రెస్ సభ కధ్యక్షుడుగా పుండలెనని తీర్మానించబడెను.

డిల్లీ కాంగ్రెసు సంఘము

వల్లభాయి పటేలుగారిని కాంగ్రెసు అధ్యక్షునిగ నూదించెను

డిల్లీ, ఆగస్టు 20:—డిల్లీ రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము వారు యాజుగిన తీర్మానముల గావించిరి:—“శ్రీ శత వల్లభాయి పటేలుగారిని కలకత్తాలో జరిగిన కాంగ్రెసు అధ్యక్షునిగా నిర్ణయించుచున్నాము.

డిల్లీ కాంగ్రెసు సంఘమువారి ముందు కాంగ్రెసులో ఆమోదించబడిన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానమునకు అనుబంధముగా నెహ్రూ కమిటీవారు విశేషముతో వెలువే అనుసరింపదగ్గ రాజ్యాంగవిధానము నూదించి దేశాభిమానము కల్గించినందులకు వారి సభిసందించుచున్నాము.

“డిల్లీ రాష్ట్రీయమునకు గూడ యితరరాష్ట్రీయల కుండు ప్రత్యేకభర్తలధానమే యుండవలెను. సర్వపక్ష సభకు బోయేడి ప్రతినిధులు రిపోర్టువందు మాన్యుల జేయవలెనని గోరుచున్నాము.” (శ్రీ నెహ్రూ)

కేరళ రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘమువారు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారిని కలకత్తా కాంగ్రెసు అధ్యక్షునిగా నూదించిరి.

సర్వపక్ష సమావేశము

లక్నోలో యేర్పాటులు

రాజోపు ప్రతినిధులు

లక్నో, ఆగస్టు:—ఎక్కువమంది సభ్యులు సరిపోవుటకై సర్వపక్ష సమావేశము గంగప్రసాదు హోటలందు కాక కై జరి భాగనందు జరుప నిశ్చయించిరి. కై జరిభాగం దొరుమధ్యమ స్థ వికాలమగు సభము. పత్రికాప్రతినిధులు కాంగ్రెసు కార్యదర్శి మోహనలాలు నెగ్గవగారికి వ్రాసి సభ తీర్మానములను బడయవచ్చును.

సర్వపక్షసభకు శేషనలు హోమయూజీసు తరపున డా॥ అనిటిసెంటు, ఎ. రంగశాఖ మొదల్యాదు, డె. ఎల్. ఆర్. సునాతా, (కరాచి) పండిత ఇక్బలు నారాయణగారు, బి. శివరావుగారు ప్రతినిధులుగ వెడలెదరు. (శ్రీ నెహ్రూ)

శ్రీ శ్రీ ఆకెళ్ల సీతారామమూర్తిగారు

కాకినాడనండి సి. ఎల్. కాన్స్ట్రెగ్టర్ యిల్లు ప్రాయమున్నాడు:—ఆకెళ్ల సీతారామమూర్తిగారు కాకినాడలోను మదరాసులోను దిగుమతిపరచు కను జేయుచున్న ఎ. ఎల్. ఆర్. మూర్తి అందు సభ్యు కంపెనీలోని భాగస్వాములు ఆ భారం 19-వ లేదీ ఉపయం రి గంటలకు జగత్తుయకతూ దనందు సర్వగ్రామమున పరలోక ప్రాప్తి చేరినని దెలుపుట కంతయు విచారమగుచున్నది. వీరికొరకై విచారించు ముగ్గురు కనులై మనుషులు అనేక బంధుమిత్రవర్గమునకు నానాభూరి దెలుపుచున్నాను.

విదేశవార్తలు

భారత రాజ్యాంగవిధానమును తయారుజేసి ఏమి లాభము?

—

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చుటకు ఇష్టపడనట్లు?

కర్నూలు వెడ్జిడ్ గారి యభిప్రాయము

(వీమునర్వసు)

లండన్, ఆగష్టు 20:— కర్నూలు వెడ్జిడ్ గారి టెలుగ్రాఫిక్ లెటరులో భారత రాజ్యాంగ విధానమును గూర్చి చెలియజేసిరి. “బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చుటకు ఇష్టపడనట్లు రాజ్యాంగవిధానమును తయారుజేసిన ఏమి ప్రయోజనము?” నైమను కమిషనునివయమై కర్నూలు వెడ్జిడ్ గారిగా చెట్టి యభిప్రాయమును తీర్మానముగా చెల్లింప అందరకును చెలిపినవియమే. లజపతిరాయగారికి ఆయన వ్రాసిన లేఖ ఎన్నటికిని మరవరానిది. నిష్కాపట్యముతో గూడుకొన్నది. ప్రతిజ్ఞయొకటిని నిండులాగాని పులిలాగాని ఆకడు జేరలేదు. అసలు విషయమునే ఆరెడెత్తుకొనెను. ఈ నిజానికములన కలుగు నుంచి ఏమిటని ఆరెడు అడుగునున్నాడు. ప్రభుత్వమువారి పూర్వములూ మాన్యులేనపుడు ఇట్టి నిజానికములన ఏమియు లాభముండదని బ్రిటిష్ లెటరులో ఆరెడు నిష్కాపట్యముగా చెల్లిపెను. నిజానికమును ఎంచివాడ చాల సమంజసముగానే యున్నది కాని క్రొవూరుకే రాజకీయవిలాస ఏమియు కాన్పించుచున్నది. ఒక్కలాభముమాత్రమున్నది. ఇండియాను బాధ్యతాయుతమును ప్రభుత్వమునీయ వీలులేదను వాదమునకు ఇక నెంతమాత్రము వీలుండదు. బ్రిటిషు పక్షములకు ఏదో సాకుబట్టి ఇచ్చుటకు వీలు లేదనుటకు అవకాశముండదు.

అట్టిని కర్నూలు వెడ్జిడ్ గారు నెహ్రూకమిటీ నిజానికము నెంతమాత్రము చూచినదేని తృప్తికొందుటలేదు. తంతులముగ బంబు సంగ్రహ నిజానికమునుబట్టి ఏమియు నిర్ణయించుటకు వీలులేదనియు ఇచ్చు ప్రజలకు ఆరెడినిబట్టి నెహ్రూసంఘమువారు సార్వజనికవియోజనార్థి కారమును గోరుచున్నారనియు, ప్రత్యేక ప్రాంతీయము అక్కరలేదనియు భాసిని యుజ్జ్వలతననుచున్నట్లును అర్థమగుచున్నది. అంతవరకు బాగానేయున్నదని వెడ్జిడ్ గారు చూచుచున్నాడు. బాధ్యతనెరిగిన భారతీయులు తమకు కావలసిన దానిని స్పష్టముగ తెలియజేయగలిగిరి. కాని ఇది బాధ్యత నెరిగిన భారతీయుల యుద్ధార్హతయమును సూచించదు. అన్ని పక్షముల ఆంగ్లేయులకును పరిస్థితులను కష్టముగ నేర్పరిచిరి. ఇంతవరకును భారతీయు లేమి గోరెనో తమకు చెలియదనియు అన్నిటికంటె ఎక్కువగా భారతీయులలో ఏకాభిప్రాయ ముండదనియు అనుచుండెడివారు. ఈ మాటలన్నిటిని ఆరి నిద్రపోతిమి. “నాకుట్టుకు నేను ఇల్లు జేసికొని వెడ్జిడ్ గారు రనిరి. కాని ఈ నిజానికమును తయారుజేసికొని నవలంబించుటచే నెహ్రూ కమిటీవారు సర్ బాక్ నెహ్రునుగారి కెలా వీలులేకుండ జేయగలిగిరి. ఇంతవరకును మేమేమిచేయగలము. భారతీయులు ముమ్మలను బహిష్కరించిరి. మాతో వారికేమి గావలసినది చెప్పరు. అంతయు వారిదే తప్పగాని మా లోపములేదని సర్ బాక్ నెహ్రుకమిషనువారు రందరను అనగలిగిరి. భారతీయు లేమి గోరెనది మనకు చెలిపనపుడు తమ తన్నేయు లేదనెడివారు. కాని నెహ్రూ నిజానికమును ప్రతిమముచే ఈ సాకులను బట్టిటకు ఎంతమాత్రము వీలులేదు. ఈ నిజానికము వారికి కంటకుముగనున్నది.

తమవార కార్మికమును మొట్టి యున్నది. వీరి భావము అను భారతీయులు పూర్తిగ గ్రహించలేక పోయిరి. కార్మిక పక్షమువారి తీర్మానము ఏమో నిజమైనదనియు ఆ ప్రకారము చేరికరద రక్షణని భారతీయు లేనిజేదికమును తయారుజేసిరి. ఆ క్రికెటు అడుటకాదు. దానివలన అసంతోషముగ అనమంజసము, అసభ్యుల సమాధానము బహుళజేక్షను.

నెహ్రూకమిటీ నిజానికమును శాసనముగ ఏ బ్రిటిషుపక్షమువారును ప్రవేశజెట్టి చట్టమును తయారుచేయదు.

ఇది తీర్మానము. దాని నెవరును కావరముగ ఆమోదించరు. అదియంతాక అ నిజానికమును విశాలభావముతో గూడుకొన్న విషయములను పంక్షమానుగమాత్రము ఆవలంబించెదరు. అసలు పనులను వచ్చుచున్నది. ఇంతయు బాగానేయున్నది. మినిజేదికమును విశాలముగ నిదాంతముల సంగీకరించిరి. అసలువివరములను దెలుపుచు యిడిగదరు. ఎన్నిరాష్ట్రములు గానలేనో దెలుపుచునెదరు. భారతసంఘానము నేమి

జేయనునెదరని యిడిగదరు. ఎంతవరకు అధికారవిభజనము గావలెనని ప్రశ్నించెదరు. నెహ్రూనిజేదిక గ్రంథకర్తలు బ్రిటిషు పార్టీ మెంటుసంస్థలను తమ కాదర్పముగ గొనిరాతేక సిలోను నిజానికముండి విషయములను గ్రహించితిరాయని పుచ్చుకేనెదరు. స్థానిక స్వచ్ఛరిపాలనమునుగూర్చి ప్రస్తావించితిరాయనెదరు. భారతీయుల యుద్దేశ్యములతో పాల్గొనువారు భారతీయులు జేచియుండవలె ననెదరు. బ్రిటిషుపక్షమువారిలో భారతీయుల కోర్కెలతో అంగీకరించనివారు భారతీయులు విగ్రహారాధకులు దైవసంఘాతులగు ఆంగ్లేయులపాలనము లేకున్న విరంతువులను కార్మికవారనియు దలంచుచు ఒక నిమిషమై ఆలోచించకుండ భారతీయులు కోరెనది సాధ్యముగానిది, ఆ ప్రస్తుతమైనదని జేప్పెదరని వెడ్జిడ్ గారుగారి.

ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నాకాదళ నిర్ణయపు టాడంబడిక

అమెరికా కలవరము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, ఆగష్టు 21:— కెల్లాగు ఒడంబడిక సంతకము జేయుటకు ఆంగ్లేయతరము వచ్చుచేయించిన భయపడుచున్నాడు. ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నాకాదళ నిర్ణయపు టాడంబడిక 1922 వా షింగ్టన్ ఒడంబడికకు విరుద్ధముగనున్నదని కూలిడిగారు కోపమును వెల్లెబ్బిరి చెలియచున్నది. అందుచే ఒడంబడికవలన బయటజేరిన పరిస్థితులనుగూర్చి ఆలోచించుటకు ప్రయత్నించరాదని ఆత డాహ్లాపించెనట. యునైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రభుత్వాధికారులెట్టిచర్యలను దీసికొనరాదట. కెల్లాగు ఒడంబడికను సంతకముజేయుటకు అనుకూల వాతావరణము కలుగజేయుటకు కూలిడిగారు టెలుజేసికొనుచున్నాడు. న్యూయార్కునుండి కెల్లాగుగారు యూరపున కేగునపుడు చాంబర్లెనుగారు కెల్లాగుగారు ఆకీర్వాదముల నందుకొనిరి.

జర్మను పత్రికలు

జర్మనుపత్రిక ఇల్లు వ్రాయుచున్నది. ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నాకాదళ నిర్ణయపు టాడంబడిక 1922 ఒడంబడికకు భిన్నము గ నున్నదనుటలో అమెరికా తప్పు గ జెప్పలేదు. కెల్లాగు ఒడంబడిక భావమునకు భిన్నముగ చాంబర్లెనుగారు ఒడంబడికను జేసికొని అమెరికాకంటె బ్రిటనుకే ఎక్కువ నాకాదళాధికారము గలుగజేసిరి. పక్షాధికారమును బ్రిటనుకే సీరముగ వీక్షింపజేసిరి. అయితే క్రొత్తరూపమును గలుగజేసిరి.

గ్రీను ఎన్నికలు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

నెహ్రూనిజేదికమువారే 250 మందికి ఎన్నికలలో 200 మంది గెలిచెద రనుచున్నాడు. కమ్యూనిస్టుల నెవరిని ఎన్నుకొననేలేదు. రాజాపక్షము నవలంబించు నాయకులందరను ఒక ఇల్లారినుగారు తప్ప, ఓడిపోయిరి. ఎక్కడను అల్లరులు లేవు.

ఇరాకు ఆర్థిక సైనిక ఒడంబడిక

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, ఆగష్టు 21:— ఆంగ్లో ఇరాకు ఒడంబడికకు సంబంధించిన సైనిక ఆర్థిక ఒడంబడికనుగూర్చి ఇరాకు ప్రధానాధికారుడు పార్లమెంటులో ప్రకటించెను. ఇంగ్లాండులో బ్రిటిషు సేనలున్న ఎంతఖర్చు అగునో ఇరాకులో ఉన్నపు డెంత ఖర్చు అగునో ఆరెడికియున్న వారను ఇరాకు ప్రభుత్వము భరించవలెనని బ్రిటను ఇరాకుతో ఒడంబడికను జేసికొనెను. దానినికను ధ్యవరదలేదు. ఈ ప్రదేశమునందు బ్రిటనుకు రావలసిన ఆర్థిక అవసరము తెన్నియాయందుచే ఆఖర్చులంతను బ్రిటను పూర్తిగా భరించవలెనని ఇరాకు ప్రధానాధికారుడు చెలిపెను. అందుచే ఇరాకులో బ్రిటిషుసేనల కగు ఖర్చుసంతను బ్రిటనే చెల్లుకొనవలెనని ఇరాకు ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయ మునిరి. ప్రస్తుతము ఖర్చు 20,000 పానులకు మించుచున్నను ముందు ఇంకను ఎక్కువ సైన్యమును ఇరాకుకు బ్రిటను పంపవలసియుండును. అపుడు ఎక్కువగా ఇరాకు కేరీకొంది ఖర్చును ఇవ్వవలసి వచ్చుననిరి. అందుచే ఇరాకులో బ్రిటిషువారి కగు ఖర్చును, ఇంగ్లాండులోయున్నచో యగుఖర్చునకు గలవారను ఇరాకు ప్రభుత్వము ఇచ్చుట కెన్నడును అంగీకరించదనిరి.

హయాత్రిలో ఘోరమగు తుపాను

వందలకొలది హతులగుట

గ్రామములు కొట్టుకుపోయెను వంటలు నాశనమైనవి పోర్టు అవెన్ను ఆగష్టు 19:— హయాత్రిలో ఘోరమగు తుపాను వీచి వందలకొలది చనిపోయిరి. గ్రామము తెన్నియొ కొట్టుకుపోయినవి వంటలన్నియు నాశనమైనవి. 1000,000 చాలరల వంట నష్టమైనదట. 42 సంవత్సరములలోపుగ ఇంత ఘోరమగు తుపాను వీచలేదనుచున్నాడు.

ఇనుపపెట్టెలో బ్యాంకులలో ఎపుడు పట్టిన అపుడు డబ్బును దాచుకొనుటకు క్రొత్తపద్ధతిని కనుగొనిరట. బ్యాంకు వనిచేయు గంట లై నవీడవగూడ డబ్బును బ్యాంకులో వేయవచ్చునట.

బ్రిటిషు ప్రతినిధులు కనడా కేసిరి.

చీనా పరిస్థితులు

చీనా జపానుకిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము

టోక్యో, ఆగష్టు 19:— జపాను లేఖకు చీనా ప్రత్యుత్తరము నంపెను. ఆ జపాను చాల సంతోషముగ నున్నదనుచున్నాడు.

క్యూబా-చీనా స్వాతంత్ర్యమును గుర్తించుట

హవాయి, ఆగష్టు 18:— చీనాలో క్యూబాలో అవనముగయున్న పంచాదారను వికయించుటకు వీలగునటుల క్యూబా ప్రభుత్వము చీనాస్వాతంత్ర్యమును గుర్తించెను. చీనాతో వర్తకపు టాడంబడికనుగూడ జేసికొనెదరట.

చీనా సుంకముల యధికారమును

జర్మనీ అంగీకరించుట

బెర్లిన్, ఆగష్టు 18:— అమెరికావలెనే జర్మనీగూడ చీనా సుంకముల యధికారమును గుర్తించి అందరకును సమానముగ సుంకములను విధించుటకు అంగీకరించెను. న్యూయార్కులో ఒడంబడికను సంతకముజేసెను. వర్తకపు టాడంబడికను త్వరితగతినే జేసెదరు.

జపాను-చీనా బహిష్కరణము

న్యూయార్క్, ఆగష్టు 20:— మంచూరియాలో చీనా యధికారమును జపాను గుర్తించవరకును చీనా జపాను వరకులను బహిష్కరించునని చీనాలో పూర్వము జాతీయపక్షమున మంత్రిగ నున్న కామావూగాడు చెలిపిరి.

19 గంటల 16 నిమిషములలో ఇంగ్లీషు భాషానలలో కేపు గ్రెస్సినీనునుండి నెంటు మార్గరెటు ఖాతమువరకు ఆంగ్లకన్య బిచి హక్కు అనునామె ఈదెను. ఈ మెయము 15 సంవత్సరములు.

కెల్లాగు ఒడంబడికకు సంతకముజేయుటకు విరిఫుప్రీన్టు (వెసి డెంటు కాన్ఫ్రీ) గారుగూడ బయటజేరిరి.

అల్లిరు సముద్రపురేవులో ఉప్పెన

10 మంది హతులైరి. 150 మందికి దెబ్బలుతగిలెను.

అల్లిరు, ఆగష్టు 17:— అల్లిరుసముద్రపురేవులో భయంకరమగు తుపాను వీచెను. 10 మంది చనిపోయిరి. 150 కి దెబ్బలు తగిలెను. 30 మైళ్లవరకు ప్రదేశము నాశనమైనది. ఉప్పెనకుతోడు భూకంపము తోడాయెను. కాల్యుమలుండు బాల్తీములు, ఆస్పత్రి, సినిమా, ఫుహరపుటంగుంబు, గిడ్డంగి నాశనమైనవి. 9/10 వంటలు ఇండ్లకప్పు తెగిపోయినవి. కొని పెద్దపాకలే ఎగిరిపోయినవి. చేలన్నియు పడిపోయెను. 9 గుం పడవ మునుగుటచే మునిగిపోయిరి. రక్షణనిమిత్తము 1000 పైలెటుల నంపిరి.

కెమాలు పాపాగాడి ద్వితీయవివాహము అబద్ధము

కాన్స్టాంటినోపిల్, ఆగష్టు 20:— అప్పకా అమీ సోవరిని కెమాలుపాపాగాడు పెండ్లియాడెద రన్నమాట ఉత్త అబద్ధమని తురుష్కాధికారులు ప్రకటించిరి.

లండనులో కటికవాని దుకాణము ఆంటుకొని లోపల నున్న ఆంధ్రుడు చిక్కుచుండెను. బయటకు దుమ్మునుండి పట్టుదపీనుడను ఆంధ్రునికొనిరి.

భారతదేశము

ప్రజాస్వామ్యమునకు వనికీరాదు

కొన్ని రాష్ట్రములను సంస్థానాధీశ్వరుల కిచ్చివేయుదు

కాశ్యపగారి విమర్శన

లండన్, ఆగస్టు 19.—పక్షాదే తైమ్స్ పత్రికలో కాశ్యపగారి వ్యాసమున్నది. సామాన్య పంథుమనాడు భాగ్యం దోహదించి నిజేశ్వరుల తయారుచేయలేదు. యూరపియును పశ్చిమవ్యాపారముచే అట్టి సమస్య సృష్టించి నుద్దేశ్యముతో నివేదికను తయారుచేసిరి.

వారి నివేదికను వివరించునది. ఇండియా అంతయు ఏకజాతి యని ఆంగ్లా రాజకీయవేత్తలు తలచుటచే ఇట్టి వివరమును నివేదికకు కారణమైనది. ఇండియాలో వివిధజాతులగు ప్రజలున్నారని వారు ప్రజాస్వామ్యమునకు అడ్డులుగారు. (బ్రిటిషు ఇండియాలో ఆధమము కొన్ని రాష్ట్రములనైవ సంస్థానాధీశ్వరుల కిచ్చివేయవలెనని. సామాన్యపంథుమనాడు నిజపరిస్థితులను ముగిసినపరిచి వాటిని అణగదొక్కిరిసి అబద్ధములను వాటిని వున్నది.

వింటర్ట్ ప్రభుని ప్రకటనము

“ఇండియాను సివిలుసర్విసులో బ్రిటిషుసంఖ్యను తగ్గించరు”

“ఇండియాను సైన్యము ఎన్నడును తీసివేయరు”

లండన్, జూలై 27:—ఇండియాను సివిలుసర్విసులో బ్రిటిషుసంఖ్యను తగ్గించవలెనని, ఇండియా సైన్యమును తీసివేయవలెనని వింటర్ట్ ప్రభువు బెల్గాములో క్యాంబెజ్ క రాజకీయము నుడిచెను. ప్రభుత్వప్రచారకునిగ మాట్లాడుచు స్పందింపటకు సేను తనూపణను చేసినది. ఇండియాలో లా, ఆర్డరు, న్యాయపరిపాలనము ఇంకను చాలవరకు, ఇండియాను సివిలుసర్విసు మీదనే ఆధారపడియున్నదట. ఇండియాలో సైన్యములో అసకాశము లేదనటకప్పు. ప్రభుత్వవిధానము మరంత ఎక్కువ నిరంకుశముగ నున్నపుడు పరిపాలకుడుగనున్న వ్యక్తి పూర్వములేనే ప్రజా మనమును ఆకర్షించగలడు. వ్యక్తిత్వమును నిలబెట్టుకొనును ఇండియాలో పర్యటించుచుండి చీతముల సమ్యచున్నాడు. చీతములనుగూర్చి ఆలోచించునపుడు ఇండియానుసివిలుసర్విసు యధికారుల కొడుకులనుగూడ తమవలె తయారుచేయుటకు పరిగ్రహముల ఆలోచించి చేసేదగు.

ఇండియాలో ఆయుధసంపన్నమును ప్రతేక పెట్టదలచినను అది ఎన్ని సంవత్సరములకోగాని రాదు. సదా అంత పెద్దదేశమును ఇండియాలో అల్లరులు లేకుండజేయుటకు సాయుధ సైన్యము సంపూర్ణ తప్పదనిరి. ఇండియాపరిపాద్ధులలో నున్న అల్లరిని 7 లక్షల జేయు ప్రజలు దండెత్తుకుండజేయుటకు సైన్యము నుంచి తీరవలసినదే యనిరి. ఇండియా సైన్యములో పనిచేయుటచే ఏమియు నష్టములేదు.

క్రొయిటునుల అలజడి

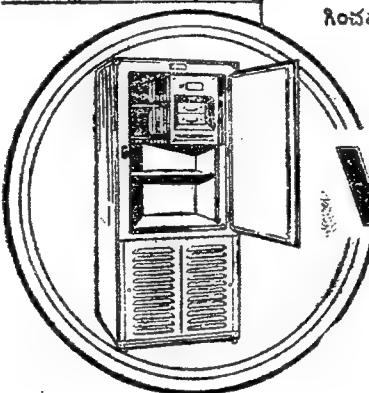
లండన్, ఆగస్టు 19.—ఇటలీ కార్మికులను జాగ్రత్తగా కంట్రులు పెట్టబడిన జేబీకొనుటచే తమరిని తొలగించి టంసు భయముతో ఇటలీ యజమానుల ప్యాక్టరీలో పనిచేయుచున్న క్రొయిటునుల పనివాండు తిరగబడిరి. 70 మందిని ఆగస్టు 1 నుంచి బెల్గియం ప్రభుత్వము ఇటలీలో గూడి క్రొయిటునుల కిచ్చి విడుదలములను నష్టమునబెట్టి బెల్గియముననుచి.

కెల్లాను ఒకపంబడికను (ఫ్రెంచి విదేశాంగకార్యాలయము) సంధికి ముఖే సెదగు. తదనంత, ము ప్రతినిధులకు డౌమర్సగాను ఒంటుజే సెదరు.

ప్రతికూల ఇంపీరియలిజం పంథుమనాడు, అమెరికా కాళి, సాశాశయముగగర్ పతాకముల సెగురజేసిరి. ప్రకటనముల ప్రకటించి అబద్ధమును కెల్లానుఒకపంబడికను మంటగల్పుడు. సెగరగాలో జోక్యము కలగజేసికొనక స్వాతంత్ర్యము కీయుదని అందోకపము జేసిరి.

సామ్రాజ్య పంథి ప్రచారములో ఎవరును పాల్గొనరాదనియు అట్టి ప్రచారమును ఖండించవలెననియు బ్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెసును స్వాస్థీ ఇతరపనిపంథుమనాడు గోరుటకు నిశ్చయించిరి. బ్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెసు ఉద్యమమునే విలవరచనలే ననిరి.

చిరకాలము నుపయోగ పడగలం దులకు మీరు ఒకేమారు కొను చున్నారు.

FRIGIDAIRE ELECTRIC REFRIGERATION

పట్టణ పల్లెటూరును కూడ ఎలెక్ట్రిక్ ఫ్రెజ్డెంటును, లేనిచోట్ల డెల్టా రైట్ సెట్ వలన నుపయోగించవచ్చును.

వంపకదాడు:—

VOLKART ENGINEERS

బొంబాయి, మద్రాసు, లాహోరు, కరాచి. రెకలెనట్ అండు కో లిమిటెడ్. మద్రాసు, బెంగళూరు, సికింద్రాబాదు. టి. డబ్ల్యూ. డియర్, బెంగళూరు, వాల్ కార్ట్ బ్రదర్స్, ఏజెన్సీలు.

భారతీయులు

ల్యూన్సుబరీగారు

లండన్, జూలై 17:—(మెయిలు) ఇండియాలో భారతీయులు మన స్నేహితులు, ఎందరో బాధపడుచున్నారని, చనిపోవుచున్నారని. మనము అధికారములో నున్నపుడు కత్తి వంచనలేక వీటిని మాన్పవలెను. భారతీయులు మనలను ఇండియానుండి వెడలి పొమ్మన్నగాని, భారతీయుల స్నేహితులగు సహచారులగు అన్ని విషయముల సహకారము వల్లచు పూర్వము జరిగిన చెడుచను తొలగించుచు వ్యవసాయము పరిశ్రమలు అభివృద్ధియగుటకు కలసి సహకారమును వల్లయందుము. ఒకజాతి ఒకజాతిని రక్షించగలదని అనుకొనరాదు కాని సహకారము నెరిగిన మనము ఇతర దేశములలో ప్రజలు ఈ లాభమును తమే పొందునటుల తోడ్పడగలము. తోడ్పడెదము. వారి వారిలోయున్న అడ్డంకులన్నిటిని తీసివేసెదము.

కార్మికక్షేమము అధికారమును స్వీకరించినపుడు భారతప్రతినిధులతోను, వారినంపుములతోను సంప్రతించి వారు చెప్పనంగతులను సావధానముగ ఆలకించి వారికి సౌఖ్యమును గలుగజేయుటకు ప్రయత్నించెదమని అభయము నిచ్చుచున్నారమనిరి.

కీ. శ్రీ. హల్దే ప్రభుని అపార మను ప్రతిభను, సహాత్తరమును వివరించుచు, క్రొత్త విషయములను సేర్పరానవలెనని దీక్షయు, ఆతని రాజకీయ విజ్ఞానప్రతిభయు ఆతని దేశీయుల పొగడ్దను, మన్ననను జయయుటకు పంధి యనులేదని డె.ఎల్. హెర్బర్టు ప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

డివాను చమనులాలు, గోస్వామిగార్లు కనడాకు గత శనివారము వయనమైరి.

బల్గేరియాలో కమ్యూనిస్టు విప్లవమును కలగజేయుటకు కమ్యూనిస్టు వాద్యయమును ఆగ్రహంతులలో బద్ధుకపోవుచుండ పోలీసువారు బల్గేరియా వ్యక్తిగ్గర జబ్బుకొనిరి.

గ్రీసు ఎన్నికలో పనగలాక్ సేనాని ఓడిపోయెను.

చాలమంది స్త్రీలు మంచినంపుమునకు చెందినవారు మరితరులు 200 మంది వైద్యునిక పయనమును సేర్పకొనుచున్నారు.

మిల్లుయజమానుల సంఘసభ బొంబాయి, ఆగస్టు 20:—ఈశోబ బొంబాయి మిల్లు యజమానులసంఘము పన్నె పరిస్థితులను చర్చించి, కుక్రవారమునాడు సామాన్యసమావేశమును సమకూర్చుటకు నిశ్చయించిరి.

కావలెను

గుంటూరుజిల్లాయందు ఆర్డనైజింగుఇన్స్పెక్టర్లు కావలెను. జీతం రూ. 75.5-100 మొత్తంఅలసెన్స్ రూ. 40 యివ్వబడును.

వివరములకు:—

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు,

మైసూరు అగ్రకల్చరల్

డైరీ ఫారమ్ కంపెనీ లిమిటెడ్

బసవగూడి, బెంగళూరు.

బాపట్ల సబారి నేట్ జడ్జి కోర్టులో

వి. పి. నెం 12/1928

వెటిపనరులు:—1 రో సీంఫూడి. యల్ల మందకుమార్లు పెదరావులు వయస్సు 80 ఏండ్లు 2 డిల్ యల్ల మందకుమార్లు చిన రావులు. వయస్సు 22 ఏండ్లు, ఆదిమాంధ్రులు కులవృత్తి. నిడమలూర్.

కొంటర్ వెటిపనరు:—చిట్టకేరి మల్లారెడ్డి మరీ కొండక.

1920 సంలి ఆక్ట 5 లోని 80 సెక్షను ననుసరించి సెన నువారింపబడిన వెటిపనరు ఈ కోర్టువారిచే 8-8-1928 లేదా న యాన్సాలెన్సుగా తీర్మానించబడిరి. ఋణాకారుల తమ హక్కులను గుంటూరుజిల్లా అఫీషియల్ రిజిస్ట్రారి ఎదుట తెలియజేయకొక గలందులకు యిందుమూలముగా తెలియజేయబడినది. విడుదలకాలము 8-8-28 లేదా మొదలు. 1 సంలి వరకు.

సబ్కోర్టు, బాపట్ల. 16-8-28

సి. వరదరాజులు, అడికనల్ సబార్డినేట్ జడ్జి.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు జరుగు ప్రాయుటకు రూ 1-0-0 పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 ప్రశ్న ప్రాయుకాలమును తెలిపవలెను. గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుల్లెనే.

కేసు విచారణ జరుగుచున్నది.

చెన్నపురి కార్పొరేషను

క్రొత్త బుణములగురించి చర్చ

ఆర్థికవిభానముగురించి తీవ్రవిమర్శనము

చెన్నపురి కార్పొరేషను కీలకము క్రొత్తగా దీని కొనసాగిన బుణములగురించి నిన్నటిసాయంత్రము జరిగిన కార్పొరేషను సభా ప్రత్యేక సమావేశమునందు చర్చకవచ్చినపుడు సాంపర్జికాదాయములనుండి గావించబడవలసిన వ్యయములను గూడ బుణముల మొత్తమునుండి వెచ్చించువలెనని తీవ్రముగ గ్రహించబడెను. పదకు వ్యయముల కీలకము సాధారణాదాయము చాలకపోయెననియు, ఆర్థికసంఘమువారు పన్నుల హెచ్చించవలెనని నూచించుటకు భయపడి, పదకు వ్యయములను మూలధనవ్యయములకింద చేర్చినదియు చాలమంది సభ్యుల యక్షేపించిరి.

బుణములు

అధ్యక్షుడు ప్రధానమున సమావేశమైన వివరించుచు, వారిపుడు మూడు బుణముల గురించి చర్చించవలసియైనదని నడిపిరి. ఈ వ్యయము లన్నియును, సభవారి వివరకు ఆయవ్యయపట్టికయందు దంగీకరించినవే. ఇందు మొదటిబుణము మొత్తము శాల్వలక్షలరూపములు. ఈ మొత్తమును ప్రభుత్వమువారిద్వారా వుచ్చుకొనుట కుద్దేశించబడెను. నగరమున నీటి సౌకర్యమును మురుగుపారుదల సౌకర్యమును అభివృద్ధిచేయుట కిది వినియోగించబడెను. రెండవ బుణము మొత్తము లక్షలరూపములు. నగరమున నిరుపేదల నిజమందు ప్రాంతములను, మామిడిగల నిజమందు ప్రాంతములను బాగుచేయుట కీ మొత్తము వెచ్చించుట కుద్దేశించబడెను. ఈ మొత్తముగూడ ప్రభుత్వమువారిద్వారా వుచ్చుకొనుట కుద్దేశించబడెను. మూడవబుణము రు. 3,80,500 లకు ఈ మొత్తము నగరమున ఇతర అభివృద్ధిల కొర కుద్దేశించబడెను. ఈ మొత్తమును, బహుళా ప్రజలనుండి అప్పుదీనికొనుట కుద్దేశించబడెను.

ఆర్థికసంఘమునకు ప్రతిపాదన

సభ్యులైన గారు ఈ క్రిందివిధముగ ప్రతిపాదించిరి. "మొదటి బుణమును గావించుట కనుమతి నొసగవలెనని ప్రభుత్వమువారిని కోరుట కీ సభవారి రంగీకరించుచున్నాము. రెండవమూడు బుణముల గురించి ఇంకను పూర్తియగు వివరములను దెలుపవలసినదని గోరుచు వానిని ఆర్థికసంఘము సాయసంఘముల తిరిగి పంపవలసినదని గోరుచున్నాము. ఈ తొలి, కార్పొరేషనుయొక్క ప్రస్తుత ఆర్థికవర్షములను స్పష్టముగ వివరించుచు నొక నివేదికవలె వలసినదనిగూడ సభవారు కనుపనరను గోరుచున్నాము." సభ్యులైన గారు పై ప్రతిపాదనను గావించుచు, మొదటి బుణము విషయమున శాలసభ్యులను కలకాశములైనది తామభిప్రాయ పడుచుంటిమని నడిపిరి. ఇక మిగిలిన బుణములగురించి ఇటుల నడిపిరి. నగరమున సహకారముగ ప్రాంతములను బాగుచేయు కార్య భారమును, కార్పొరేషను సభవారు తమపై వేసుకొని న విషయము నిజమే. కాని ఈ విషయమున నొక చిహ్నముగలదు. ఇట్టి ప్రాంతములలో కొన్ని ప్రభుత్వమువారివి, మరికొన్ని కార్పొరేషనువారివి, ఇంకొక కొన్ని ప్రత్యేకవ్యక్తులవి. పదకు ప్రత్యేకములను బాగుచేయవలసినది, ప్రభుత్వమువారిని ప్రత్యేకవ్యక్తులను బలవంతపెట్టుటకు ప్రయత్నించి జూడకయే సదరు మరమ్మతుల వ్యయభారము నంతకు, ప్రజలందరైనను వేయుట న్యాయము. ప్రజలు తమ ధనముతో సదరు ప్రాంతముల మరమ్మతు చేసినయెడల దాని వలన గలగు లాభముల నన్నిటిని మాత్రము ప్రభుత్వము వారును, ప్రత్యేక వ్యక్తులను పొందుటయో? ఇట్టి భూస్వాముల తమ భూముల బాగుచేయవలెనని నిర్బంధించుట కార్పొరేషను వారి కధికార మొనగవలసినదని సామి వేంకటాచలం కెట్టిగారు మూడు వత్సరముల నాడు కాసనసభలో నొక చట్టమును ప్రవేశపెట్టిరి. కానివాని గతి ఏమయ్యెనో ఇంకను తెలియలేదు. ఈవిషయము పరిష్కారమున పరకు మరమ్మతులను తాము గావించినయెడల దానివలన గలగు లాభములు తమకే వచ్చునని నిశ్చయముగవరకు కార్పొరేషను వారు తొందరపడరాదు. ఇది మొదటియాక్షేపణ. ఇంకొక యాక్షేపణగలదు. అదేదనగా ఇట్టి ప్రాంతములను బాగుచేయుటకు కార్పొరేషనువారిక కార్యక్రమమునుగాని విభానముగాని ఇంకవరకును ఏర్పరుచుకొనలేదు. అట్టి కార్యక్రమముగాని పూర్తి నివరణముగాని చేసికొనకుండ సభవారి బుణమునకు, అనుమతి నొసగరాదు. అంతయునక ఇట్టి బుణమును గోరునపుడు సంపూర్ణముగ కార్యక్రమమును నివరణములను దెలుపవలసినదియున్నదని ప్రభుత్వమువారు తమ నిబంధనలలో చెలిపిరి. అట్టి వివరముల దెలుపనియెడల ప్రభుత్వమువారి బుణమున కనుమతి నొసగదు, తొందరపడి

అనుమతించి వారిచే తేవపించుకొనుటకంటె పూర్తి నివరణముల నన్నిటిని నిర్ణయించుకొని తరువాత అనుగుట మంచిది. సభవారు గావించు వ్యవహారము చక్కగను, స్పష్టముగను సంపాదనను భావముతోడనే తా నీమాననను గావించుచుండెనుగాని, ఎటులైన దీని కడ్డపగలవలెనను భావముచే గాదు.

మూడవ బుణమునుగురించి సభ్యులైన గారు మూడు లాడుచు ఇటుల నడిపిరి. ఈ బుణము మొత్తమును వెచ్చించుటకు దెలుపవలసిన పనులలో చాల భాగము, బుణముల నుండి వెచ్చించవలసిన పనులుగావు. అని సాంపర్జికాదాయము నుండి వెచ్చించవలసిన పనులుము. అట్టివానికి బుణము చేయుట కాస్త్రీయముగాదు.

కార్పొరేషను ఆర్థికనితినిగురించి సభ్యులైన గారు మూడు లాడుచు గత మూడు వత్సరములలోను కార్పొరేషను ఆదాయము ఖచ్చితము సరిపోవకుండలే బోటుగన్నదయన్నదనియు ఇట్టినితితో పన్నులను హెచ్చింపునకు క్రొత్త బుణముల తీర్పుట కేర్పాటులు గావించి పెట్టుట సాధ్యమనని ప్రశ్నించిరి.

వల్లెగారు :—పై ప్రతిపాదనను బలపరచుచు శాల్వలందు సత్వరములవరకు ప్రతి ఫలితముల నొసగు పనుల వ్యయములనుగూడ నీ బుణములందు చేర్చినదియు ఇది అక్రమమనియు అక్షేపించిరి.

వి చక్కలై చెట్టిగారు :—నీ బుణములను గావించుటకు వెంటనే అనుమతి నొసగవలెననియు, రెండవ బుణమును గురించి, పూర్తినివరణములను వెచ్చించు నొకకార్యక్రమమును నిర్ణయించవలెనని గోరి ఆర్థికసంఘమువారికి క్రిష్టిపంపవలసినదియు ప్రతిపాదించుచు మూడవబుణము కుద్దేశించబడిన పనులు, బుణమునుండి వెచ్చించగూడనీయేనను, కార్పొరేషనువారివివరకు వాని నామోదించి గనుక ఇప్పుడు వెనుకకు తిరుగరాదని చెలిపిరి.

గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

డాక్టర్ గారు :—సభ్యులైన గారు ప్రతిపాదనలను ఎక్కువ ఆలస్యము గలగదని తోచియెడల దాని సంగీకరించుటకు సభవారి కెట్టి ఆక్షేపణయు నుండగూడదనిరి. నగరమున చాల మాదిగ వల్లెలను బాగుచేసి అభివృద్ధిచేయుట చాల అవసరము. పదకు ప్రత్యేకముల నన్నిటిని ఒకటిచే ఎక్కువకాడ నెట్టి మరమ్మతులను అభివృద్ధిలను గావించుట అవసరమో నిర్ణయించుటకేర్పరుపవలసినపంపుమువారు చాలమరుకుగ పనిచేయుచున్నారని నుమారుమూడు శాల్వలెల సంపూర్ణముగ కార్యక్రమమును తయారుచేయగలరు. ప్రభుత్వమువారు-తమ భూముల యందున్న మలవల్లెలను బాగుచేయుటకు నిర్ణయము నున్నాను. అందుకొక కార్యక్రమమునుగూడ తయారుచేయుచున్నాము. ప్రస్తుతము, మానిసిపలు భూములయందున్న వల్లెలనితియే అన్నిటికంటెను అధ్యున్నముగ నున్నది. వానిని త్వరలో బాగుచేయవలెను.

అధ్యక్ష :—ప్రస్తుతనితిలో-మీరు పన్నులను హెచ్చించునది, ఈ బుణములకు ప్రభుత్వమువారి రంగీకరింపదు. ఆ విషయము మాత్రము తీర్ధము.

జమీన్ అహమ్మదు సయ్యదుగారు సభ్యులైన గారి ప్రతిపాదనను బలపరచిరి. పి. రంగనాథము చెట్టిగారు రోజు గాదుగూడ మాట్లాడిరి.

వోటింగు

పిమ్మట సామివేంకటాచలకెట్టిగారు మొదటిబుణమును అంగీకరింపవలసినదని ప్రతిపాదించగా సభవారి రంగీకరించిరి.

పిమ్మట వేంకటాచలకెట్టిగారి రెండవ బుణము విషయమును, "నెర్గు" కమిటీవారికి క్రిష్టిపంపవలసినదియు, బెకా ప్లానింగు కమిటీవారితోడను, మలవల్లెల అభివృద్ధి సంఘముతోడను, అచోచించి, స్పష్టముగ సంపూర్ణ కార్యక్రమమును నిర్ణయించి, తమకేఫార్సులతోపాటు అందచేయవలసినదనియు, ఈవిషయమును తిరిగి నవంబరు సమావేశమున చర్చకు చేయవలసినదనియు ప్రతిపాదించగా సభవారిచే నంగీకరింపబడెను.

మూడవ బుణము

మూడవ బుణము విషయమున కమిషనరుగారు తిరిగి ఆచోచించి కేఫార్సుచేయవలసినదనియు అంతవరకును చర్చను నిలిపియుంచవలసినదనియు సామి వేంకటాచల కెట్టిగారు ప్రతిపాదించిరి.

రెండవ రీప్రతిపాదనపై మాటలాడుచు ఇందలి వ్యయములను చాలవరకు సాంపర్జికాదాయములనుండి గావించవలసినవినియు, అటులచేసినచో ఆయవ్యయపట్టికయందు లోటుగన్నవిదనియు భయముచే దానిని కచ్చితముచేయవలెననియు నిర్ణయములను బుణములను పట్టికలో చేర్చుటకు గన్నదయన్నదని

నడిపిరి. ఆయవ్యయపట్టికను మనీయూని మారేకుపండును చేయుటకుగాను గావించబడిన ఈ చర్యలను రేకుగారు తీవ్రముగ గ్రహించిరి. పన్నులను హెచ్చించుచునగాని కార్పొరేషను పరిపాలన సాగనేరదు. ఆవిషయ పరిరక్షను చేయింపు. కాని సభవారి వారుగినమును సాధ్యమైనంత దూరముగా నొనర్చుట కెత్తించుచున్నారని, ఇది చాల విచారకరము. ఎప్పుడో ఒకప్పుడారుగిన ఫలితముల ననుసరింపక తీరదుగాన, వానిని వాయిదాచేయుటకు మారు వెంటనే యనభవించుటచుంచిది. సభ్యులందుకు భయపడగూడదు.

అట్టింగు కమిషనరు :—కార్పొరేషను కార్యనిర్వాహక కాలికారు స్వయంముగాగాదు, ఈ పనులను, బుణములను పన్ను నాచాయమునుండి వచ్చు పట్టికలో చేర్చినది. కార్పొరేషను సభవారు ఆయవ్యయపట్టికయందు గావించిన సూచన ప్రకారము కార్యనిర్వాహక కాలికారు నీని, నీపట్టికలో చేర్చిరి. ఆర్థికసాంపర్జికమువారుగూడ దీని నామోదించిరి.

ఈ సమయమున, సభలో కమిషనరుగారు కచ్చితముచేయలేకపోవుటచే చర్చ నిలిపివేయబడెను.

మళయాళిభాషను పోషించుడు

ది. బి. కృష్ణన్ నాయర్ గారి యుపన్యాసము

నిన్న సాయంత్రము రాజధాని కళాశాలయందు రాజధానికళాశాల మళయాళి సంఘమువారి యెదుట గాల్ దివాన్ బహదూర్ ఎం. కృష్ణన్ నాయర్ లామెంబరుగారు "మళయాళిభాషను పోషించుడు" అను విషయమున ప్రారంభోపన్యాసమును మళయాళిభాషలో నొసగిరి. డా|| హెచ్. పి. వారకా గారు రక్షత వహించిరి.

అధ్యక్షులు ఉపన్యాసమున యెరుకపరచుచు మాట్లాడినపిమ్మట లామెంబరుగారు క్రిందివిధముగా నుపన్యాసించిరి.

ప్రస్తుతకాలమున ఆసేషలు ఆంగ్లభాషాభివృద్ధి కొరకు ప్రోత్సహించుచున్నారు. ఇప్పుడేభాష వ్యాప్తిచెందుచున్నది. ఆంగ్లభాషాభివృద్ధి సేయుటకు లాభకారిగనన్నది. అదియునుగాక యాభాషయందు విశేషగ్రంథమువాయము గలదు. ఇప్పుడేభాష ప్రపంచమున నానాభాషలవారికి సామాన్యమైన భాషయైంది. వాతీయకార్యములను నెరవేర్చుకొనుట కొరకేపుడే భాష మనదేశమున నుపయోగకరముగనన్నది. అనియు బుద్ధిపెంచుట, వ్యభాషలో పొందిత్యమును సంపాదించుకొని ఇతరభాషలో సంపాదించుట బహుశిష్టము. శేరుప్రతిభలను సంపాదించవలెనన్నచో నొకరతనవ్యభాషలోనే గ్రంథములను వ్రాయవలెను. "రోము సామ్రాజ్యవిధ్వంసము" అనుగ్రంథము గిబ్బును అనుగ్రంథకర్త వివాతీయభాషలో వ్రాయుటకు ప్రారంభించెను. అందుమొదటియధ్యాయము నాటినిపేహితుడొకడు చేసి "నీ మాతృభాషయను ఆంగ్లమున వ్రాయుము" అని సలహానిచ్చెను. ఆ సలహాప్రకారము గిబ్బును అగ్రంథమును వ్యభాషలోనే వ్రాసి జ్ఞానకారముగ నొక యువప్రసిద్ధుని శాంగ్లభాషయోమమని కొనగెను.

పిమ్మట సాంగ్ల భాషాభివృద్ధిని గురించి యుపన్యాసము చేయుచున్నామి. ఈభాషయొక్క మృదుత్వము దీనియభివృద్ధికారకము. కేరళాప్రీతియు లీ విషయమును గమనించి తమవ్యభాషాభివృద్ధి కొరకు పాటుబడవలెను.

మళయాళిభాషలో శబ్దవారిద్ర్యము కలదనియు, అందుచేత మళయాళిప్రజలు ఆంగ్లశబ్దములను తరచుగ వాడుకచేయుదురనియు కొందరి యభిప్రాయము. మత్యభాషను నిరసించుటకంటె అసరముగ శబ్దములను ఇతరభాషనుండి తెచ్చుకొనుట మంచిది అని యుపన్యాసమును నడిపిరి. అట్లుచేయుటకు కొన్ని నూదనలు గావించిరి. ప్రజాసమాసమునకు పర్యకాన్యములకంటె గద్యకాన్యములే విక్రీలి యుపయోగకరమైనవిగ నుండుననియు, సందుచే గ్రంథకర్తల గద్యకాన్యములే వ్రాయుప్రయత్నించవలసినదియు చెప్పిరి. మత్యభాషను పోషించవలసినది యుపయము హెచ్చరించుచు కృష్ణన్ నాయర్ గారు ఉపన్యాసమును ముగించిరి.

పంచనదులతో సభ ముగిసెను.

కాలక్షేపం [మొదటి భాగం]

ఇందు జీవితములో ప్రతిదిన వ్యవహారములను చెందిన కొన్ని నందా సంభాషణలు గలవు. పట. రు. 0-3-0. గ్రంథకర్త! భవిష్యత్తు కాలక్షేపమును పలయువారు :— భవిష్యత్తు కాలక్షేపమును, రాజముగ్ధ

9-వ ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ ప్రకృతి వైద్య మహాసభ

నెల్లూరులో 18 వ తేదీన జరుగుట

వెంకటగిరి రాజాగారి కళాశాలలో 18 వ తేదీ వుదయం 8-80 గంటలకు సమావేశమైనది. మొదట పరిషత్తు సమావేశమైనది. దాని వుచ్చా వెంకట్రామయ్యగారు భారతీయ ప్రకృతివైద్య ప్రచారకసభ (డి ఇండియన్ న్యాచురల్ పరిక్ ఆసోసియేషన్) ను గురించిన వివరములను సభ్యులకు తెలియజేసిరి. తరువాత మి. రా. రా. శ్రీ శారిత్రాజు హనుమయ్యగారు ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ ప్రకృతి వైద్య ప్రచారక సంఘమును గురించియు, ప్రకృతివైద్యమును గురించి విపులముగా సుపర్యసించిరి. అంతట ఎన్నిసభ్యులందరినీ ఫలాహారమున కాహ్వానించుచు యిప్పుడు వాడుకలో నున్న యాహారములందలి రోగకరమగు స్వభావ విశుమంతము లేక యున్నను, యిప్పుడు మనకు దొరకు యాహారమునకున్న యెక్కువ తుష్టిని, పుష్టిని యీ యాహార మొసంగగలదనియు, యిట్టి పండు లీసభల కనుబంధముగా 9 సంవత్సరములనుండియు జరుగుచున్నవనియు ప్రజలు వీనియందు మిక్కిలి సంతుష్టిని కనుబడుచు చున్నారనియు పుచ్చా వెంకట్రామయ్యగారు తెలియజేసిరి. తరువాత 12 గంటలకు కొబ్బరికోర అన్నముగను వంపరబసన, చేరీ, పచ్చిద్రాక్ష, నిమ్మ, కూరలు, పులుసులుగను, శనగ, వేరుశనగ, పప్పులుగను, గోధుమడి, బిడిపప్పు, ఆక్రొలు, ద్రాక్షపండ్లతో తయారుచేసిన లడ్డుల తోను విందుజరిగినది. ఇట్టివిందులు జరుగుచో సహపంక్తి పూర్వచారకరాయలులకేని అభ్యంతరముగ నుండలేదు. భోజనముచేసినవారెల్లరును మిక్కిలి తృప్తి గనుబులదిరి.

మధ్యాహ్నము బహిరంగసభ సమావేశమైనది. బ్రహ్మశ్రీ రాళ్లపల్లి రామమయ్యగారు భగవత్పాదసమునుజేసిరి. తరువాత ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు లగు పొన్నలూరు లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు తమ ఆహ్వానసంఘ అధ్యక్షులతోపాటు సమితిని తెలియజేసిరి:-

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు పొన్నలూరు లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి యుపన్యాసము

ప్రకృతిచికిత్సాభిమానులారా! మహాజనులారా! ప్రకృతిచికిత్సనుగూర్చి యీనెల్లూరుజిల్లా కేసుము జబ్బుస్థితిలో నున్నది.

యీకాళిలో యిప్పుడు జరుగుచున్న ఆహ్వానము చేసిన మ-రా-రా-శ్రీ వాక్యేటి విశ్వనాథరావుగారికి అనేక వందనములు. దయతో యితరజిల్లాలవారు క్రమశిక్షి యిచ్చితి వచ్చి యీపుద్యమును నృదిపరచ దలంచినందుకు హృదయపూర్వకముగా ననుసరించుచున్నాను.

యీప్రకృతి వైద్యమును గురించి మ-రా-రా-శ్రీ అగ్ర పదాధిపతిగారున్న యంకా కొంతమందిని విశేషముగా చెప్పబోవుచున్నాడు. అయినను శాస్త్రప్రాయము గూడా కొద్దిగా తమకు మనవిచేయ దలచినాను. తత్సభ్యులయెడల మన్నించి వాక్యముగాభావించి ఈపుద్యము వృద్ధిప్రధానముగా నెంచుకొనవలసిందిగా ప్రార్థించుచున్నాను.

1. వ్యాధిలో మనస్సు ముగిసినదే. ఇది నేడనాకముగా భావించవలయును. దీనికి సాధనములు నిర్మణ్యములకు పరిమితమైనవని స్వభావసిద్ధమైన ఆరోగ్యప్రపంచమైన ఆహారమును విశుమముగా భుజించుట మితముగా నిర్మించుట యివి శ్రేష్ట పద్ధతులు అయితే స్వభావసిద్ధముగాని, ఆరోగ్యవంతముగాని, ఆహారములను అవిశుమముగా భుజించి అకాలముగా భుజించి రోగపీడుతుడై బాధపడుచుండు మానవుడు యీప్రకృతిచికిత్స చేయించుకొనుటకు పూనుకొని పట్టుచుతో, మనోబలముతో, నియంత్రితో చేసినయెడల ఆరోగ్య వంతుడుకాగలడు. అట్లు రోగపీడుతు యీచికిత్సలో ప్రవేశించి ఆరోగ్యవంతులగుట యోగ్యమనకంటె మేలుకెట్లు శ్రేష్టము. అయితే అన్నిటికంటె శ్రేష్టపద్ధతి ఏదనగా?

2. తల్లి గర్భమునుండి శిశువు పుట్టె అయినది మొదలు తల్లి ఆరోగ్యవంతురాలైన యెడల ఆశ్రితిపాలే యిప్పుడు శ్రేష్టము. తల్లి ఆరోగ్యవంతురాలు కానియెడల ఆరోగ్యవంతురాలగు మరెయొక స్త్రీపల్ల పాలయిప్పించుట శ్రేష్టము. అపాలకాలకుండా ఏర్పడినవయస్సులో ఆరోగ్యవంతమైన ఆవుపాల యిప్పుడు శ్రేష్టము. 5 వందనములవయస్సు మొదలు ప్రతిరోజు పుడయుచున్న సాయంత్రమునకు రక్తము బాగా ప్రవహించునటులు దేహము పరిశ్రమచేయునటులు వాడుక పరచవలెను. వెంటనే శిశోదక స్నానము చేయించుచుండవలెను. మసాలాలు వేయని గోధుమరొట్టెయూ, బావయూ, పాలునూ, అజీము చాయనిపండ్లును విశుమముగా యిచ్చి పెంచవలయును. ఈ

ప్రకారము పెంచినయెడల శిశువు తేజస్సుగలిగి జీవితప్రవర్ధమానుడై సర్వాంగము సౌష్ఠ్యముగలిగి యిరువై అయిదవ సంవత్సరమున వివాహము చేసుకొని పరిపూర్ణారోగ్య వంతులగు రూప వంతులగు బిడ్డలను కనుగొని దీర్ఘాయుష్యవంతుడగును. మానవుడు సజీవుడుగాను ఆరోగ్యవంతుడుగాను రూపవంతుడుగాను వుండవలసిన యెడల ముఖ్యముగా కావలసినవి ఏమనగా మనోబలము. ఈ మనోబలము వృద్ధియగుటకు కావలసినవి ఏమనగా ప్రాతఃశిరోదక స్నానము చేయుట, పరిశుభ్రమైన గాలిలోనుండుట, శివ్యగానముచేయుట, ప్రతిఅవయవము కదలలగున దేహచక్రము చేయుట, ఆరోగ్యవంతమైన పాలును పండ్లను భుజించుటవలన మొదలు చల్లబడి విపరీతమైన మనోబలము కలగును. అట్టిమనోబలము కలిగిన మానవుడు అమనోబలములన్ని మనోసంకలములు లేక యీప్రకృతి వైద్యశాస్త్రమును అవలంబించగలడు. కొనసాగించగలడు. ఆరోగ్యవంతుడు కాగలడు. తనకు సంబంధించిన వ్యసనసంబంధమైన ఎన్ని కష్టములు సంభవించినను అతడు యిట్టి దృఢత్వమును, విపరీతమైన సంతోషకార్యము సంభవించినను విశుమముగానే సంతోషపడును. అనగా ఆహారపునకు శుభిదాశుభములు సమానములుగా నెంచుకొనుట, దీర్ఘాయుష్యవంతుడు కాగలడు. దుర్వృత్తులు పట్టుబడక ఏకవర్తివ్రతుడై ముక్తి మార్గమును కనుగొన గలడు.

3. యీప్రకృతి వైద్యమును గురించి మనవారిలో చాలామంది యీవైద్యము ముందు జర్మనీదేశములో పుట్టబడిన దనియు ఆదేశితినిబట్టి అజులను అనుమతించి యుండవచ్చుననియు మనదేశములో ఎప్పుడోకొని యీశాస్త్రము లేదనియు మనకు అనుకూలించదనియు సంతృప్తిగా భుజించవలయుననియు అట్లు భుజించుట బలమనియు అబలమే అన్నిటికి శ్రేష్టమనియు వాడుకొను చున్నాడు. అట్లు అనుకొనుట చాలా పొరపాటు యెట్లన, మన హిందూశాస్త్రములో ఈప్రకృతివైద్యమును బలపరచగల సూత్రములు వేలకొలది యున్నవి. మనశాస్త్రములకంటె అన్నిరకముల మేలైన శాస్త్రములు యేకావని నాయొక్కనమ్మకము. ఏలే ఆశాస్త్రములు బాగాచేసి మనకు బోధించువారు లేరు. కారణమేమన ఆదేవృత్తిగా చదువువారిని పోషించకలిగిన కర్తలు లేనందున నానాటికి మనశాస్త్రములు ఆడుగుంటున్నవి. ఆశాస్త్రములు వృద్ధియగునట్లు యికమీదటనైనా మనదేశములందరూ చాలా శ్రద్ధతో పాటుబడ వలయునని ప్రార్థించెదను. ప్రకృతివైద్యమే సరిఅయినదని బోధించగల మనవస్త్రములలోని కొన్నిటిని చెప్పెదను. దక్షుడేని సాధనముననుసరించి వినవలయును. శ్రీమద్రామాయణములో బాలకాండ 42 స్కంధములో భగీరథ చరిత్రములో యీక్రిందివిధమున చెప్పబడియున్నది.

శ్లో॥ పతపోద్ధిర్లు మాతిష్టా | స్థోకర్ణేరఘనదన |
ఉర్ధ్వబాహుః పంచరహః | మాసాహారో జీరేంద్రియః ||

శ్లోకతాత్పర్య మేమనగా? భగీరథుడు మాసమునకొకతూరి ఆహారమును తీసుకొనుచు దీర్ఘకాలము చేసి మోక్షమునకు అర్హుడైనాడని బోధించుచున్నది.

(4) శ్రీ రామాయణముందే బాలకాండలో 57-వ పద్యమును 2-వ శ్లోకము ఫలమూలకానో దాంతః చకారనుమూర్త్యః తాత్పర్యము. పండ్లు వగైరా అల్పాహారము ఆరోగ్యమునకుగాని మనోనిర్మలత్వమునకుగాని దీర్ఘాయుష్యమునకుగాని సాధనమని తెలుపుచున్నది.

(5) అయినవేదమని పెద్దలచేత నిశ్చయింపబడిన భారతములో అనుశాసనికపర్వములో 98-వ అధ్యాయము రెండవ శ్లోకము మొదలు 17-వ శ్లోకము వరకు ఉపవాసము ప్రధానము కాకపోయినను నియతాహారము, నియతవృత్తులు ప్రధానము చెప్పుచున్నవి. ఇందులో కొన్ని శ్లోకములను మాత్రము చెప్పుచున్నాను.

(6) అంతరాసాయమాశేచ | ప్రాతరాశిచయోవరః | సదోపవాసీ భుజి | యోనభుక్తైః 2-ంతరాపునః || తాత్పర్యము- ఏమనమృదుగాని ప్రార్థన ఒకతూరి రాత్రి ఒకతూరి ఆహారము తీసుకొని తక్కినకాలములలో ఆహారమును వర్జించునో అతను సదోపవాసి యనియు, ఆరోగ్యదీర్ఘాయుష్యవంతుడనియు తెలుపుచున్నది.

7. అనుశాసనిక పర్వములో 106-వ అధ్యాయములో 80-వ శ్లోకము పతేషతేగతేతుస్థు భక్తమశ్నాతి మానవః గవాహ్నిబహుపుత్రశ్చ దీర్ఘాయుష్యే సభాయతే || తాత్పర్యము 15 రోజుల కొకతూరి యేమానవుడు భుజించుచున్నాడో అట్టివాడు ఆరోగ్యవంతుడుగాను సంతానపరుడుగాను బలముకలిగినవాడుగాను దీర్ఘాయుష్యవంతుడుగాను పున్నాడు.

8. భారతములో అనుశాసనిక పర్వములో 141-వ అధ్యాయములో 110-వ శ్లోకము. నివృత్తిపథభోగేషు గోరసా

సాంశ మేరతిః స్థండిలేత్యనందయోగః కాకపర్వ నిషేధాం; ఇల మూలాశనం వాయు రావః శైవభక్షణం ఋషిజానియమా హ్యేతే యైర్జయంత్యజితాంగతిం ||

తాత్పర్యము-యీ ఆహారములు భంగములేని ఆరోగ్యమును గలుగున కలగజేయునని తెలుపుచున్నది.

యీ విధముగా మన శాస్త్రములుగూడా బోధించుచున్నవిగాని ప్రతిరోజు దేహపరిశ్రమచేయుచు ప్రాతఃకాలమున శీతరీత్యులోదకస్నానము చేయుచు పానము చేయుచు, పరిశుభ్రమైన గాలిలో సంచరించుచు, మాంసావర్జించి విశుమముగా ఫలములను ఆవుపాలను భుజించుచు ఋతుకాలములలో మాత్రం సంతానముకొరకు మాత్రం భార్యాసంగమును చేయుచు ఏకవర్తివ్రతుడుగా ఏమానవుడుండనో అనగా యీ ప్రకృతిపుద్యమును ఎవరు పట్టుదలతో మనోబలముతో కొనసాగింతురో అట్టివారు ఆరోగ్యవంతులుగాను, సంతానవంతులుగాను దీర్ఘాయుష్యవంతులుగాను యేర్పడి మోక్షమునకు సహ మార్గదర్శకులయి కీర్తివంతులయి ప్రకాశించగలరు. అని ప్రైగంధ దాఖలాబట్లనేకాక నా అనుభవములన్ని పహా నేను దైర్యముగా చెప్పగలను.

(9) ప్రస్తుతం మాజిల్లాలో నెల్లూరు తాలూకాలో పల్లి పాడుఅను గ్రామములో కీర్తిశేఖరులగు డిగుమరీ హనుమంతరావు గారియొక్కయు పి. వి. కృష్ణగారియొక్కయు సహాయముచే ప్రకృతివైద్యశ్రమము ఏర్పరచుకొని వారిశ్రేణి కలిగినవట్టుకు చాలామందిని వ్యాధినోబడి మృతిచందనీయక కాపాడి ఆరోగ్యవంతులగా జేసివారు. ఇందులో ఒక ముఖ్యమైన నిదర్శనము చెప్పెదను. పొట్లపూడి గ్రామ కాపురములగు మ. రా. రా. శ్రీ యిందువూరు వెంకటెడ్డిగారు చాలాపట్టుదలతో ఆపల్లిపాడులోని ఆశ్రమములో ఘనూరు ఒక సంవత్సరము కాలము యీ వైద్యసేవచేసి ఆరోగ్యవంతుడై సంతానమును పొందినాడు. ఆశ్రమముకు చాలినంత ద్రవ్యపహాయము లేకపోయినను చాలా పాటుపడుచున్నందుకు వారికి వందనము లర్పించుచున్నాను.

దెబబాడలో శారిత్రాజు హనుమయ్యగారు వ్యయప్రయాసలతోపై 9 సంవత్సరములుగా ప్రకృతియను మాసవక్రితము ప్రచురించుచున్నాడు. అందువలన మన తెలుగు జిల్లాలలో ఈ పుద్యము చాలా వృద్ధికొచ్చినది గనుక పై వారికిన్ని, హనుమయ్యగారుగారికిన్ని ప్రస్తుత యెడిటనిగారకు పుచ్చా వెంకట్రామయ్యగారికిన్ని మన మందరము వందనములు అర్పించవలసి వున్నది.

(10) యీ పుద్యమును అధికారంలో వృద్ధికాపండా అల ప్యుగుటకు కారణము ఏమనగా?

ఒక్కొక్క తాలూకాకు అధికపక్షము ఒక్కొక్క ప్రకృతి చికిత్సాలయము లేకవుండుటచేతను కష్టములేక శుభముగా శేక్యవారు లేకుండుటచేతను సరిఅయిన పన్నులు లేకుండుటచేతను వినుకుపొంది చేయుటకు పూనుకొనినవారుగూడా విరమించుకుంటూవున్నారు. కనుక అక్కడక్కడ చికిత్సాలయములు స్థాపించుట చాలా అవసరము. ఆచికిత్సాలయములలో చదివి పరీక్షలో తేరినవారిని అనగా, గుండె, పూపిరితిత్తులు వగైరా దేహము లోపలిభాగములలోని అవయవములు యేసమయములో యేసితితోవుండేన్ని యేసమయములో యేఅవయవమునకు యేచికిత్స చేయుట మంచిదో ఈ వగైరాలను బాగా కనుగొనగలిగిన దాక్టర్లలో ఈ పుద్యములతో నమ్మకముండు వారిని, నియమించుట తప్పక అవశ్యకము గనుక మనమందరము తోడ్పడి దేహశ్రమకు ద్రవ్యభుక్తుకు వోర్చి మనోబలముతో పూనుకొనిన యీపుద్యమును అభివృద్ధిచేసి మనదేశమున రోగములు నశించి ప్రజలందరూ ఆయురారోగ్య అయిశ్వర్యవంతు లగుదురని నేను నొక్కినక్కాచించెదను. కనుక మీరందరూ యీపుద్యమునునకు శ్రద్ధతో తోడ్పడుదురుగాక యని ప్రార్థిస్తూ మున్నాను. ప్రసిద్ధింబుగారును యంకా యితరులను విశేషముగా యీపుద్యమును గురించి చెప్పబోవుచున్నారు గాన కాలాతీతమవునని యింతటితో నేను విరమించుకొనుచున్నాను. మన భాగ్యవశమున శుభ్రసిద్ధ పండితులును, కవిరోములును, యీ ప్రకృతిచికిత్సయందు మిక్కిలి యాస తేరినవారును నగు బ్రహ్మశ్రీ అపధానశిరోమణి కాశీ కృష్ణాచార్యులవారు ప్రయాసకుపయితము గణింపక యిచ్చటికి దయచేసియున్నారు. వారిని వెంటనే అగ్రాసనాధిపత్యము వహించుటకు మిక్కిలి వినయముతో వేడుచున్నాను.

తరువాత ఒక్కేటి విశ్వనాథరావు పి. ఎ. డి. ఎల్. గారు బ్రహ్మశ్రీ కాశీకృష్ణాచార్యులవారు చాల శుభ్రసిద్ధు లనియు, వారినిగురించి ఆంధ్రదేశమునందేమి కర్ణాటక దేశమునందేమి యెఱుగనివారే లేరనియు, అందువలన వారినిగురించి యెక్కువగా వివరించుట అసగత్యమనియు, కాన వెంటనే అగ్రాసనాధిపత్యము వహించి సభను జరిగింపవలయుననియు కోరిరి. అంతట సభాధ్యక్షులు పున్నమాలాబంకురెడ్డి, కరతాళములు చెలరేగ అధ్యక్షుపీత మలంకరించిరి.

నేను వారికపు చెప్పేలోజులలో చివరకు మరొకాడు, నేను, దీక్షమునిగిలేవారను. మొదటజనం కాగానే వచ్చేవారు. అట్లే తెనాలిలో మీడింగు జరిగినప్పుడు నేను వెళ్లి నాను. ఎదుటనున్నవాడు వెళ్లికొడుకుని నన్ను కూర్చోబెట్టివారు. (అసలే వెళ్లికొడుకును చూట్టాడలేదంటే:— అని ఒకధ్వని) అప్పుడు జనము కొద్దిగా వచ్చివారు. అయ్యరికి వెంకటరమణయ్య, నారేట్టి హనుమయ్య, వెంకట్రామయ్య, గంధం కృష్ణారావు—వీళ్లే కనబడినారు. కృష్ణారావుసంగతి వచ్చినదిగనుక చెప్పమన్నాను. అతనికి Enlargement of Spleen వుండేది. చలిజ్వరముతో బాధపడి కాలేజీకిపనికిరాక చూసుకొనినాడు. తరువాతనే యీ చికిత్సలో దిగినాను. తెలివిగలవాడు గనుక రి పంవత్సరములలో రోగముపోగొట్టుకొని F. A. ప్యాసై B. A. ప్యాసై, తరువాత జర్మనీ అమెరికా మొదలగు దేశములు వెళ్లి ఆ దేశములలోని చికిత్సాలయములను చూచి వచ్చినాడు. అక్కడ అనుకొన్నతర గొప్పగాలేదుకాని

మానే చెప్పివట్టు స్నానకాలమున కత్తుయొక్క ప్రచారము స్పష్టముగా కాన్పించుచున్నది. చెప్పవచ్చునది ఏమంటే యిటువంటి పథ జరుగుచుండగా యెన్ని వేల మంది పశువులు చచ్చినవి. ఇక్కడమాత్రా తెనాలిలోపల అవుతుండవచ్చునుగాని యిక్కడ యెక్కడ వుత్సాహంగానే వున్నది.

ప్రతి వారానికి ఒక సామాన్యధర్మముంటుంది. ఆవుల పిల్లలకి ఒకటి సామాన్యధర్మముంటుంది. హిందూదేశములోని కాళిదాసునకు ఇంగ్లండులో కాలారంభమందున్న షేక్స్పియర్ ఒక సామాన్యధర్మము గలవాడై యున్నాడు. వారి కవిత్వము పరిశీలించినవానికి యీ సామాన్యధర్మము గోచరించును. అది అభివృద్ధి దృక్పథములో 248 వేలలో నాకును, నావద్ద నేర్చుకొనినవానికి ఒక యెప్పుడెప్పుడే యెన్నానములు చేయవలెనో తెలియదని ప్రావీణ్యముగా. కవిత్వం ప్రాయోగములో కర్మకర్తలందఱా ప్రావీణ్యముంటుంది ఆ సామాన్యధర్మములేని వైద్యులు. కనుక ఆ సామాన్యధర్మము గలవారితోకేట అమానే పొందినవారు తెలియదు.

నా కుమార్తెకు క్షయ గతినినది. చాల వివరభాగము జూపితి నట్లేమను నాకు తెలియదు. తరువాత 100 దినములు చికిత్స చేయించినాను. 102-103 డిగ్రీల మధ్యనున్న జ్వరము తగ్గినది. చివరకు మరణించినది. కనుక నిట్టి వ్యాధులందు త్వరలో వాగ్రత్తపడవలెను.

నా భార్యకు 101-102 డిగ్రీల జ్వరము. ప్రథమశాస్త్ర ఫలిత భావనకు కలి 10 వాడు ప్రారంభించినాను. మాస్ట్రములవారు పిల్లల్ని బిల్లియంబిని. పూర్వము ఆమె తూకము 122 పానులు. తరువాత 10 మాసాలకి జ్వరము నయమైనది. తూకము యిప్పుడు 60 పానులకి తగ్గినది. డాక్టరుగారికి చూపించినాను. ఆయన ప్రథమం సామంత్రముచూచి జ్వరము తగ్గించని విషయమున్నది. కాని ఇప్పుడు యింటిలోనివారందఱు ఆమెయొక్క వస్తువేరే. ఆమెతోపాటు నిద్రలేచుండ నున్నారు. అదృష్టము యేమిచేయవలెనో తెలియలేదు. తరువాత నొక తూకము జ్వరమువచ్చి 11 రోజులు బాధించినది. ఇంకొక తూకము 7 రోజులుండి పోయినది. ఇంకొకతూకము 2 దినములు మాత్రముండి పోయినది. తరువాత తెలిసికాదు. చైవికముగా కళ్ళు మూర్చబడినది. ఇప్పుడు జ్వరము రోజుకు 2 టెరలు పెచ్చువచ్చుచున్నది. యిప్పుడు 1 తూకము వచ్చినది. ఇప్పుడు Skeleton అయి పోయింది. అయినను 2 మెచ్చు నదిచే కత్తిగలదు. ముఖములో కళ్ళెగ్గలేదు. డాక్టరుగారికి చూపించగా యేదిగమన రోగములు లేవనియు అయినను యింకను కొంతకాలము ప్రకృతిచికిత్స చేయించవలసినదని చెప్పినాడు. ఇప్పటికి యిట్లున్నది. మందెట్లుందునో యిప్పుడు చెప్పవలయు.

నాకునుగలది చిల్ల వేదవ్యాసమునికి జబ్బుచేసినది. క్షయమునకు తీ స్నానములుగొలి 20 వలీ పరిమితిగల స్నానములు చేసినాడు. స్వస్థత కడలేదు. జీవవ్యాపకము యెక్కువగా. దానికి అతడును తోబడియే యుండుట దీనికి కారణముగా నున్నది. దాని కుకొత్త కనుక ప్రజ్వలకపోయిన మనము చికిత్సగాని కాకను నివారణముగాని నిండియు భావ్యముగానుగల. కేళిమలలో పుట్టి పాలించితిని ఆరోగ్యము పానగా కావలయున్న కోరిక గలదుగాని యిప్పుడు ప్రపంచము యొక్క tendency అందఱు మేనున్నది తిశాలి. మాకు యెక్కోను రావించా దేవతలవలె వుండవలయును అతి యెన్నుచి. మానికంటే యిప్పుటికి ప్రకృతిచికిత్సలే ఉన్నాము. యిప్పుడు ఆరోగ్యము అభివృద్ధియందునే యున్నది. కాని మాకు గంజిల్లములనుండియే చేయించుటచేత కొంతము టిడియోసిగా క్షీణించున్నాను. అది వైద్యమునందు గల మా అసంపూర్ణజ్ఞానము కాని వైద్యవోషముకాదనియే నానమ్మకము.

భగవంతుని సంకల్పము మానవును పశువులకన్న తెలివి గలిగింపాడుగా నుండవలయునని. కాని నేడు మానవునెంతటి పశువుల లెక్కకన్నను అధ్వాన్నముగా నున్నది. మానవునకుండవలసిన ధైర్యం, కౌరవం, గాంధీచ్ఛాదుల నశించి పొరుగునది. ప్రాప్తిభావయెందుకు వచ్చినదికి మానవులకు ఒక కణి దానినది. మనోవైర్యమును క్రమముగా నశించిపోవుచున్నది.

జిల్లా నైట్ కమిషన్ గోమతి యంతో మళ్ళీవైర్యంతో పశ్చిమప్రదేశ్ స్పృశ్క జిల్లము స్పృశ్క గచ్చుక స్వపకత్వం ప్రపక విప్లవక గృహ స్వస్థి స్వస్థి మిడున్నది జంతువులన్నియు చేయవని యీ కర్మలే. అని నీబున ప్రకారము చేయటయే మృత్యుధర్మములు. కర్మకాండయును. చికిత్సతో స్నానము చేయుట అందరికీ యిష్టమే. కాని అది కర్మకాండమేమో చేయుట యనిన చాలామంది కలెక్షన్లుగా నుండును. అది సక్రమముగా జరిగించినచో indolent స్నానాలతో నిమిత్తము లేదు. కనుక తామెల్లయు శుద్ధి క్రమోపశోభకముల సక్రమముగా చేసి కుఖింతుకు గాక మని యాశించుచున్నాను.

తరువాత ప్రకరము రిపంతులుగాడు. డి. రామకృష్ణారావుగారు, మదానందభారతిగారు, అచంట లక్ష్మీపతిగారు ప్రావీణ్యంపై చదువబడినవి.

పురుషోత్తముని వచ్చిన కే. యల్. శర్మగారు పాంచ భౌతికచికిత్సనుగించి యుపన్యసించిరి. వారి యుపన్యాసము కాలవ్యవధి లేదు మధ్య నాపివేయబడినది.

రెండవదినము 19-8-28 వుదయం గ్రూపుఫోటో తీసుకొన్న తరువాత 9 గంటలకు పథ తిరిగి ప్రారంభమైనది. కే. యల్. శర్మ కను దిగుబాటువడిన యుపన్యాసమును ముగించిరి. తరువాత బొల్లాప్రగడ నుండగోపాలరావుగారు పవన్యసించిరి. ఆయువశాస్త్రపసారాంత మిది:-

“ప్రతివ్యాధికి ముఖ్యమే కారణము. ప్రతిరోజు ముఖ్యవిషయమనుచున్న నూ అగ్నిహోత్ర పుర్యావారమును తీసుకొనుచున్నంతవరకును కొంతకాలము నిలవవుండును.” దీనికిజలధాతి, ఉద్యానం, ధాతి కనుపలువబడినవి. సర్వాంగానందమృత్యావసం, శీర్షావసం అగ్రాసాధిపతి, పుచ్చా వెంకట్రామయ్యగారుగూడ కనుపలుచిరి. పద్మావసం, బసవపావసం, మయూరావసం, పశ్చిమాతావసం, సుబ్రహ్మణ్యముల, బోదకాల్లు అచితకాలములో, శస్త్రచికిత్స అక్కరలేకుండా మందులు తీసుకొనవలసినవి అవలెనాకాచేసి రోగి తరుగుటకుకాలము లోపుననే ఆరోగ్యంతుడు కాగలడని వారు పవన్యసించిరి.

మధ్యాహ్నం 4 గంటలకు పథ ప్రారంభింపబడినది. పుచ్చా వెంకట్రామయ్యగారు ముఖ్యవైఖరి గురించి యుపన్యసించిరి. కొందరు రోగులను పీకితీడు గోపాలరావుగారితో కలసి పరీకించెరి. అందుమీద యాక్రింది తీర్మానములు చేయబడినవి:-

తీర్మానములు

1. ఆంధ్రదేశమునకు ప్రకృతిసంరక్షణను ప్రకటించుచు ఆరోగ్యమార్గమును వ్యాపింకేయుచు మహావకారముచేయుచున్న ప్రకృతివైర్యము 1927-28 సంవత్సరములకు రు 200 ల గ్రాంటునోపరి పోషించుచున్న వైజావాడ పురపాలకసంఘము వారి నభివంశించుచు, నిట్లు యితర పురపాలకసంఘములను; తాలూకాజిల్లాబోర్డులవాడు గ్రాంటుల నొసంగుచు, ప్రకృతి పోషింపులయు ననియ, ప్రకృతిచికిత్సలను మేలొందిన ప్రతివాడును, ప్రకృతి చంధాదాడులయు, సహాయులై, పోషకులై, పుఖాకురైతావ్యములపట్ల విరాళముల నొసంగుచు ప్రతి నుదరింపవలయుననియు యాసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉపపాదకలు. వారితెట్టి పానుమయ్యగారు. ఆమోదకలు. పత్తేటి విశ్వనాథరావుగారు.

2. నెల్లూరుజిల్లాలో ప్రకృతి ఉద్యమము గ్రామగ్రామములో వ్యాపింకేయుచుగలను ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ప్రకృతి ధర్మప్రచారకసంఘమున కనుబంధముగ నెల్లూరు మండల సంఘమును వెంటనే రేచర్లూరుచేయుటకు దానికి యాక్రింది వారు ప్రధమసభ్యులుగా నుండుటకను, తీర్మానించవలెను.

ఉపపాదకలు. డి. ఎన్. గోపాలరావుగారు. ఆమోదకలు. సి. వి. కృష్ణగారు.

3. సాక్షిరాజువరమున, ప్రకృతి జీవనము మానవులకు చాలా అవసరమని నమ్ముచు, కాంగ్రెసు భోజనశాలలో సాక్షికి లవక ఆహారము తీసుచుండి ప్రత్యేకవెసుకులు గల గజేయిదురని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

ఉపపాదకలు. బొల్లాప్రగడ నుండగోపాలరావుగారు. ఆమోదకలు. పుచ్చా వెంకట్రామయ్యగారు.

4. దేశమందంతటను ప్రకృతి చికిత్సాలయములను స్థాపించియు, చికిత్సను బొంకియు, ప్రకృతి రక్షాధర్మమునకు శక్తియుక్తుల నుపయోగింపవలె ననియు, వెంటనే నెల్లూరు జిల్లాలో ఒక చికిత్సాలయమును స్థాపింపవలెననినీ, యీ సభ వారు ప్రజలను గోరుచున్నారు.

ఉపపాదకలు. పొన్నలూరు లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు. ఆమోదకలు. అమంజర్ల హనుమంతరావుగారు.

సి. వి. కృష్ణగారు దీనిని బలపరచిరి.

5. దేశీయులను పిల్చి పిచ్చిచేయుచున్న సారాయి, కల్లు, గంజాయి, నల్లమందు కాఫీ, టీ, కోకో, పొగాకు మొదలగువానిని మానివేయగలందులకు యీ సభవారు ప్రజలను ప్రార్థించుచున్నారు.

ఉప: రాళ్లపల్లి రామసుబ్బయ్యగారు. ఆమో: పత్తేటి విశ్వనాథరావుగారు.

6. దేశమందు నానాటికి ప్రబలిపోవుచున్న నాడి వ్యాధులకు ప్రభుత్వమువారు వేయించుచున్న టీకాలు మందు వైద్యమున కారణమని నమ్ముచూ అట్టి టీకాలను వేయించుట సాధ్యమైనంతవరకు మానునట్లును వెంటనే ప్రకృతిచికిత్స నుపబిధించువారిని యీ టీకాల కాపనము నిర్బంధింపవలెనునట్లుగా కాపనమును మార్చింపగలందులకు యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

ఉప: టిరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు. ఆమో: పుచ్చా వెంకట్రామయ్యగారు.

తరువాత క్షయమునంది కే. యల్. శర్మగారు పవన్యసించిరి. ఆయువశాస్త్రము ప్రావీణ్యంపైచదును.

తరువాత బ్రహ్మశ్రీ కాశీ కృష్ణాచార్యులుగారు తమని మర్యాదశాస్త్రమును జేసిరి. ‘ఆచారాచార్య’ అనివారు కనుక ఆచారమును, సామ్రాజిక జీవనము నడలించినచో పరిపూర్ణారోగ్యమును, దీర్ఘాయుస్సులగును. జలవైద్యమును చేయవలసినదని మేము నిర్బంధింప సవనములేదు. అయినను ఆత్మం తారోగ్యప్రదముగు పిశాకినీతీరమున ఒక ఆశ్రమమును స్థాపించుట అవసరము. యోగవిషయమున గురువులేకపోయినచో చాలా అవకాశముగనుక సాహసించి స్వతంత్రించి చేయవలదు. “గురువులేనివిద్య తొలగాడెనికైన అజానికైనవానియబ్బుకైన తాళముచేవి లేక తయిపేలపిడురా విశ్వదాభిరామ విసురవేము” కనుక యథావిధి గురువువాడై యిచ్చి అట్టియాయుభావోగ్యభాగ్యముల నందగలరని నమ్ముచు యీసభను ముగించుచున్నాను.

అగ్నిములకు కాశీకి అభివతులకు ఆహ్వానసంఘము వారికి నమస్కృతు లానరించుటతో పథ ముగింపబడినది.

(వత్సేకవిలేఖరి)

భారతశాసనసభ

అధికారసభ్యుల తీర్మానములు

సిమ్లా, ఆగస్టు 15:—నైట్లెంజరు నెలలో సమావేశము కానున్న భారత శాసనసభయందు చర్చింప నోటీసు ఇచ్చబడిన తీర్మానములను లెజిస్లేటివు డిపార్టుమెంటువారు సభ్యులకు పర్చిలేటు చేయుచున్నారు.

ప్రతి రాష్ట్రమునందు పెద్దలసభ యుండవలయుననియు, అందు అధికసంఖ్యాకులు ధనస్వాయులగును ధనికులగు వర్తకులగును యుండవలయునని రారాధననుండన ప్రసాదసింగు గారిక తీర్మాన మునపొడింప నోటీసు ఇచ్చియున్నారు.

జీవనికాలమున ప్రభుత్వ కార్యాలయమును సిమ్లాకు మార్చువాడనియు, ఢిల్లీయందే నెక్రేటేరియటు కార్యాలయము యుండవలయుననియు అమరునాథ దత్తుగారిక తీర్మాన మున పొడించెదరు.

ఢిల్లీయందలి ఆంగ్ల ఆరబిక్ టిప్పియాకళాశాలకు ఎక్కువ గ్రాంటు ఇవ్వవలయుననియు వారిజానీ హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకును ఆలిఖురు మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయమునకును సాలానకు రి లక్షలు గ్రాంటు ఇవ్వవలయునని తీర్మానముల నుపపొడింప నోటీసు ఇచ్చబడినది.

భారత బాలికలకు మొదటితరగతి కళాశాలను ఢిల్లీలో స్థాపింపవలయునని లజపతి రాయగారిక తీర్మాన మునపొడించెదరు. స్త్రీలశాపాధ్యాయుల ప్రెయినింగు కళాశాల నేర్పరుజ్జు వలయునని హరివిలాస పర్రాగారు కోరెదము.

ఎక్కిక్యూటివు జాడిషియలు కాలను విడదీయవలయునని గమప్రసాదసింగుగారిక తీర్మాన మునపొడించెదరు. మరణ దండనను రద్దుచేయవలయునని వారే మరెయొక తీర్మాన మున పొడించెదరు.

క్షయములను అంతమొందించుటకు ఒక వింతవిధానమును అమరునాథ దత్తుగారు తీర్మానరూపముగ నూచించుచున్నారు. రైల్వేబోర్డును తీసివేసి దాని స్థానమున కాలకనివారణ బోర్డు నేర్పరుజ్జువలయుననియు, రైల్వేలకు ఖర్చుల నన్నిటిని అపి, రైల్వేలపట్ల వచ్చుఅదాయమును, రైల్వే గ్రాంటులను కాలకనివారణసిధికి చేర్చి నీటిపారుదల సౌకర్యముల సభివృద్ధిపరచి కాలకనులను అంతమొందింపవలయునని అమరునాథ దత్తుగారు నూచించుచున్నారు.

స్త్రీలసాక్షులను నిర్ణయించుచు హరివిలాస పర్రాగారిక తీర్మాన మునపొడింప నోటీసు ఇచ్చియున్నారు. కుమార్తెలకుకూడ తండ్రి ఆస్తియందు భాగమునుట, 40 సంవత్సరముల వయస్సుచేసిన పురుషుడు నిర్ణీతవయస్సుకు లోబడిన స్త్రీని పెండ్లాడకూడదనుట, భర్తచే విడవాడబడిన భార్యకు పరిహారమొసగుట, భార్య జీవించియుండగ మరెయొకతెను వివాహమాడు భర్త మొదటిభార్య కొనగవలసిన పరిహారములు మున్నగు విషయములు హరివిలాస పర్రాగారి తీర్మానమునందలి ప్రధానాంశములగు నున్నవి.

(ఆ. ప్రె.)

నేటుకొన్నిలునభ

సిమ్లా, ఆగస్టు 17:—నేటుకొన్నిలుసభయందు ఈసమావేశమున చర్చకువచ్చు తీర్మానములు ప్రకటించబడినవి. కర్ణాటకరాష్ట్ర నిర్మాణవిషయమై నూచనలను గావించుట ఒక విచారణసంఘము నేర్పరుజ్జువలయునని డాక్టరు యు. రామ రావుగారుపొడించెదరు. భారతదేశమున బర్మాతో కలుపుచు రైలుమార్గమును నిర్మింపవలయుననియు, బియ్యముపై ఎగుమతి సుంకమును రద్దుచేయవలయుననియు, రైల్వేబోర్డును రద్దుచేసి ప్రభుత్వపురైల్వే వాణిజ్యకాఖిలయందు కొన్ని సంవత్సరములకు అనుబంధంపవలయు ననియు కోరుచు గొల్ల భారి గారు తీర్మానముల నుపపొడించెదరు.

(ఆ. ప్రె.)

సికిందరాబాదు

నైజాం గారంటీడు స్టేటురైల్వే పనివారలనమ్మే సికిందరాబాదు 16-8-28:- ఈ రైల్వేపనివారలో సికిందరాబాదు లాలగుడ, (వర్కు-సెపు) కర్మాగారము పనివారలు సుమారు 5000 మంది చేటికనము (16 వ లేటిన్) సమ్మెకట్టిరి. ఈ సమ్మెకు కారణము, యూరపియన్ ఆధికారుల యొద్ది దిని దొర్లనము మాత్రమే కారణముగాక, యితర రైల్వే పనివారలకు గల పనానమాకులను పొందవలెనను యుద్దేశ్యముగా గన్నట్లుచున్నది. ఒక్కసారిగా నోకే డిసమున విడుదలమంది ఒక్క కర్మాగారములోని పనివారలు అందరను, ఏకముగా యొక్కరైనను మిగిలిపోకుండా సమ్మెయందు జేరుటచే వారి యుత్సాహమును, సాంఘికబలమును, తమ మానవగౌరవములను గాఢాదుకొనుట యందుగల యుద్ధాధ్యాయను మైడియగుచున్నది.

14-8-28 లేటిన్ ఉదయము పనివారలు కర్మాగారము నప్రవేశించునట్టి సమయములో నజవురు పనివారలు, తమ సంబంధము టిక్కెట్టు ఆధికారుల నియమించిన పెట్రోల్ వేయటమైన జనయుద్ధికి కొంత సేపటివరకును అనగా, కొంచె వాల సమయముగా పనిలోనికి వెళ్లుటచే కర్మాగారాధిపతి (జాజో ఫోతుమేను)గారు వారికి మిగుల అసహనకరముగా చూట్టడి ఆ పనివారలను మెడబట్టి కర్మాగారమునుండి గెంటి వారిని తన్ని కొట్టి నండుచే, వారు కర్మాగారము ను వెడలివచ్చిరి. వారిలోటి పనివారలను సుమారు రెండువలమంది, పనివిడిచి కర్మాగారము విడిచివచ్చిరి. ఆయితే, ఆపనివారిని, కర్మాగారాధిపతి, అసహనకరముగా, గెంటి, కొట్టుటచే, పనివారలను, ఆతనిపై రాళ్లువర్షి, గాయపరచినటుల తెలియుచున్నది. ఆయితే, అసిస్టెంటు లోకొనూపరీం టెండెంటు గారు వచ్చి వారినిదరిని నోదార్చి, వారి యధికారదొర్లనమును గూర్చియు, వారు తమ టిక్కెట్టులిచ్చి పద్దతినిగూర్చియు, మరియే యితరకష్టములుమిన్నీయు తీర్చి, వారిని తృప్తిపరచెననని నోదార్చగా కుట్ర ఎరుగిని పనివారలు అందరను తిగి పనిలో వెంటనే అవ్వడప్పుడే ప్రవేశించిరి.

గాని, తిరిగి చేటియందును వారిపై యధికారులు తమ కాఖాధికారి దొర్లనముగూర్చి ఏవిధమైన జోక్యము కలుగజేసికొనక బోవుటచేతను, పనివారలు తమకష్టములును, స్వయముగా, ఏజంటుగారితో చెప్పవలయుననియు, తమకష్టముల విచారించి తగినపనుతుల ఏర్పాటుచేయువరకును, తామువారి ప్రవేశింపజాలమని తమయధికారులతో నుడువగా వారి కాఖాధికారి, పనిచేయుటకు యిష్టములేనివారలు కర్మాగారమునుండి విడిచిపోవచ్చునని చెప్పిన తరువాత, కర్మాగారములో యొక్క మనుష్యుడైనను, చిన్నపిల్లవాడునైతియు పనిలోనుండక అందరను, సమ్మెకట్టి, బయటికి వెడలివచ్చిరి. వారు అందరను సరాసరి ఏజంటు ఆఫీసునకు వెళ్లిరి. ఏజంటు (ర సంతాక్)గారు మద్రాసు వెళ్లి యుండుటచేత మరిమరియు వారు సాయంత్రం 8-30 వ్యాంజగలదని యితర ఆధికారులు చెప్పటచే, తిరిగి ఆజనసమాహారమునయ్యె యిండ్లకుజని తృప్తిగా కుడిది, తిరిగి 8 ఘంటలకు వజరైర్చి ఏజంటుగారు తిన్నగా ఆఫీసుకువచ్చి, ఒక్కొక్క కర్మాగారాలో యిరువుర దిప్పనవీలిచి, వారి కష్టముల విచారించిరి. సమ్మెకారల తరపున వారు వెళ్లి, వారివారి వీళ్లను నివేదించి, ఏజంటుగారు వారి పలుకుట నాలకించి, వారికి అనుకూలముగా జవాబొసంగగలనని తెలిపిరి.

సమ్మెదారులు కోరిన విషయములు

1. జీతములు, హోటరు-పాయలుగాక, బ్రిటీషుగవర్నమెంటు సాహాయ్య కోరుట.
2. సంవత్సరమునకు, ప్రివిలేజి, కాజాయల్ కలపులను గోరిరి.
3. యితర రైల్వేలవారిది యితరరైల్వేలో ప్రయాణముచేయుటకు రి ప్యాసులను కోరిరి.
4. సమ్మెకాల మంతయు జీతములను యివ్వవలెననిరి. మొదలగు విషయములను కోరిరి.

సమ్మె ముగియలేదు

కర్మాగారము పనివారిలో రన్నింగు మెడ్డు పనివారలు, యంజనరీంగుపనివారలకూడా జేరటకు ప్రయత్నించుచున్నార. రన్నింగు పనివారలచేతనో, రైలు ఆగిపోవలసినప్పునని ఆధికారులు భయపడుచున్నారు.

సమ్మెదారులను నడుపుటకు నాయకులెవ్వరును లేకున్నను, దొర్లన మేమాత్రమును జరుగుటలేదు. దొర్లనములే

మురళీకృష్ణ.

ద్యావరంబున శ్రీకృష్ణభగవానుడు మనుష్యరూపంబున యవతరించి, తన్ను నేరించు భక్తాగ్రణ్యులకు, పూజించు పుణ్యాత్ములకు, శూదరించుచు, తన కృపారపంబున తన్నుకృపకులు గోరుకోర్కెల నీడేర్చుచుండెడి వాడని భాగవతాది పురాణముయందు విని యున్నారము. ఈ కలియుగమున మన మెల్లరమ్ము నేరించి ముక్తిని బొందు సాధనముగ "శ్రీ మురళీకృష్ణమని" రూపము, చిత్రకళ ప్రదర్శనములయందును, మహాగాజాలలనను, జమిందారులవలనను, బంగారుపత్రములను, గొప్పబహుమతులను బొంది ప్రఖ్యాతిపెరిగిన చిత్రకారులగు, యన్. గోపాలరావుగారిచే చిత్రంపబడి, జర్మనీయం డచ్చొత్తింపబడి విక్రయమునకు సిద్ధముగా యున్నది. (ప్రతి 1-కి రూ.)

మురళీకృష్ణ (18 రంగులలో) 28×20" 1- 8-0

వీరిచే చిత్రంపబడి జర్మనీలో అచ్చొత్తింపబడిన యితర పటములు

శ్రీమన్నారాయణ (నైజు) 28×20" 2- 0-0

వలూచి అర్జున , 20×14" 0-12-0

రాధా మనోహర , 20× 4" 0-12-0

వలయువారు యీ దిగువ యడ్రస్సునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును

యన్. గోపాలరావు, కృష్ణపిక్చర్ షోర్సు, ప్రాప్రయిటరు. 5060 జగన్నాథపురం, కాకినాడ

ఇండియన్ భీమా కంపెనీలో కెల్ల అభివృద్ధిలోనున్నది.

ది జనరల్ అస్యూరెన్సు సొసైటీ లిమిటెడ్. (అజ్మిరు)

THE GENERAL ASSURANCE SOCIETY LTD. AJMER.

ఇండియన్ భీమా కంపెనీలో కెల్ల యంతవరకు యెక్కువ బోనస్ యివ్వగలిగిన దిదియే.

1926 సంవత్సరములో	పాలసీల మొత్తం	రూ 1,80,00,000	(క్రింటి సంవత్సరముకంటె
పెయ్యింటికి రూ 22-8-0	సంవత్సర ఆదాయము	7,00,000	రెంటింతలుగా అభివృద్ధి గాబడెను.
	1927 ఫలిత వ్యాపారము	88,00,000	

మీరూ భీమాచేయుట కనుకూలమైనదియు, ఉన్నత స్థాన మాత్రమించిన దిదియే.

ఇండియా, బర్మా సిలోనునం దంతటను ఏజెన్సీలు బ్రాంచీలు స్థాపించితిమి.

విచారములకు (వాయడం): V Rama Rao, B. Com, Chief Agent for Ganjam & Vizag Dts. Tuni

కుండుట అన్ని రైల్వేపనివారలకన్న మిక్కిలి వ్లాహా పాత్రులయినటుల నిస్సంచేపాడు.

రైల్వేపనివారల యూనియను సంఘము

యా సంఘమును స్థాపించి 9 మాసములు అయినది. కర్మాగారము స్థాపించి 15 దినములు మాత్రమే అయినది. పనిగల యూనియనువారే ప్రాత్యహముగాని, ఏవిధమైన పర్యాయము గాని లేకున్నను, సమ్మె బహు బాగ్ర త్రగాను కాంతయుగాను జరుగుచుండుట చాలా గొప్పవిశేషము.

సమ్మెదారులకు ఉదారభావుల సహాయమును కావలసియున్నది. సికిందరాబాదు కోటిల్వేరుల, దానశీలము యీ విషయమున తెలుసుకొనుట ముఖ్యాంశము.

మంగళశ్రీకి వీరరాఘవయ్య.

ట్రేడ్ డిస్ట్రబ్యూట్స్ బిల్లుపని

కిరాదు మజ్దూర్ సభ అసమ్మతి

కాన్సుల్, ఆగస్టు 20:- కాన్సుల్ మజ్దూర్ సభ యాజమాన్యమున జరిగినపనివారిసభలో (ట్రేడ్ డిస్ట్రబ్యూట్స్ బిల్లు కార్మికాద్యమునకు ప్రతిబంధకము గనుక దానిని ఉపసంహరించుకొనవలసినదనియు అట్లు కానిచో భావనపర్చు తీర్మానము వ్యతిరేకముగా పోరుటకు కొరబడుదురనియు తీర్మానము చేయుట జెను. (ఆ ప్రెసు.)

1. పగుణోపాసన, నిర్గుణోపాసన రూ. 0-8-0
2. జీవన్ముక్తి, విదేహముక్తి రూ. 0-4-0
3. దైవబలము (భక్తిప్రధానమగుచిన్న పద్యకావ్యము) రూ. 0-6-0

(ఈపుస్తకములుకావలసినవారు ఈకిందిదిగువామకు వ్రాయవలె అవ్వారి సుబహ్మన్య శాస్త్రి కొవ్వూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

1204 2 అభ్యుదయము మెరుకు 1-4 రూ 5-0-0

శ్రీ ముక్త్యాల సంస్థానమున 800 పుటములు వేయబడినది. బహుమాత్రము, వేడి, దగ్గు, క్షయ, వీట్లను బోగొట్టును. కఫమును తగ్గించును. ఉపయోగించు విధము మందుతో పంప జరుగును. అనేకులు వాడి మెచ్చినారు. కేటలాగు ఉచితము. 2126 ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణా.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. Apply to: Imperial Telegraph College, Nai Sarak, Delhi. 3108

వ్యభిచారవ్యాపారమును నిరోధించుట

లాహోర్, ఆగస్టు 20:- ఇద్దరు కెల్లస్త్రీలు వ్యభి

చార వ్యాపారమును సాగించిరనుకేరయన పంజాబు మునిసి పలుచట్టము ప్రకారము మేజిస్ట్రేటు నోటీసు చేసెను. (ప్రీ ప్రె.)

కాల్పులు, బొబ్బలు

కాల్పులవల గాని, వేడినీళ్లవల్ల గాని చర్మము కాల్ బొబ్బలెక్కిన వెంటనే తగుత్రద్ధ వహింపవలెను. సాధ్యమైనంత త్వరగా జాంబక్ నుపయోగించుట, మంచిది, అది నూతన చర్మమును చేపూర్చును. (ప్రపంచమందు గాయములను మాన్చి నూతన చర్మమును చేపూర్చుటలో జాంబక్ గొప్ప ఖ్యాతిగాంచియున్నది. వా ధను తొలగించి చర్మముకల్లి వాసనవేయకుండు నట్లునగు ను. చర్మములోనికి బాగుగా యిండును. విమృశములను వాకే ననునగును. దుప్పదార్థముల తొలగించును. వాపును తగ్గించును పూర్తిగా మాన్పును.

జాంబక్

జాంబక్ బాధనుపశమించి నూతన చర్మమును చేపూర్చు జంతుకొవ్వ జాంబక్ నందు చేర్చబడ లేదని గ్యారంటీ పొందియున్నది వెల 1 కి రూ 1, పెద్దది రూ 2-4-0 లు. మందులంగళ్ళపిటియందును దొరుకును.

1928-వ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నెలలో చెన్న పురి వ్యవసాయ శాఖవా రొనర్చిన పనుల వివరం

కోయంబత్తూరు ప్రతియత్నిత్యేయ స్థానములో రెండు కేరముల జొన్న పయిరు మాత్రము విత్తనములకు విడువబడినది. మేతకుగాను వేసిన జొన్న పయిరునుండి ఎకర వకటికి 1,180 రతుల గింజలు 4,300 రతుల చొప్పయూ వచ్చెను. గింజలకుగాను వేసిన పయిరునుండి 1,310 వతుల గింజలును 2,300 రతుల చొప్పయూ రావడెను. ఈ రెండు ఎకరములనుండి వచ్చిన మహనూలు చూడగా గింజల రాలకముందు వ్యవస్థాపము చాల స్వల్పముగానున్నది. చొప్పయందు మాత్రము అధికముగానున్నది. తక్కిన పంట భూములలో వేసిన జొన్న పయిరును పచ్చిగా నుండునప్పుడే కోసే పకువులకు వేయబడినది. లేదా పాతర (నైలేజి) లో వేయబడినది. 49 ఎకరములనుండి 2,500 రతుల యెండిన మేత రావడెను. ఇది చాల తక్కువగా నున్నది. వానలు సరియైన కాలములలో రాకపోవుటచేత గింజలు ఆలస్యముగా విత్తనమిచ్చెను. ఈ కారణమున 14 ఎకరముల రేచి భూమియందు సరియైన బుతువులలో విత్తనములు విత్తుటకు వీలులేకపోయెడిది. పకువుల మేతకుగాను కొంత స్థలములో సాజు ఆలవడక కేవలవేయబడినది. ఈ పయిరు అయిదునూరుల కంటామణిచేయబడినది. ఎకరము వకటికి వదిలె రతుల పచ్చిమేత కావడెను. ఈ స్థానములో ప్రతి పయిరు బాగుగా నెక్కిరాలేదు. వర్షాధారమువల్ల వేయబడిన పయిరులో కంబోడియా నె 440 రతుల ప్రతి బాగుగానున్నది. ఎకరము ఒకటికి యెట్టికే 400 రతుల ప్రతి తీయబడినది. బావులక్రింది వేయబడిన యెడ్డి కంబోడియా ప్రతి ఎకరము ఒకటికి 600 రతుల వరకు అయినది. బావులక్రింద నెట్టెబరు 1-వ తేది కొంత అల్పము 1-వ తేది కొంత విత్తనమిచ్చెను. రెండు పాలములలో నుండు పయిరులకు చాల వ్యవస్థాపముండెను. మొదట వేసిన భూములనుండి వచ్చిన మహనూలు రెండోసారి వేసిన భూముల మహనూలుకంటే చాలా తక్కువగా వచ్చినట్లు అంచనా వేయబడినది.

ప్రదర్శనములు

లక్ష్మీపట్టణములో వస్తు ప్రదర్శనము జరుగడముగా జరిగెను. అన్ని వస్తువులకన్న హిందూదేశమునండి చాపలు అల్లులు కావలసిన వారకు అధికముగా గిరాకీయొందెను. పోయిన సంవత్సరము జరిగిన వస్తు ప్రదర్శనమున యీ వార ఇం గాండులో చూపబడినది. ఈ సంవత్సరములో 15,000 నుండి 20,000 వేల బస్తాలవరకు పెంకాయ పను హిందూ దేశము నుండి యెగుమతి చేయబడినది.

కన్ననూరునందుండి సిపాయి మేతకుగాను యీ సంవత్సరము పయిరును వ్యవసాయ వస్తు ప్రదర్శనము జరుపబడినది. ఆ పయిరును వ్యవసాయపు డిపార్టుమెంటు నెలవనరి డి సార్టి మెంటు; కో ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు ఆఫీసరు లు పర్యవేక్షించిరి. ఆ ప్రదర్శనమును చూచుటకుగాను కన్ననూరు నుండియు రయితులు విద్యార్థులు మున్నగువారు వచ్చియుండిరి. ఇదికాక పశ్చిమతీరమున అక్కడక్కడ చిన్న చిన్న ప్రదర్శనములు గావడినవి. మూడు జమాబందీలకు వ్యవసాయపు ఆఫీసరులు నెల్లి నూరిన పదతులపై సలహానిచ్చిరి. S. P. C. A. వారిచే పకువుల ప్రదర్శనము ఫిబ్రవరి 24-వ తేది జరుపబడినది. సోయిన సంవత్సరముకంటే ఈ సంవత్సరము చూపిన పకువుల సీతీకములు బాగుగా నుండెను. ఇది మదరాసునందు సర్కారు వారిచే నుంపబడిన ఆబోతులవల్ల యీ మేలుగలిగినదని అనవచ్చును. సర్కారువారి ఆబోతులవల్ల పుట్టిన దూడలకు బాగుగా పెంచినవారలకు రూ. 250 లు వరకు బహుమతులు యివ్వబడినవి. ఈ దూడలను చూచిన వారందరూ చాలా మెచ్చుకొనిరి. జమాబందీకాలముందు రాజ్ కోలా కాకి నాడయందు వస్తు ప్రదర్శనము యేర్పాటుచేయబడినది. రాజ్ కోలా గ్రామముందు కలెక్టరుగారు రయితుల సభకుడా యేర్పాటుచేయించిరి. అప్పుడు డైరెక్టరు ఆఫ్ ఆగ్రికల్చరల్ సలహాప్రకారం శ్రేష్ఠమయిన వరివిత్తనముల పలవగా నాగుపోసే విధముగా ఒక యకరములో నాలుగుల కంటామణి 20 గ్రతుల విత్తులు చిన్న పయిరులో వేసి ఆమ్ముబడినది. ఇటువంటివి 23 పయిరులు ఆమ్ము. వీరయితులకు సహాయముచేయుటకు గాను యీ యేర్పాటుచేయబడినది. బొబ్బిలిరాజుగారి శట్టాభిషేక సమయముందు బొబ్బిలి గ్రామములోను భల్లి ఫుటం అను గ్రామములోను వస్తు ప్రదర్శనములు యేర్పాటుచేయబడినవి. బొబ్బిలి వస్తు ప్రదర్శనమునకు అనేక జనులు వచ్చియుండిరి. ఈ రెండు స్థలములలోను అచ్చపు వరిగింజలు, కలపలముగల వరిగింజలు, యినుప నాగన్న; కపిలే బొక్కినలు వ్యవసాయ సరిశోధన స్థానములో పయిరు పెట్టిన చెరుకు గడ్డలు, చెరుకు

గానుగలు నులభముగా తిరుగు గిలకలు వగైరాలు చూపబడినవి. కోయంబత్తుల జమాబందీ జరుగు సమయమున, మహానందిలో మహాశివరాత్రి పుత్సవముజరుగు సమయముందును వ్యవసాయ వస్తువులు ప్రదర్శింపబడినవి. ఇదియుగాక యినుప నాగన్నతో దున్నుటయు చూపబడినది. ప్రాద్దుటూరు వ్యవసాయపు ఆఫీసువారు తాలూకాబోర్డు మీటింగుకు నెల్లి వారు మెంబరులకు వ్యవసాయము అభివృద్ధిచేయు సలహాల నిచ్చిరి.

కావేరుపాక గ్రామములో పుత్తరాక్కాడు జిల్లా కో ఆపరేటివ్ మీటింగు జరుగు సమయమున జరిగిన వస్తువుల ప్రదర్శనమును పూజ్యాలయన రెండో మంత్రిగారిచే బహిరంగపరచబడినది. అప్పుడు దున్నకములయొక్క పంచెములు జరిగెను. మూడు బహుమతులకుగాను పండ్లెండునుండి రయితులు వచ్చియుండిరి. తిరువట్టిపురములో పంచాయతీల కాక ఫరెకాను జరుగు సమయమునూ దక్షిణాక్కాడు జిల్లా మలయనూరు గ్రామములో జరిగిన పుత్తినకాలములోనూ, ఒక వస్తు ప్రదర్శనమును చూపబడినది.

గుంటూరు సర్కిల్లో, మహాశివరాత్రి రోజు కోట పృకొండ, చిన్న గింజాం గ్రామములలో వస్తు ప్రదర్శనములు చూపబడినవి.

తిరువత్సలి జిల్లా కలుగుమలైలో జరుగు పకువుల పంతుకాలములో వస్తు ప్రదర్శనము చూపబడినది. మాజీ లాండరు సహాయమున యినుప నాగన్నలు యివ్వబడినవి. కోయంబత్తూరు, శేలం సర్కిల్లలో శేలం జిల్లా కో ఆపరేటివ్ కాక ఫరెకాను జరుగు సమయములో ఒక ప్రదర్శనము యేర్పాటుచేయబడియుండెను. ఇదియుకాక కోయంబత్తూరు సహకారసంఘములయొక్క మెంబరుల అనుమతిమునుగాను వారిసభలు జరుగు సమయమున కోయంబత్తూరులో ఒక వస్తు ప్రదర్శనము యేర్పాటు చేయబడినది.

గోదావరి సర్కిల్లో జరిగిన పని

అగ్రికల్చరల్ డిపార్టుమెంటువారు అమలాపురమునందు ఒక ఆబోతు కోడెను పెట్టియున్నారు.

అయితే రైతులు దీనియందు ఎంత శ్రద్ధ తీసికొనవలయునో అంత శ్రద్ధ తీసికొనవలయును. ఈ మాసములో రెండు దాటులును ప్రవేశయించెను.

ఎముకల పొడిని పచ్చియాకు యెరువులో కలిపివేసిన యెరువు కలుగు లాభములను జిల్లా ఆఫీసరులు భోదించిరి. అనేక కో ఆపరేటివ్ సభలకు, జమాబందీలకు ఆఫీసరులు నెల్లి యినుప నాగన్నలునిచ్చిరి. ఇదియుగాక వ్యవసాయబోధకులు జైలుము పాలకారు పొయ్యిలు కట్టుటయందును రెండు రోజులందు గానుగలకు మూడు రోజుల వేయటయందును చాలా శ్రద్ధ తీసుకొని ప్రదర్శనము గావించిరి. ఈ ప్రదేశములో అమ్మ గానుగలకు చెరుకుగడ్డలను చీల్చి రోల్స్ లు లేపు. ఇట్లు లేని దానివల్ల చెరుకునుండి పాలు తక్కువరావడమేకాక పకువులకు యీ రోల్స్ లు బరువుగాయుండును.

భోడొకిమిడి జమిందారి, మైసర్లను పోషించు గవర్నమెంటు శాఖవారి అధికారముక్రిందయున్నది. ఇచ్చట వరి, రాగి మొదలగుపయిరు నూతన పదతుల ప్రకారము పయిరు పెట్టి ప్రదర్శింపబడుచున్నది. ఈ సంవత్సరారంభమున అధికన్నము కురుయుటవల్ల పచ్చిగానుగలపు పైర్లను పెట్టుటకు వీలులేక పోయినది. అందువల్ల మాగాణిభూములకు ఆకు యెరువు చాలా కొద్దిగావేయుట తలపించెను. జి. ఇ. డి. 24 నెంబరు వరి ఒక ఎకరము, పునాప ఆత్మకల్లు నెరి రు ఒక ఎకరము పయిరు పెట్టుటచే ప్రదర్శింపబడినది. మొదటికి ఆ ప్రదేశములో వేయబడు వరిబాతులకున్న 100 కి ముప్పదిపాళ్లు అధికముగను రెండవది నూటికి 28 పాళ్లు అధికముగను గింజలు రాలినవి.

జగ్గొకిమిడి జమిందారికి క్రొత్తగ ఒక అగ్రికల్చరల్ డిపార్టుమెంటువారిని యేర్పాటుచేసిరి. అనకాపల్లి వ్యవసాయసాధన స్థానముందు చెరుకుపైరు కంటామణిలయి జైలుము చేయబడుచున్నది. ఎకరము ఒకటికి 18108 రతుల జైలుము వచ్చెను. ఇది చాలా తృప్తికరము. రాం నారాయణ్ పెన్జెలెను చెరుకుగానుగను కిరులోనకో గానుగను పరిశీలనగా కిరులోనకో గానుగలనుండి నూటికి 71. 5 పాలును తక్కిన గాని నెవ్వారా నూటికి 68. 8 పాలును తీయబడినది. ఈసానములో పైరుపెట్టిన వరి ఎకరము ఒకటికి 2, 891 రతుల గింజలు రాలెను. నవకోట అనునటువంటి వరి ఎకరము వకటికి 3, 052 రతుల గింజలును జి. ఇ. డి. నెంబరు 24 గింజలు ఎకరమునకు 3, 038 రతులు రాలెను. వానలు లేక యుండినను ఉలప పైరు ఎకరము వకటికి 608 రతుల గింజలు రాలెను.

3 వ సర్కిల్లో జరిగిన పని

ఈ సర్కిల్లోయందు యెప్పుడులేని అధిక వర్షము యీ మాసములో కురిసెను. రెండవకారు వరికిన్ని చెరుకుకున్న తప్ప యితరపయిరుల కన్నిటికి హానికలుగచేసెను. ఈ వాన నల్ల బొన్నతోతకు యిబ్బండి కలిగెను. మరియు పాలములలో

యేర్పర్యకయుండు వేరుశనకాయలన్నియు మొలకలేతైను. ప్రతి పయిరునుండి పూలు, కాయలు రాలిపోయెను.

కర్నూలు, నందికోట్లూరు యీ పూర్వ మట్టుప్రక్కల హగిరి నె 25 రతుల ప్రతియు, నంద్యాల నె 14 రతుల ప్రతియు బాగుగా ప్రబలింపినవి. హగిరి నె 25 రతుల ప్రతి, యీ ప్రదేశములందు వేయకుంటా ప్రతికన్న శ్రేష్ఠముగా నున్నది. నందికోట్లూరు గ్రామమువట్టు నంద్యాల 14 వ నెంబరు ప్రతి చాలా వ్యాపించినది. ఈ పయిరు బాగుగా పెరుగుట వల్లను ఆంధ్రుల లాభముపొందుటవల్లను యీ మట్టు ప్రక్కల కంబోడియా ప్రతి సాగుచేయుట చాల తక్కువగానున్నది. అయితే యీ ప్రతి వేయటవల్ల రైతులకు రావలసినంత లాభము రావడంలేదు. ఎందుకనగా జవ్వారీ ప్రతికన్న యీ మాదికిప్పు అధికపు ధర చాల తక్కువగానున్నది. ఇట్లు అధికపు ధర తక్కువవచ్చుటకు దూరది—గింజలు అనాముత్తుగా అమ్ముటకు సవాకార సంఘములు లేకయుండుటయే కారణము. సహకార సంఘములు యేర్పాటు చేయుటకు కావలసినన్ని అనుమతులకొరకు నిరీక్షించుచున్నార. బళ్లారి జిల్లా తూర్పు తాలూకాల పరిసీతులను గమనించుచుండ హెచ్-25 నెంబరు ప్రతి పరిపోయినది తోచుచున్నది. ఈ గింజలకు చాల గిరాకీయున్నది. ఈ గింజలను సముత్తము సహకార సంఘములద్వారా రైతులకు అమ్ముటకు యేర్పాటుచేయుటకు గాను అనుమతులున్నవి.

జిల్లా ఆఫీసరు 78 గ్రామములకు నెల్లిరి. వారు సాధారణముగాచేయు బోధనలేకాక హాస్ పేలు, రాయచోటి తాలూకాలయందు జైలుముచేయు క్రొత్త యంత్రములను నెలకొల్పి జైలుమును తయారుచేయు విధమును బాగుగా నచ్చజెప్పిరి.

4 వ సర్కిల్లో జరిగిన పని వివరం

ఈ సర్కిల్లోనుండు జిల్లా ఆఫీసరు 177 గ్రామములకు నెల్లిరి. వీరు డిపార్టుమెంటువారు యేర్పాటుచేసిన ప్రదర్శనపు పాలములలో జరుగు కంటామణి పనులయందును పచ్చియాకు ఎరువుపైరు గింజలు,వరివిత్తులు కంచి పెట్టుపనియందుండిరి. అనేక స్థలములందు యినుప నాగన్నతో దున్నుచూపిరి. నులభముగా తిరుగు కపిలే గిలకలను ప్రదర్శించిరి. ఉత్పరామేరూరు గ్రామముందు జరిగిన కో ఆపరేటివ్ యూనియన్ మీటింగుకు వ్యవసాయ ఆఫీసరు నెల్లి ఒక ఉపనాగన్ననిచ్చిరి. ఉత్తరాక్కాడు జిల్లా సహకార సంఘము మెంబరులకు చాల ప్రయోజనకరములగు వివిధ పయిరులు పెట్టుపదతులను గురించి ఒక ఉపనాగన్నము డిపార్టుమెంటు డైరెక్టరుగారిచే నివ్వబడినది.

పాలూరు వ్యవసాయ పరిశోధన స్థానములో జరిగిన పరిశీలనలు కో. 2 నెంబరు వరి, జి. ఇ. డి. 24 నెంబరు వరి, కో. 1 వరికన్న కొన్నిదినములు అధికముగ పెరిగినప్పటికిన్ని యీ ప్రదేశములో పెరుగు అన్నిబాతుల వరికన్న శ్రేష్ఠమయినదిగా నున్నది. మరియు యిట్లు వరితల్లనే కాకజొన్న, పెద బొన్న, యెరుగు జొన్నకంటే శ్రేష్ఠమని చెప్పవచ్చును. చిన్న జొన్న, తెల్ల జొన్న; కాకజొన్నకన్నా తక్కువలయి నప్పటికిన్ని అవి కొద్దికాలములోనే పెరిగి వానలు లేనప్పటికిన్ని పెరుగు పెండినయిర్లు గానున్నవి.

తిరుచునాకల్లి సర్కిలులో జరిగిన పనులవివరం

ఈ మాసములో తంజావూరు మండలములో రెండు పనులు ఎర్లముకురిసెను. ఈవానలవల్ల వరికంటామణికి ఇబ్బంది కలిగెను. ఈ జిల్లాలలోని ఆఫీసరులు 114 గ్రామములకు నెల్లిరి. వారు ముఖ్యముగా ప్రదర్శనపు పాలములలో నుండు పెరు కంటామణి పనియందుండిరి. మాగాణిభూములకు తేలికయినుప నాగన్నతో దున్నుటవల్ల కలిగెడు లాభములను, కలవగా వరినాగుపోసి కొంచెముగా ఎరువువేసి విత్తముగా వరి మొక్కలు నాలుగువల్ల కలిగెడు లాభములు, రూపాయలు అలాలు పైసాలద్వారా యీక్రింద వివరింపబడియున్నవి. ఈ ప్రదర్శనపు పాలములు విన్డంపేట గ్రామములో శ్రీ. వి. యక. నుండరమయ్యగారి భూములలోను తింగలూరు జగ. ప్రత్త అయ్యంగారి భూములలోను యేర్పాటుచేసిరి. కోసరాజపురముందుకూడ ఒక ప్రదర్శన పాలము యేర్పాటు చేసిరిగాని పైరునకు అధికముగా తెగులు దగిలేను. అప్పటికికూడ దీనివల్ల యీ రైతులకు యేలాటి నష్టము కలుగలేదు. డిపార్టుమెంటువారు బోధించు నూతన పసతుల ప్రకారము యీవరియందు పెట్టి యుండుటవల్ల అతనికి నష్టము కలుగలేదు. డిపార్టుమెంటువారు యేర్పాటుచేయు ప్రదర్శనపు పాలమునుండి లాభము వచ్చునని చెప్పటకు వీలులేదు. వీలనగా జయరజయములు పైవాదినములు కొన్ని వేళలందు డిపార్టుమెంటువారికి సాధ్యములేకయుండు కారణమువల్ల అనగా కాలములో నీళ్లు లేక పోవుటవల్లనూ లేక అకస్మాత్తుగా వయరుకు తెగులు తగులుటవల్లను కొంచెము నష్టము కలుగవచ్చును. అటువంటి సమయముందుకూడ ప్రదర్శనపు పాలమునుండి వచ్చు మహనూలు మామూలుగా పయిరు పెట్టు పాలములయందుండి వచ్చు మహనూలుగా

నూలుకన్న తక్కువగానుండడము లేదు చాలమట్టుకు రైతులకు ఏమి ప్రదర్శింపవలెనని ప్రయత్నముతో ప్రదర్శనములు ఆరంభించెదలగా అవి జయముగానే జరుగును. దీపార్వమెంటు విరోధులు అట్టి చిన్నతప్పులను పెద్దవిగా చేయుచుందురు. అయినను భగవదనుగ్రహమువలన శక్తి ఎంచినను లేక దీపార్వమెంటువారు కృషి పలుపుచున్నందున వారికి మనశ్శాంతికలదు. ఈ స్వల్ప సంఖ్యాకాలగు శత్రువులను దీపార్వమెంటువారు త్వరలో మరువవచ్చును. ఏలయు వీరలకు తమ యభివృద్ధినిగోరు మిత్రులు ఆసంఖ్యాకాలగా నున్నారు.

మామూలుగా పెరు పెట్టు పదతి— అనగా మూడుమా

రులు కొయ్యమడకతో దున్నుట 36 శేర్ల గింజలు నాడుకు పోయెట గుత్తులుగుత్తులుగా నాటుట.

రెండవ పెరు—తలదే.

భూమిలోనే చె తంతయూ విడుచుట.

నూతన పదతి—కొంక కొంక యినుప మడకతో రెండు పర్యాయములు దున్నుట పండ్లెండుశేర్ల గింజలు నాడుకుపోయెట మితముగా నాటుట.

రెండవ పెరు—తలదే.

చె తంతయూ భూమిలోనే విడుచుట. యకరము ఒకటికి 112 రతులు నూతన పాస్తేటు వేయుట.

	ప్లాటు 1 విస్తం పేట.	ప్లాటు 2 తంగలూరు.	ప్లాటు 3 విస్తం పేట.	ప్లాటు 4 తంగలూరు.
యకరా వకటికి రాలిన	1,800 రతులు.	1,400 రతులు.	2,100 రతులు.	1,710 రతులు.
గింజలు.	యా. అ. పై.	యా. అ. పై.	యా. అ. పై.	యా. అ. పై.
పెరు పెట్టుటకు వట్టిన భుక్తులు.	25 10 0	27 4 6	20 12 0	24 8 0
యెరువుల క్రయం	5 4 0	5 4 0
భుక్తుల మొత్తం	25 10 0	27 4 6	26 0 0	29 7 0
మహా నూలు యొక్క క్రయం	90 0 0	72 0 0	105 0 0	85 8 0
ఎకరా వకటికి లాభం	64 6 0	44 11 6	79 0 0	56 1 0
ప్రదర్శన పాలమునందలి వచ్చిన లాభం ఎకరా వకటికి.	14 10 0	11 5 6

మధుర సర్కిలులో జరిగిన పని వివరం

ఈ మాసారంభమున యీ సర్కిలులో తొలకరింపులు వచ్చినవి. వినెల్ల వరి పయరు కటానునికి కొంచెం యిచ్చుంకి, ప్రతివయరునకు చాల లాభకరముగానుండినది. ఈ తొలకరి వానల పశుయముచే రైతులు పచ్చియాకుఎరువు విత్తములను విత్తిరి. జిల్లా ఆఫీసరులు యినుపనాగళ్లతో దున్ను చూపించుచుండిరి. 45 నాగళ్లు రయతులకు అమ్మిరి. ప్రతిపెట్టు ప్రదేశమందును అక్కిపడ్లు విత్తనము అభివృద్ధిచేయు ఫారములు తనిఖీ చేయుటయందును యీ ఫారములో కలుపులు తీయించుటయందును మొదలగు పనులయందు యుండిరి. అనేక స్థలములందు డెల్టాను పాలుకాయ సిండ్లవాహి పాయిలు కట్టబడెను. కలుగుములయి పశువుల పందలో, వట్టెపిడారంలో ఆరోగ్యవారము జరుగు పనులయందును ప్రదర్శనములు యేర్పాటుచేయబడెను. సహకార సంఘముల మెంబరులకు కావలసిన సలహా లివ్వబడెను.

పశ్చిమతీరము 7 వ సర్కిలులో జరిగిన పనివివరం

ఈ మాసములో వలదాతలో నెప్పుడులేని కర్షణము కలిగెను. దక్షిణ కన్నడలో తొలకరింపులువచ్చెను. ఈ వర్షమువల్ల మళ్లయోళిమందు 'కోలి' అను ప్రదేశములందు (అనగా వల్లముగావుండు భూములు) నీరు అధికము అయిండువల్ల పెరుకుల కొంచెము నష్టముకలిగినది. అయితే యిట్లు నీరు అధికముగా నుండటవల్ల వరి పయరుకు తగులు 'స్పాడాప్టిరా' అను పురుగులను చంపుటకుగాను పెరుకు నీటిలో మంచుటకు నలుభముగా నుండినది. పాన్నాని గ్రామం చుట్టుపట్టు యీ చీడబాధ తక్కువ చేయుటకుగాను చాల విరివిగా పనిచేయబడెను. చేడపట్టిన పెరుకు నీటిలో మంచుటయేగాక చీడలను గట్టు నూనెతో కలిపిన నీటియందు మంచుటయు, విషము వాటిమీద చల్లుటయు మొదలగు నివారణోపాయములు చేయబడెను. ఇట్లుచేయుటవల్ల పెరుకును చీడవల్ల చాల నష్టము పడలేదు.

ఉడిపి దివిజ్జలో కొండగడ్డికండి 'నైలేజి' అను మేతను తయారుచేయు మార్గములు చూపబడుచున్నవి ఈ గడ్డి పండ్లెండు గుంతలు నిండించిరి. మూడు బిడి-రాజుగారి పశువులకు తయారుచేయబడిన 'నైలేజి' గుంత ఒకటి తెనబడెను. దానియందుండు గడ్డి పాలు యిచ్చు పశువులకు మేపబడెను.

కొల్లెర చెట్టుయొక్క మొక్కలకు దివసమునకు గిరాకి అధికమగుచున్నది. అందువల్ల బాగుగా పరిశ్రమచేసిన చెట్లనుండి మంచి లెంకాయలను తిండి నాటుచున్నారు. జిల్లా వువ్వోగములు ఈ మాసమున 188 గ్రామములకు వెళ్లిరి. ఇనుపనాగళ్లతో దున్నుటను వీనివల కలగు లాభములను రైతులకు ప్రదర్శించిరి. ఇట్టి ప్రదర్శనములు 40 జరుపబడెను. లెంకాయ పరిశోధన స్థలములలోనుండు తడి ఎండలకు ఆపోకయంతునటులు తగిన నేర్పడు చేయబడెను. ఈ నేర్పడు చేసినందువల్ల యీ సంవత్సరము యెండకాలములో చెట్లు యోగాటి కష్టములేక వృద్ధిపొందునని తోచుచున్నది.

నేలం, కోయంబత్తూరు

జిల్లాలలో జరిగిన పనుల వివరం

ఈ నెల ఆరంభమున యీ సర్కిలనుసంబంధించు తొలకరింపులు వచ్చినవి. తొలకరింపుల కొద్దిగా యుండినప్పటికిన్ని ప్రతివయరునకు చాల ప్రయోజనముగా యుండినది.

జిల్లా ఆఫీసరులు 145 గ్రామములు తిరిగిరి. ఇనుపనాగళ్లతో దున్ను రయతులకు ప్రదర్శించి 28 మడకలు, 52 సామానులు అమ్మిరి చె-కుపాలను డెల్టానుగా కాదుటకుగాను ఆరు గ్రామములందు తందొమ్మిది నెలకు-హీ. పాయిలు కట్టిరి. కొల్లెగల్, ధర్మపురి తాలూకాలందు ఈ సిండువాహి ప్రాయిని అభివృద్ధిచేయబడిన చెరుకు గానుగలు ముఖ్యముగా ప్రదర్శింపబడెను. శేలం, ఆత్మూరు, ధర్మపురి తాలూకాలలో 247 నెంబరు క్రొత్త రకం చెరుకును నూతనముగా పరిచయము చేయుటకుగాను సిఫారసు చేయబడెను.

ప్రతి విత్తనములు అభివృద్ధిచేయు ఫారములు తనిఖీచేసి ప్రతిని తుదముగా తీయుటవల్ల కలగు లాభములను రైతులకు దీపార్వమెంటు అభీషతుల నెలదించిరి.

ధర్మపురి తాలూకాలో 500 యెకరముల కోవెల వరి పెరు పెట్టుబడియుండినది. ఎకరం వకటికి కోవెలవరి అక్కడ వేయు వరిబాతులకన్న నూటికి ముప్పయిపాళ్లు అధికముగా పంట యిచ్చునట్లు సమాచారము తెలియుచున్నది. ఉత్సవసమయములందు మల్లేశ్వరమఠి, కాళివట్టి, కళిలమఠి యీ గ్రామములలోను జనబండి జరుగుకాలమందు శేలంలోను యినుపనాగళ్లతో దున్నుటను మొదలగునవి ప్రదర్శించి మేజిక్ లాంతరుములముగా ఉపన్యాసములు యివ్వబడెను.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం. ఆగస్టు 21-వ తేది మంగళవారము

- ధాన్యములు**

దియ్యముబస్తాలు

మగుమ తెనాలిది ,, క 42 కలసి క 12 12 0 18 0 0

నెలూరిది ,, డిటో ,, 18 8 0 14 0 0

ఫిల్లి ,, డిటో ,, 15 8 0 17 8 0

రాగులు ర. 164 జస్తా 1-8 ,, 11 0 0 12 0 2

నవ్వులు ,, ,, 18 0 0 22 0 6
- ధాన్యమువస్తులు**

కందులు జస్తా 1-8 క 205 ,, 15 0 0 16 0 0

నెనగలు ,, డిటో ,, 12 14 0 13 8 0

తెనలు ,, డిటో ,, 14 0 0 16 8 0

మినుములు ,, డిటో ,, 14 0 0 17 0 0

ఉలలు ,, ర 195 ,, 11 0 0 11 8 0
- నూనెవస్తువులు**

నవ్వులునూనె కా 1-8 ,, 145 0 0 150 0 0

నెయ్యి ను 1-8 ,, 14 0 0 21 0 0

మినుక వరునెనగవత్తు కా 1-8 ,, 50 0 0 52 0 0

చిలికోకొట్టిన ,, ,, 48 0 0 46 0 0

తెననెనగనూనెగానగ కా 1-8 క 117-0 మినుక నూనె 111

అముదము కా 1-8 105 0 0 107 0 0
- చిల్లరవస్తువులు**

చాచకనుపు కా 1-8 112 0 0 115 0 0

మారకనుపు ,, 75 0 0 80 0 0

విరవకాయలు(గుంటూరు) కా 1-8 77 0 0 84 0 0

దనియాలు ,, కా 1-8 91 0 0 105 0 0

గుంటూరుపాచికట్టు నీలిమందు మునుగు 1-8 క 40,45

కాళవా పిపాయకట్టు ,, ,, 50,55

డెల్టా కా 1-8 క 28 0 0 49 0 0

అస్కాపక్కర జస్తా 1-8 ,, 26 15 0 27 2 0

చింతకండు కా 1-8 ,, 28 0 0 60 0 0
- ఇనుము**

వట్టారకం కా 1-8 ,, 81 0 0 88 0 0

నడవం ,, 29 0 0 81 0 0

రవుండు ,, 25 0 0 81 0 0
- నూలు**

నం 20 డెన్ని సింహం యాటి క 8 2 0

నం 6 ,, కట్టారి ,, 5 8 0

నం 24 ,, లాకి ,, 6 0 0

నం 20 1/2 రెట్టెస్ట్రీలు ,, 7 8 0

నం 40 జామ్మరు 10 హా ,, 11 12 0

నం 44 సాందో ,, 5 15 0

నం 40 రాడి ,, 10 9 0

నం 4 డెన్నిమనీడు ,, 4 12 0
- దూది**

కోందానెట్టు వాడన 1-8 క 852 0 0
- లోహములు**

నండి 100 రులు 1-8 క 62 8 0 68 0 0

బంగారు రులు 1-8 ,, 21 0 0 21 2 0

నవరక 1-8 18 7 6

ఇక్రడి కా 1-8 ,, 225 0 0 280 0 0

కాగి కా 1-8 ,, 289 0 0 272 0 0
- రంగులు**

— మెలు స్వెట్టరులొందు అలిబరంజ్ సింహం

సిహా 1-డిగ్రీలు 200 క 58 0 0

,, నీలిరక 1 కలి 1 10 6

,, 14 రకులు 1 10 0

,, 28 రకులు 1 9 0

,, 56 రకులు 1 8 6

,, 1 అందర 1 8 0

దీప్తము పాన్సుస్కార్లెజ్ అనగా (టర్ని-రెడ్డు) 3 4 0

కాంగో 3 0 1 0 4

కమ 4 0 1 2 0

శతకమంజరి - భక్తిసంపుటము

వృషాధిప, సర్వేశ్వర, చేవకీనందన, బంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శ్రీకాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునను పెక్కు మాతృకలతో సరిచూచి చేర్చిన పాఠభేదములును, ఆయా శతకకర్తల చరిత్రమును, రచనమును, విషయమును విమర్శించు విపులమగు పీఠికయునుగలవు. ముచ్చటలు గూర్చునట్లు మేలి క్యాలికోలెండు చేసిన సంపుటము వెల రు. ౧ ౦ ౦ మాత్రమే.

శతకములు విడిగను దొరకును.

ఆంధ్రగ్రంథమాల, తపాలుపెట్టె నం 212 రు, చెన్నపురి.

నిజారాష్ట్రప్రసిద్ధి:—

నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ అందు కో.,

566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, దక్కన్.

మాత్రకోశవ్యాధులు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యూరిసోల్)

అను బొషధమును వాడుటచే తప్పుక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కాపెసలకు ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని మందుల పాపులందు, యితర దుకాణములందు విక్రయమునకు దొరుకును.

ప్రాప్తికై కావలసినవారు ఈ దిగువ వినియోగమునకు వ్రాయవలెను.

C. T. HARI & Co. BROADWAY MADRAS.

471

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం. 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

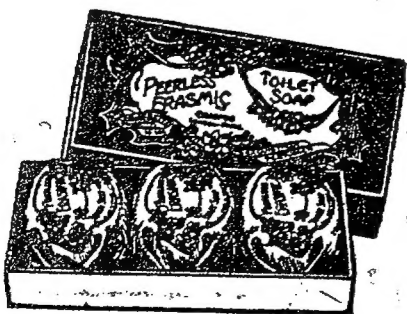
ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనము లై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతున బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్కశతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) ౧-౮-౦
- 2 బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగుపీఠిక గలదు ౨-౮-౦
- 3 గాంధీమహాత్ముని జెల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము ౦-౮-౦
- 4 కమలాక్షి (చిన్న విచిత్రకథ): శ్రీ రాయసం వేంకటశివుడుగారు, యమ్.ఎ., యల్.టి. ౦-౮-౦
- 5 నీతినిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టనీతిగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలండ్లకు ముం దొక భారతీయ పండితునిచే తిలకభాషయందు రచియింపబడి పదపడి యనేకభాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు ౧-౮-౦
- 6 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్తాగ్రణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు సరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచించిన కృతులును నిందు శేర్పబడినవి. ౦-౧౦-౦
- 7 ధన్వంతరము (వచనము): జ్ఞానమత ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. జ్ఞానమతధర్మతత్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కిశాంబి రంగచార్యులుగారు, యమ్. ఎ., యల్. టి. ౦-౧౦-౦
- 8 భీష్ముడు (అయిదంకముల నాటకము): నార్సేదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్నను గారి బ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పోణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యే. (ఆనర్సు) ౧-౦-౦
- 9 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. యే. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీపీఠ మగు విద్యానగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత తీర్ణనీతియు నిందు వర్ణితము లైనవి. ౧-౮-౦

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

నిబంధాద్వైతనిధి:—వామకర్ణి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ జో., 666, రెసిడెన్సీబజార్, మైదరాబాద్, డక్కన్.

ఇది ఆమోఘమైన సబ్బు

PEERLESS ERASMIC
The Dainty SOAP

4661-2

Price Annas 10 only.

BOMBAY & MADRAS. AMRUTANJAN DEPOT.

3351

మనసారచందిని

శ్మగ్గోగమలకును, స్త్రీల కునుమవ్యాధులకును శ్రేష్ఠ మయినది. ఎరుపు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంటు శ్మగ్గోములను, స్త్రీలకుపంభించు కునుమశ్మగ్గోములను నిర్మూలముగావియును. నీసా. రు 1-8-0.

దీనికి అనుపానముకై చందిని ఆ తరు నుపయోగించుట ముఖ్యము. చందినిఆ తరు నీసా 1-కి రు 1-4-0 వి. పి. ఖర్చు (పత్తేకము.

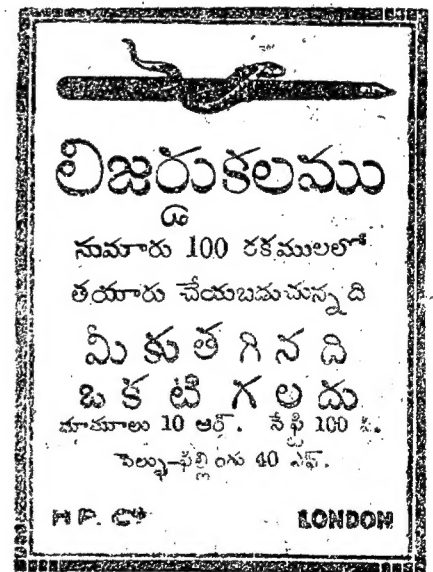
సి. కె. పి. అందుకో. ఆయుర్వేదపదాశం-పెరిడేసి, నల్లూరుజిల్లా

రాజరాజేశ్వరీ జ్యోతిషాలయం

మీరాజకముగాని, శ్రేష్ఠమయముగాని పంపిన జై మిని శాస్త్రకీర్త్యా 20 లక్షములు కట్టి ఆయుర్విషయము, యోగ విషయము, కళత్రవిషయము, సంతానవిషయము వ్రాయుట కు రు 5-0-0 దళాంతర్గతగోడవారు ఈ త్రకముద్వారా తెలిసికొనవలయును. ఆయుర్విషయము యోగవిషయము కళత్రవిషయము సంతానవిషయము తెలుపుటకు. 2-0-0

4972

బెజవాడ, పూర్ణానందంపేట

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.

P. O. BOX 237

3434

MADRAS.

దిర్లరోగవైద్యశాల

వేటపాలెం : ఆశించవలసిన మొండివ్యాధులను స్థాంపు మీద గ్యారంటీయిచ్చి కుదుర్చుచున్నాము. మాకే కని పరితమే యాటకు పవాలనేయిచున్నాము. "ఏ వ్యాధికై వను మందు రు 2-0-0."

ప్రకటన

(2046)

రోగులు స్వయముగ వచ్చిగాని, బాలులద్వారాగాని రోగలక్షణములను తెలుపుచు చేసినచో రోగవ్యభావము తుచ్చుకొనవలసిన మందు, పద్యము, వగైరాలు వివరముగ ఫలితముగ వ్రాసి, పంపబడును. (నెం 2)

డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ